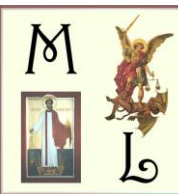

MICHAËL-LAURENS GELOOFSGEMEENSCHAP
NIEUWSBRIEF
Januari 2023

NIEUWS UIT EIGEN GELOOFSGEMEENSCHAP

VIERINGENROOSTER

- **Zondag 15 januari**, 2^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering voorgangers: J. Bosboom en I. Elsevier, m.m.v. Ecclesiakoor
 - **Dinsdag 17 januari**, **10:00** gebedsviering
 - **Zondag 22 januari**, 3^e zondag door het jaar, **10:00** Oecumenische viering in Oosterlichtkerk, voorgangers: ds. W. van Laar en W. Eurlings
Michaëlkerk is dicht
 - **Dinsdag 24 januari**, **10:00** gebedsviering
 - **Zondag 29 januari**, 4^e zondag door het jaar, **10:00** Woord en Communieviering voorgangers: I. Elsevier en K. van Gestel, m.m.v. Ecclesiakoor
 - **Dinsdag 31 januari**, **10:00** gebedsviering
 - **Zondag 5 februari**, 5^e zondag door het jaar, **10:00** Woord en Communieviering voorgangers: J. van Gaans en J. Vroom
 - **Dinsdag 7 februari**, **10:00** gebedsviering
 - **Zondag 12 februari**, 6^e zondag door het jaar, **9:00** Eucharistieviering, voorganger: celebrant pastor J. Skiba, m.m.v. Ecclesiakoor
 - **Dinsdag 14 februari**, **10:00** gebedsviering
 - **Zondag 19 februari**, 7^e zondag door het jaar, **10:00** Woord en Communieviering voorgangers: I. Elsevier en K. van Gestel
-
- Iedere zondagochtend zendt KRO-NCRV op NPO 2 een Eucharistieviering uit, vanuit een wisselende locatie in Nederland. Aanvang: 10.00 uur. Voorafgaand is er om 9.45 uur het Geloofsgesprek.
 - Iedere zondag worden er vieringen vanuit onze parochie uitgezonden; zie hiervoor <https://marthamaria.nl/vieringen/vieringen-luisteren/>
 - De Eucharistieviering vanuit ons Eucharistisch centrum wordt om 11:00 uur uitgezonden via [Kerkomroep](#).

De werkgroep Wijkcontacten

Doelstelling: in de meest ruime zin contact onderhouden met de parochianen

Onze locatie is verdeeld in wijken en het streven is dat iedere wijk een contactpersoon heeft die nieuwe parochianen verwelkomt (als men daar prijs op stelt) en hen wegwijs maakt in de parochie. Daarnaast besteedt de contactpersoon aandacht aan de medeparochianen feestelijke gebeurtenissen als geboorte, doop, eerste Communie, Vormsel, Huwelijk, jubilea en daarnaast natuurlijk bij ziekte, ziekenhuisopname, thuiskomst uit het ziekenhuis, overlijden van een partner of andere dierbare, of andere gebeurtenissen van lief en leed. Eenzaamheid kan ook een reden zijn voor extra aandacht en/of het niet meer in staat zijn om naar de kerk te komen. Ook de zogenoemde kroonjaren van 80 en 90 (100) zijn een bezoekje waard.

Niet iedere contactpersoon is in de gelegenheid om (even veel) bezoekjes af te leggen, een kaart of een telefoontje is ook een goede manier om contact te onderhouden en mee te leven. Dit naar eigen invulling van de contactpersoon.

In de maanden mei en oktober, de traditionele Mariamaanden, organiseert de werkgroep, in samenwerking met een van de pastores, een viering op een doordeweekse ochtend speciaal voor de ouderen.

In december brengen de contactpersonen een kerstkaart met een attentie bij alle 80plussers van hun wijk en bij diegenen die een moeilijk jaar achter de rug hebben.

De vrouwen die dit (dankbare) werk doen zijn:

Ans Weerdenburg (voorzitterster), Diny Hardeveld, Riet Buckers, Tilly Vulto, Mimi Lemmens, Mieke Hesp, Leonie Eurlings, Corrie van Dam, Willy Verhaar, Joke Mackaay, Cathy Rijnbergen en Ineke Vernooij. Op het prikbord in de ontmoetingsruimte hangt een foto van deze groep.

Uiteraard is dit liefdewerk niet voorbehouden aan vrouwen, mannen zijn ook meer dan welkom. Want om met de eerste zin te eindigen: we streven naar een contactpersoon per wijk.

Maar momenteel zijn er contactpersonen die noodgedwongen meerdere wijken onder hun hoede hebben vanwege een tekort aan mensen. Dus: we kunnen versterking gebruiken!

En nog een oproep: wilt u ons helpen om zoveel mogelijk op de hoogte te zijn van het wel en wee van onze medeparochianen? Meldt het ons als u iets hoort van uw medeparochianen waarbij extra aandacht vanuit de parochie fijn zou zijn.

Tot slot: als wijkcontactpersoon kun je je "werk" ook uitbreiden met evt. parochianen, die slecht ter been zijn, ophalen en meenemen naar de kerk. Of communie thuis brengen bij diegenen die niet meer naar de kerk kunnen komen. Verder is aandacht voor de financiële situatie soms gepast met indien gewenst een verwijzing naar de PCI van onze parochie.

Nieuwsbrieven op de website: opruiming!

Zoals u vast wel weet staan de Nieuwsbrieven, die maandelijks verschijnen, ook op onze [website](#). Dat zijn er in de loop van de jaren wat veel geworden, waardoor het navigeren op de pagina met de Nieuwsbrieven niet echt handig meer gaat: je moet veel scrollen.

Om dit te verhelpen heb ik de oude Nieuwsbrieven, tot en met december 2021, eraf gehaald. Ik heb deze uiteraard wel bewaard, dus wie nog eens een oude Nieuwsbrief wil lezen en deze zelf niet meer heeft, kan contact met mij opnemen.

Irene Elsevier

Onderhoudsrooster Kerkhof 2023

Tot op heden lukt het om met een groep van vrijwilligers te zorgen voor het onderhoud van het kerkhof. Iedereen is welkom voor één uur of de hele ochtend; er zijn zowel fysieke lichte als zwaardere taken. Tijdens het kerkhofonderhoud worden de gemeenschappelijke delen zoals de paden, de heggen en het gras onderhouden.

De grafrechthebbenden zijn zelf verantwoordelijk voor het onderhouden van hun graf, behalve als ze een onderhoudscontract bij de kerkgemeenschap hebben afgesloten.

Neem contact op met het secretariaat voor vragen rond het onderhoud van het kerkhof.

Wil je gebruik maken van ons gereedschap voor je graf, kom dan op die zaterdag ochtenden erbij.

De vrijwilligerswerkgroep komt tussen 9 en 12 uur op de zaterdag ochtenden bij elkaar.

Hiermee het rooster voor de bijeenkomst voor 2023:

	Feb	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
Kerkhof		18	1	13	17	8	26	23	28		09

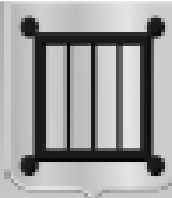
18-03: Heggen snoeien / materiaal voorbereiden

09-12: Bladruimen / jaarafsluiting

Het kerkhofonderhoud zal steeds meer de verantwoordelijkheid van de gemeenschap van de grafrechthebbenden worden. Soms willen we bovendien informatie delen. Jammer genoeg wordt het steeds moeilijker om grafrechthebbende te bereiken.

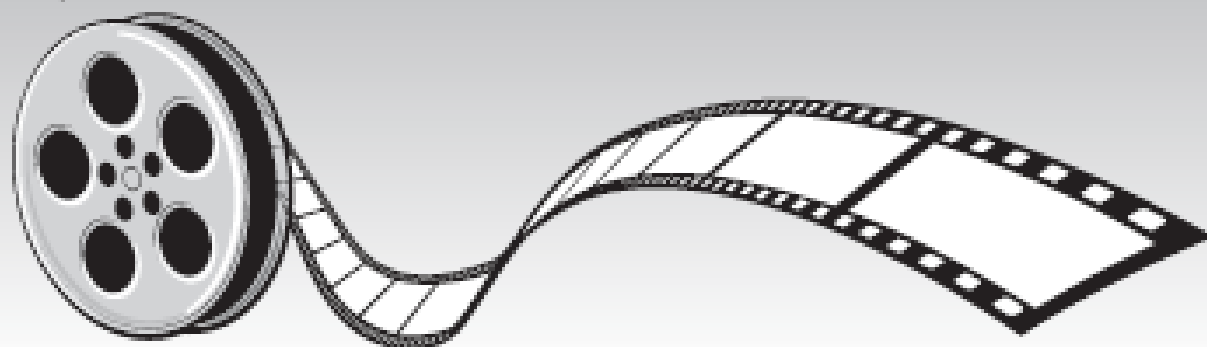
Hiermee het verzoek om als grafrechthebbende je contactgegevens bij het secretariaat te actualiseren (Tel.:030-2200025/info@katholiekekerkdebilt.nl)

Werkgroep kerkhofbeheer

BILTS FILMFESTIVAL

11e editie, voorheen: Spiritueel Filmfestival

**10 & 11
februari**

**Toegang
gratis**

Locatie:

**Michaëlkerk
Kerklaan 31
3731 EE De Bilt**

www.katholiekekerkdebilt.nl
info@katholiekekerkdebilt.nl
☎ 030-2200025

Vrijdag 10 februari 2023

10:00 Mijn bijzondere rare week met Tess. De jongen Sam, die aanvankelijk doodsangsten kent, komt op vakantie op Terschelling Tess tegen. Samen zoeken zij oplossingen voor levensvragen. Familiefilm voor Biltse scholen.

14:00 The Father. Anthony Hopkins speelt op magistrale wijze een bejaarde man en de relatie met zijn dochter. Door zijn dementie ervaart hij wat anderen niet zien. Ook de kijker wordt regelmatig op het verkeerde been gezet.

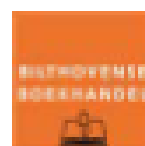
19:30 Supernova. Sam en Tusker (Colin Firth en Stanley Tucci) zijn al 20 jaar elkaars partner. Nadat Tusker te horen krijgt dat hij lijdt aan een vroege vorm van dementie, komt Sam erachter dat Tusker een belangrijke beslissing heeft genomen.

Zaterdag 11 februari 2023

19:30 Nomadland. Een film over werkende armen in de VS. Fern woont in haar busje en komt rond van baantjes in distributiecentra. Kiest ze voor onafhankelijkheid wanneer ze zich kan settelen?

Mogelijk gemaakt door:

Tap DELA
www.dela.nl/voorelkaar

www.bilthovenseboekhandel.nl

Bilts Filmfestival – Elfde Editie

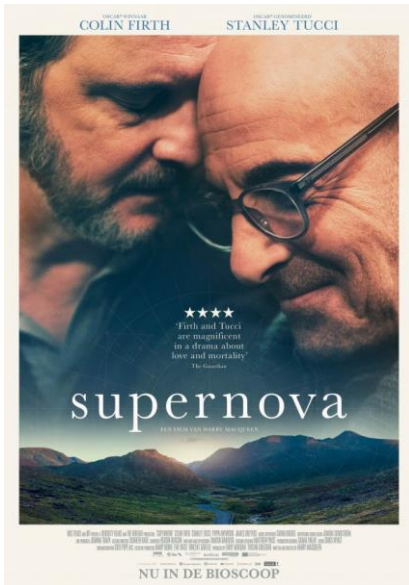
Op vrijdag 10 en zaterdag 11 februari is iedereen van harte welkom op het inmiddels elfde Bilts Filmfestival (voorheen Spiritueel Filmfestival). Ook dit jaar kiezen wij films die aanzetten tot innerlijke reflectie maar tevens allemaal bekroonde films zijn. De films worden kort ingeleid en na afloop heeft u de keuze na te praten over uw indrukken. Los van de kinderfilm zijn alle films deze keer Engels gesproken, met Nederlandse ondertiteling. Als vanouds is de toegang gratis, terwijl wij voor koffie of een drankje een kleine bijdrage vragen.

Vrijdag 10 februari 10.00 uur. **Mijn bijzondere rare week met Tess.** Voor deze film worden ook diverse Biltse scholen uitgenodigd. De jongen Sam, die aanvankelijk doodsangsten kent, komt op vakantie op Terschelling Tess tegen. Samen zoeken zij oplossingen voor levensvragen. Familiefilm naar het kinderboek van Anna Woltz. (Regie: Steven Wouterlood, 2019).

Vrijdag 10 februari 14.00 uur. **The Father.** Anthony Hopkins speelt hier op magistrale wijze een bejaarde man, die door zijn dementie ervaart wat anderen niet zien. Zijn dochter (Olivia Colman) worstelt hiermee en de hulp die zij biedt accepteert haar vader maar met moeite. De film zet de kijker een paar keer op het verkeerde been over wat nu de werkelijkheid is. (Regie: Florian Zeller, 2020).

Vrijdag 10 februari 19.30 uur. **Supernova**. Sam en Tusker (Colin Firth en Stanley Tucci) zijn al 20 jaar elkaars partner en zijn op vakantie met een camper door Engeland. Tusker heeft te horen gekregen dat hij lijdt aan een vroege vorm van dementie. Sam ontdekt dat Tusker een belangrijke beslissing heeft genomen - een beslissing die de kern van de film blijkt. (Regie: Harry Macqueen, 2020).

Zaterdag 11 februari 19.30 uur. **Nomadland** gaat over de rondtrekkende zestiger Fern (Frances McDormand) in de VS die rondkomt van baantjes in distributiecentra van techbedrijven en hamburgerketens. Kiest ze voor onafhankelijkheid en waardigheid als ze een aanbod krijgt zich te vestigen? Naar het boek van Jessica Bruder, die jaren tussen de werkende armen leefde (Regie: Chloë Zhao, 2021).

Iedereen is van harte welkom, u hoeft zich niet vooraf aan te melden. Bij vragen kunt uw e-mailen naar p.terheggen57@yahoo.com. Deze 11^e editie van het Bilts Filmfestival wordt mede wederom mogelijk gemaakt door sponsoring van Tap DELA en de Bilthovense Boekhandel.

Locatie Michaëlkerk, Kerklaan 31, De Bilt.

NIEUWS UIT ONS AARTSBISDOM

JONGERENGROEP UIT TWENTE BEZOECT UTRECHT

Een groep jongeren en begeleiders van jongerengroep 'Rock Solid' van de St. Pancratiusparochie (Tubbergen e.o.) bezocht op 5 januari de stad Utrecht. Op het programma stonden onder meer het beklimmen van de Domtoren en een bezoek aan het bisschopshuis. Daar kregen de gasten uit Twente een rondleiding en tekst plus een korte (historische) toelichting van mgr. Woorts over de R.-K. Kerk en het Aartsbisdom Utrecht.

Ook gaf hij een rondleiding door het pand: wie woont hier, wie werkt hier, wie komen hier op bezoek? Zo kregen de jongeren een beeld van de verschillende afdelingen: Jongerenwerk, Communicatie, Bouwzaken, Financiën et cetera. De kapel werd eveneens bekeken, waarbij vooral de schilderijen van het leven van Willibrord aan bod kwamen plus de kernelementen van een katholieke kerk zoals het tabernakel en de Godslamp. "Ze waren hier met veel plezier," aldus mgr. Woorts.

De Utrechtse hulpbisschop schetste de jongeren en hun begeleiders ook de historie van het Aartsbisdom Utrecht en waarom Twente daartoe behoort. Hij nam als startpunt Jezus en de twaalf apostelen. De eerste apostel Petrus reisde naar Rome en stierf daar de marteldood. "De opvolger van Petrus en andere apostelen zijn de bisschoppen en die zijn het geloof verder gaan brengen. Vanuit Rome gingen missionarissen naar Engeland en Ierland, en van daaruit kwam Willibrord in 690 met 11 (of 12) andere monniken naar onze streken om Jezus en Zijn Evangelie bekend te maken en met de Kerk hier te beginnen," zo vertelde mgr. Woorts.

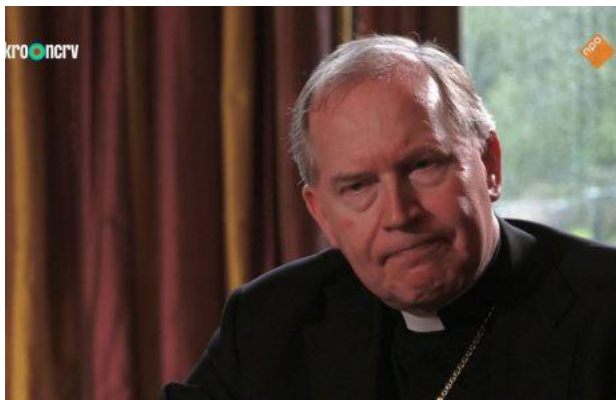
Het eerste kerkje bouwde Willibrord op het huidige Domplein, aldus mgr. Woorts: "Dat was zijn missiepost en zo zijn hij, zijn medewerkers en hun opvolgers verder gaan missioneren. Dus vanuit het huidige Utrecht is ons katholieke geloof en Kerk-zijn ook in Twente gekomen. De huidige aartsbisschop van Utrecht is een verre opvolger van de H. Willibrord."

Mgr. Woorts vertelde ook wat over hun volgende bestemming: de momenteel nog in bouwdoeken gewikkelde Domtoren. Aan de hand van een grote kaars van de Domtoren liet hij zien dat deze is opgebouwd uit drie delen, een verwijzing naar de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Mgr. Woorts: "Het bovenste gedeelte is het meest open – zodat de toren niet knapt bij hevige wind, maar dit kan tevens verwijzen naar de H. Geest die als een wind, als een adem door ons heengaat om ons te bezielen. Dat bovenstuk heet een lantaarn en die is octogonaal oftewel achtkantig, zoals ook veel doopvonten. Dat verwijst naar de (symbolisch) achtste dag, ofwel de nieuwe schepping in Christus en verwijst naar het eeuwig leven."

Hij vergeleek de Domkaars met het leven: "Je moet op een goed fundament staan en zoals de Domtoren groeien wij als het goed is door de jaren heen omhoog, in die zin: naar God toe. En uiteindelijk hopen we bij God thuis te komen in het eeuwig leven. Als ons levenskaarsje op is, is er altijd nog een ander Licht."

KARDINAAL EIJK IN GELOOFSGESPREK OVER PAUS BENEDICTUS XVI

In het Geloofsgesprek van 1 januari sprak Leo Fijen met kardinaal Eijk over de daags tevoren overleden paus Benedictus XVI: ze spraken over zijn leven, zijn werk, zijn betekenis voor de Kerk en voor de samenleving. Kardinaal Eijk haalt in dit Geloofsgesprek herinneringen op aan de overleden emeritus paus, die hij persoonlijk goed heeft gekend.

Kardinaal Eijk gaat ook naar de uitvaart, die op 5 januari plaatsvindt. Hij vertegenwoordigt dan ook de Nederlandse Kerkprovincie.

Kardinaal Eijk leerde (toen nog) kardinaal Ratzinger kennen in 1997, toen hij lid werd van de Internationale Theologische Commissie. Deze commissie adviseert de paus en de Congregatie voor de Geloofsleer. Kardinaal Ratzinger was destijds voorzitter van de Congregatie voor de Geloofsleer en kardinaal Eijk maakte hem in die periode veelvuldig mee: "Hij was uiterst vriendelijk, voorkomend, lichtelijk verlegen en een vlijmscherp dogmaticus en theoloog," zo vertelt kardinaal Eijk in het Geloofsgesprek. Ook later hadden ze geregeld contact, paus Benedictus XVI creëerde aartsbisschop Eijk kardinaal op 18 februari 2012.

Online terugkijken: [Geloofsgesprek](#)

HEILIGEN

Don Bosco, 21 januari

Don Giovanni Bosco heeft zijn heiligverklaring te danken aan zijn zorg voor de hulpbehoevende medemens, en dan vooral de verwaarloosde jeugd. Tegenwoordig zou hij partij hebben gekozen voor junks of zwerfkinderen. Bosco is op 16 augustus 1815 geboren in het Italiaanse Becchi. Hij kwam uit een arm gezin, zodat een priesterstudie er eigenlijk niet in zat. Desondanks slaagde hij er in 1841 na veel moeilijkheden in tot priester te worden gewijd.

Bosco richtte zich in het begin op de jeugd in de achterbuurten van Turijn. Om de hulp mogelijk te maken richtte hij verschillende stichtingen op en riep hij een eigen kloosterorde in het leven: de salesianen. De priester-opvoeder kreeg als ere naam Don, een titel die zowel in Italië als in Spanje voor de voornaam wordt geplaatst. Als opvoeder maakte hij in katholiek kringen naam. Daar bleef het niet bij, want Bosco kreeg ook veel navolging. Zijn voor die tijd revolutionaire pedagogische filosofie was fouten en misstappen niet te bestraffen maar te voorkomen, en goede daden opvallend te belonen. Dwang kwam in zijn vorm van opvoeding zo weinig mogelijk voor. Deze pedagogische opvatting is nog steeds modern. Zijn opvoedkundige boodschap heeft Don Bosco in talrijke geschriften uitgedragen. Vandaar dat nogal wat scholen naar hem zijn genoemd.

De belangrijkste katholieke pedagoog uit de negentiende eeuw overleed op 31 januari 1888 in Turijn. Zijn relieken worden bewaard in de kerk van de salesianen in Turijn. Zijn verering is sterk verbreid in Italië en daarbuiten. Door zijn bewonderaars wordt hij wel de 'lachende heilige' genoemd. Behalve beschermheilige van de jeugd en van de religieuze vorming onder de jeugd is hij ook patroon van de boekuitgevers. De meest gangbare afbeelding van Don Bosco is een contemporain portret van de heilige.

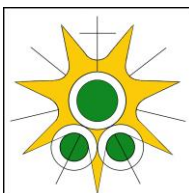

S. GIOVANNI BOSCO
apostolo della gioventù

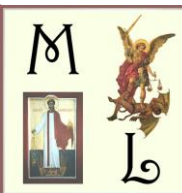
BEZINNING

Religie is een relatie tot een werkelijkheid die wordt ervaren als Absoluut... Op welke manier je dit Absolute ook ervaart of je ertoe verhoudt – of het is als de Levende God (in het jodendom, christendom en islam), of als Atman, of als Grote Geest – het is de Opperste Realiteit dat het allesbepalend referentiekader is. Religie is dus niet gewoon een zaak van ritueel, of sociale of politieke activiteit; ze bestaat niet vooral uit goede menselijke verhoudingen, hoe geslaagd ook; ook houdt het niet in dat je tot een kerk behoort of kerkdiensten bijwoont of een religieus programma bekijkt op tv. Natuurlijk kan het al deze dingen ook inhouden en vaak zal dat ook het geval zijn, maar geen van deze dingen bepaalt de religieuze inzet of ervaring. Religie is ontmoeting met het Absolute, door ervaring of door geloof of door beide. Het brengt een relatie tot stand met het hoogste en transcendente Zijn.

Dom John Eudes Bamberger ocso

MICHAËL-LAURENS GELOOFSGEMEENSCHAP
NIEUWSBRIEF
Februari 2023

NIEUWS UIT EIGEN GELOOFSGEMEENSCHAP

VIERINGENROOSTER

- **Zondag 19 februari**, 7^e zondag door het jaar, **10:00** Woord en Communieviering, voorgangers: I. Elsevier en K. van Gestel
- **Dinsdag 21 februari**, **10:00** gebedsviering
- **Woensdag 22 februari, Aswoensdag**, **19:30** Gebedsviering, voorganger: diaken J. Nieuwenhuis, m.m.v. Memento
- **Zondag 26 februari**, 1^e zondag Veertigdagentijd, **10:00** Woord en Communieviering, voorgangers: J. van Gaans en W. Eurlings
- **Dinsdag 28 februari**, **10:00** Gebedsviering

- **Zondag 5 maart**, 2^e zondag Veertigdagentijd, **10:00** Woord en Communieviering, voorgangers: I. Elsevier en K. van Gestel
- **Dinsdag 7 maart**, **10:00** Gebedsviering
- **Zondag 12 maart**, 3^e zondag Veertigdagentijd, **9:00** Eucharistieviering, celebrant: pastor G. Nijland
- **Dinsdag 14 maart**, **10:00** Gebedsviering
- **Zondag 19 maart, Zondag Laetare**, 4^e zondag Veertigdagentijd, **10:00** Woord en Communieviering, voorganger: diaken W. Kremer, m.m.v. Ecclesiakoor

- Iedere zondagochtend zendt KRO-NCRV op NPO 2 een eucharistieviering uit, vanuit een wisselende locatie in Nederland. Aanvang: 10.00 uur. Voorafgaand is er om 9.45 uur het Geloofsgesprek.
- Iedere zondag worden er vieringen vanuit onze parochie uitgezonden; zie hiervoor <https://marthamaria.nl/vieringen/vieringen-luisteren/>
- De Eucharistieviering vanuit ons Eucharistisch centrum wordt om 11:00 uur uitgezonden via [Kerkomroep](#).

Goede Week: vieringen aangepast

Op 1 februari is pastor Mauricio Meneses benoemd tot pastoor van de Titus Brandsma parochie in Wageningen, waardoor het net afgeronde vieringenrooster helemaal gewijzigd moest worden. Voor onze locatie heeft dat vervelende gevolgen voor de Goede Week. Van het pastoresteam is niemand beschikbaar voor Witte Donderdag en de Paaswake. Dat is niemand te verwijten, want mensen kunnen nu eenmaal niet op twee plekken tegelijk zijn.

We hebben gekeken of we nog een priester voor die twee dagen kunnen krijgen, maar dat lukt op zo'n korte termijn niet meer. We hebben overwogen om op beide dagen onze kerk te sluiten, zeker omdat in de buurt kerken zijn waarin wel een priester voorgaat. Toen we dit, nog in kleine kring, aankondigden hebben verschillende mensen ons gevraagd te bekijken of we toch geen Paaswake konden vieren in onze kerk. Omdat zo duidelijk de wens naar een viering op deze belangrijke avond in ons kerkelijk jaar naar voren kwam, willen wij dat niet zomaar naast ons neer leggen.

We hebben dan ook besloten om die avond om 23.00 uur wel een Paaswake-viering te houden in onze Michaëlkerk, maar zonder priester. Die viering zal dan ook in verschillende opzichten afwijken van een gebruikelijke Paaswake, omdat er b.v. geen doopwater kan worden gewijd. Toch denken we dat we op een mooie manier de verrijzenis van de Heer kunnen vieren en ons laten inspireren door de paasverhalen. Johan Bosboom en Willy Eurlings zullen voorganger zijn en het Ecclesiakoor zal de viering muzikaal verzorgen.

Het is voor ons allemaal nogal teleurstellend dat we de Goede Week, de belangrijkste periode van het kerkelijk jaar, niet helemaal in onze eigen kerk kunnen vieren, maar we zullen langzamerhand eraan moeten wennen dat niet alles meer kan.

Op Witte Donderdag zal de Michaëlkerk gesloten blijven.

De Goede Week in overzicht:

Witte Donderdag

Michaëlkerk gesloten

Alternatief met eucharistie dichtbij:

19:30 uur O.L. Vrouw Bilthoven Eucharistieviering J. Stuyt s.j.

Goede Vrijdag

15:00 uur Michaëlkerk Kruisweg I. Elsevier en M.A. van Zonneveld

19:30 uur Michaëlkerk Kruisverering A. van Gaans

Paaswake

23:00 uur Michaëlkerk

J. Bosboom, W. Eurlings

Alternatieven met Eucharistie:

22:00 uur O.L. Vrouw Bilthoven

J. Stuyt s.j.

19:00 uur C. Borromeus Soesterberg

F. Zwarts

23:00 uur H. Nicolaas Baarn

J. Skiba

Paaszondag

9:00 uur ! Michaëlkerk

Woord- en Communieviering

W. Sarot

namens de pastoraatgroep,
Willy Eurlings

Esmee Vroom stopt als misdienaar

Slechts weinigen wisten het, maar in de dienst van 19.30 uur op Kerstavond in de Michaelkerk in De Bilt diende Esmee Vroom voor het laatst. Esmee is ruim 8 jaar geleden begonnen, zij was toen een jaar of 10. Al die jaren heeft zij trouw gediend, maar daar is dus nu, helaas, een eind aan gekomen.

Esmee zit nu nog op de middelbare school en doet dit jaar eindexamen. Daarna zal zij gaan studeren in Leiden of Rotterdam, criminologie.

Esmee houdt er niet van om in de belangstelling te staan, een afscheid op Kerstavond in een volle kerk vond zij geen prettig idee. En vol was de kerk!

Er is daarom voor een alternatief gekozen: bezoek aan huis met een bos bloemen voor de ouders, die ook altijd een belangrijke motiverende en ondersteunende rol spelen, en een enveloppe met inhoud, zowel tekstueel als financieel. Onder het genot van een bakje koffie met heerlijke koek heb ik afscheid genomen van Esmee als misdienaar.

Esmee, nogmaals veel dank voor alles wat je de afgelopen 8 jaar voor de kerk hebt gedaan en een goede toekomst toegewenst. En hopelijk zien we je nog wel eens in de kerk.

Hartelijke groet,

Peter van Veen

MALAWIPROJECT Halfvasten 19 maart 2023

Hopelijk hebt u deze rubriek gemist. Dat zou kunnen betekenen, dat het project een echte plaats in onze gemeenschap heeft. We moeten ook eerlijk bekennen dat er de laatste weken veel van onze aandacht gevraagd wordt door de onrustige wereld waarin we op dit moment leven, dichtbij en ver weg. Inmiddels zijn we op weg naar Pasen en op 19 maart is het halfvasten. Een moment om met elkaar stil te staan bij ons Malawiproject en u met deze Nieuwsbrief en in de Michaëlkerk kort te informeren over de laatste stand van zaken.

Landbouwproject Mwanza

De werkzaamheden op het land gaan in een rustig tempo verder. Er werken nu ongeveer 35 mensen en met hun inkomen kunnen zij hun gezinnen onderhouden. Op termijn wil men anders gaan belonen, waardoor er meer prikkels ontstaan om harder te werken. Het rustige tempo van het project biedt ruimte om na te denken over aanplant van andere gewassen, zoals pinda's. Daarnaast is verbetering van de grond nodig en hiervoor wordt deskundigheid uit Nederland ingezet.

Tim v.d. Linden, van het bedrijf aQysta, die het project nog steeds begeleidt, zou graag zien dat de ontwikkelingen sneller gaan. Bepaalde zaken lopen traag en het vraagt veel energie om verbeteringen door te voeren. Supervisie door aQysta is nog steeds belangrijk voor de continuïteit van dit project. Zr. Elizabeth is op het moment werkzaam in Lilongwe. We weten niet of dit tijdelijk is of definitief.

Zr. Veronica neemt nu de honneurs waar en zij heeft veel gevoel voor het landbouwproject.

School in Mangochi

Wat het contact met de school betreft: we houden nog even vol, maar we krijgen geen informatie. We hebben ons voorgenomen, als informatie achterwege blijft, dit projectonderdeel af te sluiten. We zijn er trots dat de school is afgebouwd en er onderwijs aan de kinderen wordt gegeven.

Andere projecten

We hebben nog andere lijntjes lopen door vragen vanuit Malawi.

Father James. Door een extra donatie hebben we hem kunnen helpen bij de aanschaf van een pomp voor zijn kwekerij.

Zr. Rose: Mede door overstromingen in het zuidelijk deel van Malawi zijn de leefomstandigheden slecht. Zr. Rose heeft dekens, medicijnen en maismeel aangeschaft om mensen te kunnen helpen.

Zr. Bernadette: Dankzij een extra donatie hebben enkele studenten hun studies kunnen voortzetten. Zij heeft maismeel gekocht voor mensen die dat hard nodig hebben. Tevens heeft Zr. Bernadette zich ook ingezet om met een deel van de ontvangen gelden een aantal mensen te onderwijzen in het maken van zeep. Hierdoor zijn zij in staat om dit product te verkopen en inkomsten te genereren.

Zr. Elizabeth: Vanwege haar werkzaamheden in Lilongwe vroeg zij om financiële steun voor twee studenten die, door geldgebrek, hun laatste studiejaar niet kunnen afronden. De werkgroep heeft haar kunnen helpen.

Zr. Edina: Een noodkreet van haar vanwege de honger in Malawi. Zij ziet de mensen lijden, mede door een uitbraak van cholera. We hebben haar kunnen ondersteunen met de aankoop van voedsel.

De werkgroep Malawi heeft de roep om hulp gedeeltelijk kunnen beantwoorden, mede door uw betrokkenheid en uw financiële steun voor hen.

Wij hopen u 19 maart tijdens en na de viering in de Michaëlkerk te ontmoeten.

Een hartelijke groet van de werkgroep,

Eveline Meyer
Leonie Eurlings
Jacqueline van Gaans
Frank Diepstraten.

Een lezing over de pelgrimsroute naar Santiago de Compostella.

Op donderdagavond 9 maart a.s. om 20:00 uur zal pastoor Joachim Skiba, in De Sleutel (Willibrordzaal) in Soest (Steenhoffstraat 41), een lezing geven over zijn camino naar Santiago de Compostella.

Aan de hand van zijn gemaakte foto's en verhalen zult u een bijzondere inkijk krijgen in zijn camino.

U bent van harte welkom!

Bilts Filmfestival succesvol – opbrengst voor slachtoffers aardbeving

In het weekend van 10 en 11 februari werd het Bilts Filmfestival gehouden, een marathon met 4 films. Na een dip in de aantallen bezoekers direct na de pandemie, was de opkomst groter dan gedurende elk van de tien voorgaande jaren. Het publiek was geëngageerd en enthousiast.

De vrijdagochtendfilm was een groot succes met *Mijn bijzondere rare week met Tess*. Kinderen van de Julianaschool, de Patioschool, de Michaelschool, de Regenboogschool en De Nijepoort kwamen kijken naar deze film. Een enthousiaste leerkracht vond dit "een film precies voor deze leeftijd". Frank Diepstraten, voormalig schoolhoofd, gaf vooraf inleidingen van de film aan kinderen van groepen 7 en 8. Hij was niet verrast hoe leuk de kinderen tijdens de film reageerden. Frank: "Bij scènes met verliefdheid van de jonge hoofdpersonen werd gegiecheld, gejoeld en hardop gegriezeld."

Het publiek van de vrijdagmiddagfilm (*The Father*) werd geraakt door de herkenbaarheid van de problematiek. De film, met Anthony Hopkins in een ijzersterke hoofdrol, geeft een inkijk in de verwarring in het hoofd van iemand met dementie. Een geschokte toeschouwer: "Wat een mooie film, en wat verschrikkelijk tegelijkertijd." Een ander: "Dit zet je wel tot denken." Of "Ik heb hier ervaring mee." Ook het Alzheimer Café Bilthoven was op onze uitnodiging aanwezig en men vond het fijn in gesprek te kunnen gaan met het publiek. Opkomende dementie was ook een thema bij de vrijdagavondfilm *Supernova*, nu vooral als aanleiding tot het nemen van een ingrijpende beslissing. De bezoekers konden meevoelen hoe de liefdesrelatie tussen de hoofdpersonen (Colin Firth en Stanley Tucci) onder spanning kwam te staan.

Op zaterdagavond werd *Nomadland* gedraaid, een verhaal van mensen die maar nauwelijks kunnen rondkomen en daarom in een camper of busje wonen, reizen en werken. Werk-campers worden ze in Noord Amerika genoemd. Het acteerwerk van hoofdrolspeelster Frances McDormand en de vele amateurs die zichzelf als werk-camper speelden, maakte indruk. Tijdens het samenzijn na afloop merkte een bezoeker op dat "de film niet zozeer over alleen armoede gaat. Dat is slechts het decor". Iemand vulde aan "De film gaat over het maken van moeilijke keuzes. Maar ook over waardigheid en saamhorigheid."

De wisselwerking met het publiek is voor de organisatoren van groot belang. De commissieleden vroegen naar de veranderde naamgeving: van Spiritueel Filmfestival naar Bilts Filmfestival. De nieuwe naam werd enige malen "meer toegankelijk", "laagdrempeliger" of "duidelijker" genoemd. Terwijl een enkeling vroeg wat spiritueel dan toch inhoudt, vonden sommigen de voormalige aanduiding 'spiritueel' ook wel mooi. Met de nieuwe naam gaat de

filmcommissie door met films die als vanouds tot innerlijke reflectie uitnodigen. Ook werd gevraagd hoe de inleidingen vooraf bij elke film werden beoordeeld. Hier viel te horen dat de inleidingen, die kort context geven bij elke film, het festival tot een evenement maakt waar je bij wilt zijn. "De inleidingen maken je meer betrokken bij de film" tekenden wij op. Tot slot werd de wisselwerking met de bezoekers onderstreept door de meer dan 20 suggesties voor toekomstige films. Marc Houtkooper, voorzitter van de commissie Bilts Filmfestival "Wij gaan al die films napluizen. We toonden al vaker films die werden aangedragen door ons bezoekers."

Het festival trok bijna 500 bezoekers uit De Bilt en wijdere regio, meer dan ooit tevoren. Dit maakte deze 11de editie van het filmfestival, met wederom gratis toegang, tot een succes. Sponsors De Bilthovense Boekhandel en Tap-DELA waren erg betrokken. Er werd door bezoekers ruim gedoneerd in de pot met vrijwillige bijdragen. Met aftrek van de kosten zal de filmcommissie de opbrengst (circa 500 Euro) doneren aan de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrië.

NIEUWS UIT ONS AARTSBISDOM

NOODHULP EN GEBED VOOR SLACHTOFFERS AARDBEVINGEN

De zware aardbevingen in de Turks-Syrische grensregio hebben inmiddels aan ruim 21.000 mensen het leven gekost. Ook zijn er bijna 73.000 gewonden gevallen. In de Nederlandse bisdommen wordt komend en volgend weekend gecollecteerd voor de slachtoffers. Het Aartsbisdom Utrecht heeft de parochies opgeroepen om in het weekend van 18-19 februari te collecteren. Zij kunnen deze collecte in de vieringen van komend weekend aankondigen.

Parochies in het aartsbisdom die dat wensen, kunnen uiteraard ook dit weekend al collecteren voor de slachtoffers van de aardbevingen. De opbrengst gaat via de [bisschoppelijke Vastenactie](#) direct naar de caritasorganisaties in Syrië en Turkije om ter plekke zo effectief mogelijk te worden ingezet.

“We verzamelen op dit moment informatie van kleine lokale partners die we kennen uit ons eigen Vastenactienetwerk en dat van bevriende (katholieke/christelijke) organisaties. De eerste signalen dat onze hulp van waarde kan zijn, bereiken ons al. Door de parochies te vragen om een gift via de bisschoppelijke Vastenactie te laten lopen, geven parochies een signaal af dat zij weten dat hulp ook en juist in de kleine lokale initiatieven het waard is om te steunen,” zegt Marc Bollerman, directeur van de Vastenactie. Mgr. Woorts (bisschopferent voor de interreligieuze dialoog) heeft namens de Contactraad voor de Interreligieuze Dialoog medeleven betoond met de Islamitische Stichting Nederland. Hij wenst langs die weg ook familie en bekenden in Nederland van de vele slachtoffers in Turkije en Syrië kracht en sterkte en laat weten verbonden te zijn in gebed.

Voorbede

Naast financiële hulp komt de betrokkenheid en solidariteit tot uiting in gebed. Voor de parochies is er een voorbede beschikbaar om in de vieringen te kunnen bidden voor het rampgebied:

Heer, onze God, wij bidden in deze dagen voor de vele slachtoffers van het natuurgeweld in Turkije en Syrië: Neem de doden op in uw liefde, troost alle nabestaanden, en geef kracht aan allen die hulpverleners. Laat ons bidden...

Parochies die meedoen, maar ook individuele giftgevers kunnen hun bijdrage via het volgende rekeningnummer beschikbaar stellen:

NL21 INGB 0000 0058 50 t.n.v. Vastenactie, Den Haag, o.v.v. Noodhulp Aardbeving.

Marc Chagall in de OLV-kerk te Bilthoven

In het kader van **100 jaar OLV Bilthoven** worden, in een serie van drie lezingen, schilderijen van Marc Chagall in de kerk gepresenteerd. Op drie woensdagochtenden in de Veertigdagentijd (**8 - 22 - 29 maart**) zal de bekende beeldend kunstenaar Ruud Bartlema uit Amsterdam op groot beeld verschillende kunstwerken van Chagall laten zien en er toelichting bij geven. **Ruud Bartlema** is naast beeldend kunstenaar ook leraar joodse mystiek en weet een boeiende uitleg te geven over de schilderijen van deze beroemde joodse schilder.

Marc Chagall (1887-1985) is een fenomeen. Geboren in een milieu dat getekend wordt door het gedachtegoed van het Chassidisme, een joodse mystieke stroming in Rusland, is hij onafgebroken tot aan zijn dood vanuit deze mystiek blijven schilderen.

Een bijzondere vorm van inspiratie vond hij steeds in de bijbel. Het Museum van de Blijde Boodschap in Nice is hierom bekend: geheel gewijd aan de negentien bijbelse schilderijen van Chagall, met verhalen uit Genesis en Exodus, en vijf schilderijen over het Hooglied. Opvallend is de rol van Jezus van Nazareth in zijn werk. Chagall heeft zich als Jood intens beziggehouden met de Christusgestalte zoals die in het christendom wordt beleden. Vanuit zijn Joodse achtergrond komt hij tot een opmerkelijke visie. Aan de hand van glas-in-loodramen en schilderijen laat de theoloog Ruud Bartlema de ontwikkeling zien van Chagalls kijk op Jezus van Nazareth.

De volgende data kunt u noteren:

Woensdag 8 maart, 10.30 – 12.30 uur: schilderijen over Genesis (o.a. de paradijsverhalen).

Woensdag 22 maart, 10.30 – 12.30 uur : schilderijen over Exodus (o.a. Mozes) en het Hooglied.

Woensdag 29 maart, 10.30 – 12.30 uur : schilderijen over Jezus de Christus. Deze laatste lezing is enkele dagen voor de Goede Week; heel passend dus.

De toegang is gratis en ieder is welkom! Ontvangst (vanaf 10.00 uur) met koffie en thee achter in de kerk aan de Gregoriuslaan 8.

HEILIGEN

Matthias 24 februari

Officiële kerkelijke feestdag: 21 september

Het bestaan van de heilige Matthias is alleen bekend uit de Handelingen, een deel van het evangelie dat over de apostelen gaat. Hij werd in plaats van de verrader Judas Iskariot tot apostel aangesteld. Zijn naam en achtergrond geeft vaak verwarring in relatie tot de apostel Matteüs, die op 21 december op de heiligen kalender staat.

Matthias werd gerecruteerd uit de 72 eerste leerlingen van Jezus. Volgens een legende predikte hij eerst in Macedonië. Men wilde daar zijn heiligheid op de proef stellen en gaf de apostel een beker vergiftigde wijn, een mengsel dat al 250 mensen blind had gemaakt.

Matthias dronk het op in de naam van de Heer en bleef ongedeerd. Hij genas daarna alle andere slachtoffers en gaf hen het licht in de ogen weer terug. Mogelijk is hij later het geloof gaan verkondigen in Ethiopië, maar orthodoxe gelovigen nemen aan dat hij vreedzaam in Macedonië gestorven is. Een andere bron, het apocriefe "Acta Andraee et Matthiae", vertelt dat Matthias onder de kannibalen werkzaam zou zijn geweest. Volgens weer een ander verhaal heeft hij in Jeruzalem gewerkt. Hij werd door de joden gestenigd en omdat het moeilijk bleek hem te doden ten slotte met een bijl onthoofd. Keizerin Helena bracht zijn relieken naar Rome en Trier.

Matthias staat op de meeste afbeeldingen met stenen aan zijn voeten. Andere attributen zijn een hellebaard, een bijl of een zwaard. Als alle apostelen is hij blootshoofds en blootsvoets. Hij is de patroon van meubelmakers, smeden, bouwvakkers, kleermakers, banketbakkers en slaggers. Matthias kan worden aangeroepen tegen onvruchtbaarheid in het huwelijk en tegen kuchhoest. Naar Matthias zijn twee gilden genoemd: in het Limburgse Posterholt en in het Noord-Brabantse Oploo.

De heilige Matthias is een belangrijke weerheilige. Vriest het op zijn feestdag, dan vriest het nog zes weken: "Als Sint Matthijs geeft sneeuw en ijs, kan men verwachten dat het zal vriezen nog veertien nachten." Omdat het op 24 februari ook wel eens zacht kan zijn, is de volksweerkunde ook daarop

Sint Matthias, Apostel

voorbereid: "Sint Matthijs werpt een hete steen in het ijs." De dooi komt ook ter sprake in: "Sint Matthijs breekt het ijs; vindt hij op het water geen brug, dan heeft hij die op zijn rug."

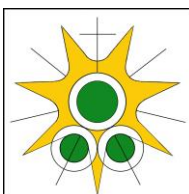
Matthias komt van het Hebreeuws woord 'mattanja(hu)' met als betekenis 'geschenk van Jahweh' (God). Voornamen: Mattijs, Tijs, Matthieu, Matje. Achternamen: Mathesing, Mathijse, Mathijzen, Mathisen, Mathy, Matiasen, Matkes, Mattheij, Matheijzen, Mathiesen, Matthijsens, Matti, Mattijs, Mattijssen.

(Uit: 366 Heiligendagen van P. Spapens en K. van Kemenade blz 101)

BEZINNING

De aanwezigheid van God kunnen wij veronachtzamen, maar wij kunnen haar nergens ontwijken. De wereld is overvol van God. God komt overal incognito. Dat incognito is niet altijd moeilijk te doorgronden. Het echte werk is het zich herinneren, het erop letten. Eigenlijk is het ontwaken en wakker blijven.

C.S. Lewis, Letters to Malcolm Chiefly on Prayer

MICHAËL-LAURENS GELOOFSGEMEENSCHAP
NIEUWSBRIEF
Maart 2023

NIEUWS UIT EIGEN GELOOFSGEMEENSCHAP

VIERINGENROOSTER

- **Zondag 19 maart, Zondag Laetare**, 4^e zondag Veertigdagentijd, **10:00** Woord en Communieviering, voorganger: diaken W. Kremer, m.m.v.: Ecclesiakoor
- **Dinsdag 21 maart, 10:00** gebedsviering
- **Zondag 26 maart**, 5^e zondag Veertigdagentijd, **09:00** Eucharistieviering, celebrant: pastoor G. Nijland
- **Dinsdag 28 maart, 10:00** gebedsviering
- **Zondag 2 april, Palmzondag, 10:00** Gezinsviering (Communieviering), voorgangers: diaken W. Kremer, I. Elsevier en M. van Nesselrooij
- **Dinsdag 4 april, 10:00** gebedsviering
- **Vrijdag 7 april, Goede Vrijdag, Kruisweg, 15:00** Kruiswegmeditatie, voorgangers: I. Elsevier en M. A. van Zonneveld
- **Vrijdag 7 april, Goede Vrijdag, Kruisverering, 19:30** Kruisverering, voorganger: diaken A. van Gaans, m.m.v. Ecclesiakoor
- **Zaterdag 8 april, Paaswake, 22:30** voorgangers: J. Bosboom en W. Eurlings, m.m.v. Ecclesiakoor
- **Zondag 9 april, Paaszondag, 9:00** Woord en Communieviering, voorgangster: W. Sarot
- **Dinsdag 11 april, 10:00** gebedsviering
- **Zondag 16 april, 2^e Zondag van Pasen, Beloken Pasen, 10:00** Woord en Communieviering, voorgangsters: I. Elsevier en J. van Gaans
- **Dinsdag 18 april, 10:00** gebedsviering
- **Zondag 23 april, 3^e Zondag van Pasen, 10:00** Eucharistieviering, voorganger: celebrant F. Zwarts

- Iedere zondagochtend zendt KRO-NCRV op NPO 2 een eucharistieviering uit, vanuit een wisselende locatie in Nederland. Aanvang: 10:00 uur. Voorafgaand is er om 9:45 uur het Geloofsgesprek.

- Iedere zondag worden er vieringen vanuit onze parochie uitgezonden; zie hiervoor <https://marthamaria.nl/vieringen/vieringen-luisteren/> De Eucharistieviering vanuit ons Eucharistisch centrum wordt om 11:00 uur uitgezonden via [Kerkomroep](#).

Palmpasen

Op zondag 2 april is het Palmpasen. Dat vieren we in de H. Michaëlkerk met een Gezinsviering. Een viering letterlijk voor het hele gezin, dus zowel jong als oud komen aan bod!

Voorganger in deze viering is Wim Kremer en de viering is mede voorbereid door de werkgroep Kinderwoorddienst en Irene Elsevier.

Voorafgaand aan deze viering kunnen de kinderen op **zaterdag 1 april** (en dat is geen grap ...) een Palmpaasstok maken.

Waar: Pastorie Michaëlkerk, Kerklaan 31, De Bilt

Hoe laat: van 13:30 tot 15:30 uur.

Opgeven: Ja, graag aanmelden per email naar: kwdmichaeldebilt@gmail.com

Voor materialen wordt gezorgd, maar het is fijn als je vast je eigen (kale) Palmpaasstok meeneemt.

In de viering op Palmzondag houden we dan een intocht met palmtakjes en mogen de kinderen voorop gaan, met hun Palmpaasstok.

Iedereen is van harte welkom!

Goede Week: vieringen aangepast

In de vorige nieuwsbrief (die u overigens nog kunt teruglezen op de website van de Martha&Mariaparochie: <https://marthamaria.nl/gemeenschappen/michaelkerk/>) hebben we uitgelegd dat door het vertrek van pastor Mauricio Menesses het rooster van de vieringen helemaal op de schop moest en welke keuzes we daarna hebben gemaakt voor onze locatie. We hebben toen ook het overzicht over de vieringen in de Goede Week afgedrukt. Nu zijn er echter twee wijzigingen. Allereerst hebben we de Paaswake in onze kerk een half uur vervroegd en die zal nu beginnen om half elf (in M&M staat nog elf uur, maar dat klopt dus niet meer). Daarnaast is er in de eucharistievieringen in de O.L. Vrouw in Bilthoven een andere voorganger. Hieronder vindt u het bijgewerkte schema.

De Goede Week in overzicht:

Witte Donderdag

Michaëlkerk gesloten

Alternatief met eucharistie dichtbij:

19:30 uur O.L. Vrouw Bilthoven Eucharistieviering A. van Kempen

Goede Vrijdag

15:00 uur	Michaëlkerk	Kruisweg	I. Elsevier en M.A van Zonneveld
19:30 uur	Michaëlkerk	Kruisverering	A. van Gaans

Paaswake

22:30 uur Michaëlkerk J. Bosboom, W. Eurlings

Alternatieven met eucharistie:

22:00 uur	O.L. Vrouw Bilthoven	A. van Kempen
19:00 uur	C. Borromeus Soesterberg	F. Zwarts
23:00 uur	H. Nicolaas Baarn	J. Skiba

Paaszondag

9:00 uur ! Michaëlkerk woord- en communieviering W. Sarot

namens de pastoraatgroep,
Willy Eurlings

NIEUWS UIT ONS AARTSBISDOM

MEELEEFDAGEN PRIESTEROPLEIDING IN GOEDE WEEK

Priester worden in deze tijd is niet langer vanzelfsprekend. Het is een verlangen dat in je gaat leven en dat langzaam tot ontwikkeling kan komen. De keuze voor het priesterschap begint dan ook niet bij jezelf, maar bij God: je wordt door Hem geroepen. Het [Ariënsinstituut](#), de priesteropleiding van het Aartsbisdom Utrecht, wil je de gelegenheid geven om in een sfeer van gebed en ontmoeting na te denken over de vraag of de Heer jou misschien roept om priester te worden.

Daarom worden tijdens de Goede Week meeleefdagen georganiseerd voor jonge mannen tussen 17 en 40 jaar. Samen met de priesterstudenten bereid je je voor op het feest van Pasen door de viering van Witte Donderdag, Goede Vrijdag en de Paaswake. Je neemt deel aan het bezinningsprogramma tijdens deze dagen en aan de liturgische plechtigheden met kardinaal Eijk in de St. Catharinakathedraal te Utrecht. Vanzelfsprekend zal er ook gelegenheid zijn om met de studenten en met de rector te spreken over de vragen die je wellicht hebt.

De meeleefdagen beginnen op Witte Donderdag (6 april) vóór de avondmis en worden afgesloten na de Hoogmis van Pasen (9 april).

Neem voor meer informatie over het programma of aanmelding contact op met:

Rector P. Kuipers

Keistraat 9

3512 HV Utrecht

Tel.: 030 2310490

E-mail: rector@ariensinstituut.nl

BOODSCHAP PAUS FRANCISCUS VOOR DE VEERTIGDAGENTIJD 2023

De Nederlandse Kerkprovincie heeft vandaag de definitieve vertaling gepubliceerd van de boodschap van paus Franciscus voor de Veertigdagentijd. Paus Franciscus geeft twee tips om deze periode goed te beleven. In zijn boodschap voor de Veertigdagentijd 2023 legt de paus een relatie tussen het doel van de Veertigdagentijd en dat van het synodaal proces. Het gaat bij beide om een persoonlijke en kerkelijke bekering. De paus maakt dit duidelijk aan de hand van een meditatie over de

Gedaanteverandering van de Heer op de berg Tabor. Dit is een passage in de Evangelies van Matteüs, Marcus en Lucas. De Kerk leest dit Evangelie jaarlijks op de tweede zondag van de Veertigdagentijd.

Hij schrijft dat de Veertigdagentijd uitnodigt om "in het gezelschap van Jezus 'een hoge berg' te beklimmen en als Gods heilig volk een speciale ervaring van ascese te beleven." De vastentijd is bedoeld om "ons gebrek aan geloof én onze weerstand te overwinnen om Jezus te volgen op de weg van het kruis." Daartoe moeten we op reis gaan als op een bergtocht die inspanningen, offers en concentratie vereist. Volgens de paus zijn dezelfde behoeften belangrijk voor de synodale reis.

Gedaanteverandering

De beklimming van de berg Tabor mondt uit in de Gedaanteverandering van de Heer. De goddelijke schoonheid van dit visioen overtreft alles. De paus legt ook hier een link met het synodaal proces. Het proces is soms zwaar, maar op het einde wacht iets schitterends.

Naast Jezus verschenen op de berg Tabor ook Mozes en Elia, vertegenwoordigers van de wet en de profeten. Het nieuwe van Jezus is tegelijkertijd de vervulling van het Oude Verbond. Ook dit gegeven verbindt paus Franciscus met de synodale weg: "Deze is geworteld in de traditie van de Kerk, maar staat open voor vernieuwing," zo benadrukt hij. De Traditie is een bron van inspiratie om nieuwe wegen te zoeken, maar vermijdt tegelijkertijd de elkaar uitsluitende verleidingen van onbeweeglijkheid en geïmproviseerde experimenten.

Twee middelen

Het gaat zowel bij de vasten als het synodaal proces om verandering op persoonlijk en kerkelijk niveau. Deze verandering vindt haar model in de Gedaanteverandering van de Heer en wordt voltooid door het Paasmysterie. De paus noemt twee middelen om met de Heer de berg te beklimmen en het

doel te bereiken.

Het eerste is het lezen van de Schrift en naar de Heer luisteren als Hij spreekt. De Heer spreekt door het Woord van God dat de Kerk aanbiedt in de dagelijkse liturgie. Paus Franciscus adviseert ook wie niet dagelijks de mis kan bijwonen, toch de dagelijkse lezingen te overwegen, eventueel met behulp van internet. "Daarnaast spreekt de Heer tot ons door onze broeders en zusters, vooral door hen die in nood verkeren," aldus de paus. Wederzijds luisteren is essentieel voor de stijl van een synodale Kerk.

Ten tweede zegt paus Franciscus "niet te vluchten in een vorm van religiositeit die het zoekt in buitengewone gebeurtenissen en dramatische ervaringen uit vrees voor de dagelijkse realiteit." De vastentijd is geen doel op zichzelf maar "een manier om ons voor te bereiden om het lijden en het kruis van de Heer te beleven met geloof, hoop en liefde en zo bij de verrijzenis te komen." Dat geldt ook voor de synodale weg. "Wanneer God ons de genade van krachtige momenten van gemeenschap geeft, moeten we niet denken dat we er al zijn. We moeten terugkeren naar de vlakke en daar arbeiders van synodaliteit zijn," aldus de paus.

Lees hier: <https://www.aartsbisdom.nl/wp-content/uploads/2023/03/Boodschap-paus-Franciscus-Veertigdagentijd-2023-def.pdf> de boodschap van paus Franciscus voor de Veertigdagentijd 2023.

Foto: Ramon Mangold

HEILIGEN

Jozef 19 maart

Volgens sommige legenden zou de pleegvader van Jezus bij zijn verloving met Maria al tachtig jaar zijn geweest. Andere verhalen houden het op tweehonderd jaar. Hier en daar in West-Europa werd het feest van Jozef al in de negende eeuw gevierd en wel op 19 maart. Deze datum bleef als zijn feestdag gelden. De verering van de timmerman werd vanaf de vijftiende eeuw algemeen onder invloed van onder meer Bernadinus van Siena. Later werd de verering sterk bevorderd door de heilige Theresia en haar orde.

De enige bron over het leven van Jozef is het Nieuwe Testament. Hij zou rechtstreeks afstammen van de joodse koning David. Toen hij hoorde dat Maria in verwachting was, wilde hij de verkering verbreken. Langs bovennatuurlijke

weg kreeg hij de opdracht toch met Maria te trouwen. Het bekendste bijbel verhaal met een belangrijke rol voor Jozef is de tocht naar Bethlehem en de vlucht naar Egypte. De stokoude Jozef moet zijn gestorven voordat zijn pleegzoon ging prediken, want geen van de evangelisten noemt hem.

Over Jozef in de kunst is nogal wat te doen geweest. Aanvankelijk maakten kerkelijke leiders zich boos over het feit "dat sommige schilders hem op afkeuringswaardige wijze schilderen als een onnozel manneke dat ternauwernood tot vijf kan tellen". Overigens hadden de kerkelijke beeldvormers daar zelf schuld aan, want Jozef is altijd gepromoot als een brave huisvader in de zin van een pantoffelheld. Wie ten tijde van het Rijke Roomse Leven een goed huisvader wilde zijn, werd déze Jozef ten voorbeeld gesteld.

Schilders die Jozef het kindje Jezus op de arm lieten dragen, deden het ook niet goed: de pleegvader behoorde het kind aan de hand te leiden. Pas in de zestiende en zeventiende eeuw werd hij als pleegvader voorgesteld. De legendarische bloeiende staf, zijn attribuut tijdens de late Middeleeuwen, werd toen een lelietak, het symbool van de kuisheid. De lelie gaf ook aan dat hij de echtgenoot van Maria was.

S. Joseph

Op bijna alle afbeeldingen staat Jozef op de achtergrond en Jezus en Maria vooraan. Op de panelen van de primitieven in de lage Landen is de heilige Jozef gewoonlijk een iet wat simpele grijsaard die een lantaarntje in de hand draagt of allerlei huishoudelijke bezigheden verricht. De Spaanse schilders stellen hem voor als stiefvader. Murillo heeft dit thema ruim twintig keer uitgebeeld. Op een schilderij van de Luikse kunstenaar Guillaume Carlier (1638-1675) staat het kind Jezus op een soort altaar en zet de knielende Jozef een krans van rozen op het hoofd. Omdat hij timmerman was, ontbreken een zaag, bijl en winkelhaak als attributen natuurlijk niet.

Jozef heeft nogal wat specialiteiten in het volksgeloof. Hij is de patroon van een zalige dood (omdat hij in de armen van Jezus zou zijn gestorven), van de kuisheid en van het familieleven, dit dankzij deugden als geloof, vertrouwen in God, bescheidenheid, trouw en rechtvaardigheid. Aan zijn patroonschap voor een kuis leven herinnert de uitdrukking: een "Sint-Jozefshuwelijk", waarmee een huwelijk zonder seksueel verkeer werd bedoeld. Als patroonheilige beschermt hij opvoeders, wezen, reizigers en - door de Kerk sterk gepropageerd - arbeiders. Zijn patroonschap bij woningnood en voor het verkrijgen van een goed huis grijpen terug op het stalletje van Bethlehem. Een bijnaam van de koekoeksbloem is Sint-Jozeftranen. De gele morgenster wordt ook wel Jozefbloem genoemd, omdat het pluizige zaad eruitziet als een baard. Jozef werd immers vaak met een baard afgebeeld.

Een bekende bedevaartplaats is de kapel van Smakt in de buurt van Venray. Het in 1699 gebouwde bedehuisje trekt jaarlijks zo'n vijftieng- tot dertigduizend pelgrims uit heel Nederland. Er wordt vooral gebeden om een deugdelijke levensgezel of -gezellin te mogen ontmoeten. De relatie met Anna (26 juli), moeder van Maria en patrones van meisjes die niet aan een vrijer kunnen komen, ligt voor de hand. Het beeldje in de kapel is vermoedelijk neergezet door Spaanse soldaten, omdat bij de bouw de verering van Jozef in ons land nog minimaal was. De Spaanse koning Karel II droeg de heilige op handen.

Sint Jozef is de patroon van België, China, Mexico, Filippijnen, Canada, Peru, Oostenrijk en Tsjechië. In Nederland bestaan acht Sint-Jozefgilden, waarvan zeven in Limburg: Buchten, Sint-Geertruid, Koningsbosch, Stem, Swaykhuizen, Waubach en Vijlen. Dorplein bij Budel is het enige Noord-Brabantse plaatjes met een Sint-Jozefgilde.

Op de verjaardag van de echtgenoot van Maria is het belangrijk dat de zon schijn. Al zijn weerspreuken hebben daar tenminste betrekking op: "Als 't helder is op Sint-Jozefdag, een goed jaar men verwachten mag." De landbouwers kunnen 'goed' als volgt uitleggen: "Sint Jozef helder en klaar, geeft licht een vruchtbaar jaar."

*De oorspronkelijke betekenis van het Hebreeuws woord Joseph is 'de toegevoegde'.
Voornamen: Joost, Jozef, Jose, Joos, Jos, Josef, Joe, Giuseppe, Sepp, Pepe,
Joessoef, Joep, Jef, Zef, Jozefa, Josefien, Josée, Josette, Josine, Josiane.
Achternamen: Josch, Josee, Joefsson, Josephus, Josephy, Jozee, Jozeph,*

(Uit: 366 Heiligendagen van P. Spapens en K. van Kemenade blz 127, 128, 129)

BEZINNING

Gebed

Goede week

De lange periode van inkeer loopt stilaan naar zijn einde.
Of we er nu wel of niet klaar voor zijn, Pasen komt dichterbij.
We staan aan het begin van een bijzondere week, een goede week.
Ondersteun ons verlangens om met Pasen echt nieuwe mensen te worden.
In de week die komt herdenken en vieren we
een aantal belangrijke momenten uit het leven van Jezus,
die nog steeds richting geven aan ons geloof.
Help ons om van deze 'Goede Week'
ook echt een week te maken die ons dichterbij u brengt
en dichterbij de mensen die aan ons zijn toevertrouwd.

Op Palmzondag vieren we
dat Jezus een warm welkom kreeg in Jeruzalem.
Laat het palmtakje dat we straks meenemen ons helpen
om Jezus ook in ons huis en in ons leven welkom te heten.
Help ons om ons hart steeds weer
op Jezus en zijn boodschap te richten.

Deze week gedenken we het lijdensverhaal van Jezus.
Geef ons de kracht om pijn en lijden niet uit de weg te gaan.
Help ons om aanwezig te blijven bij mensen met verdriet
en om ons te verzetten tegen onrecht, waar dan ook.

In onze wereld zijn er veel sporen van geweld,
van wreedheid en van onrecht.
Help ons om de moed niet te laten zakken,
om te blijven geloven dat het kwaad en de dood niet het laatste woord
hebben.
Laat ons geloven dat liefde, trouw en mededogen sterker zijn
dan wraak en verbittering.
Laat ons daar werk van maken,
elke dag opnieuw,
in de kleine en grote dingen van ons leven.

Goede God, (Witte Donderdag)
Al eeuwenlang komen christenen bijeen
om samen het brood te breken en de wijn te drinken
zoals uw zoon dat deed op de laatste avond bij zijn vrienden.
Laat ons vanavond speciaal deze oude gebaren herhalen
om zo bij Hem en bij u te mogen horen.

Wij willen bidden voor alle christenen overal ter wereld,
die vandaag Witte Donderdag vieren.
Het is alsof we samen aan één eindeloos lange tafel zitten
en ons hart richten naar u.
Laat ons samenwerken om uw droom van een wereld vol vrede
stukje bij beetje dichterbij te brengen.

Jezus hield ons voor dat we elkaar moeten dienen:
dat betekent aandacht hebben voor elkaar,
rekening houden met elkaar,
iets over hebben voor elkaar,
opkomen voor elkaar,
voor mensen dichtbij en veraf.
Help ons om ons die houding meer en meer eigen te maken.

Jezus kwam op voor waarheid en goedheid,
ook als het uitzichtloos of gevaarlijk werd.
Geef ons de kracht om de moed niet te verliezen
in de lange strijd voor meer rechtvaardigheid.

Help ons om de kracht van deze veertigdagentijd
en de inspiratie die we vinden in deze viering
mee te nemen doorheen het gewone leven van elke dag.
Blijf bij ons, nu en alle dagen die volgen.

Geef ons de wijsheid
om regels en voorschriften te gebruiken als hulpmiddelen
om wat van belang is veilig te stellen.
Laat ons niet verzanden in het beoefenen van voorschriften
waaruit geen liefde meer spreekt
en die vooral zichzelf in stand houden.

Inspireer ons in deze vastentijd
om ons terug op u te richten
en te beseffen dat u onze Vader bent
en wij allen dus broers en zussen van elkaar.

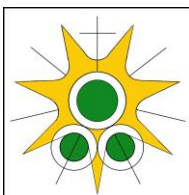
Eenmaal per jaar laten wij het lange verhaal
van wat er met Jezus in zijn laatste dagen gebeurde,
tot ons doordringen.

Jezus is de reden waarom wij hier samenzijn,
telkens opnieuw.

Hij verbindt ons met u en met elkaar.

Schud ons wakker met dit verhaal
en maak ons hart warm voor alle noden om ons heen.

Kolet Janssen

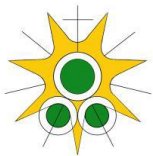
MICHAËL-LAURENS GELOOFSGEMEENSCHAP
NIEUWSBRIEF
April 2023

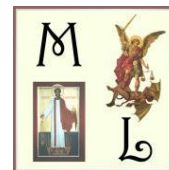
NIEUWS UIT EIGEN GELOOFSGEMEENSCHAP

VIERINGENROOSTER

- **Zondag 23 april, 3^e Zondag van Pasen, 10:00** Eucharistieviering, voorganger: celebrant F. Zwarts
 - **Dinsdag 25 april, 10.00** gebedsviering
 - **Zondag 30 april, 4^e zondag van Pasen, 10:00** Woord en Communieviering, voorganger: W. Eurlings, m.m.v. Ecclesiakoor
 - **Dinsdag 2 mei, 10:00** gebedsviering
 - **Zondag 7 mei, 5^e zondag van Pasen, 10:00** Woord en Communieviering, voorgangers: J. Bosboom en K. van Gestel
 - **Dinsdag 9 mei, 10:00** gebedsviering
 - **Zondag 14 mei, 6^e zondag van Pasen, 09:00** Eucharistieviering, celebrant: pastor g. Nijland
 - **Dinsdag 16 mei, 10:00** gebedsviering
 - **Donderdag 18 mei, Hemelvaart van de Heer, 10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. van Gaans en K. van Gestel
- Iedere zondagochtend zendt KRO-NCRV op NPO 2 een eucharistieviering uit, vanuit een wisselende locatie in Nederland. Aanvang: 10.00 uur. Voorafgaand is er om 9.45 uur het Geloofsgesprek.
- Iedere zondag worden er vieringen vanuit onze parochie uitgezonden; zie hiervoor <https://marthamaria.nl/vieringen/vieringen-luisteren/>
- De Eucharistieviering vanuit ons Eucharistisch centrum wordt om 11:00 uur uitgezonden via [Kerkomroep](#)

Geloofgemeenschap HH. Michaël en Laurens
De Bilt - Bilthoven

Beste mede parochianen,

Per 1 juni a.s. zal onze trouwe medewerker op het secretariaat, Betty Zumbrink, met pensioen gaan.

Er zullen dan een aantal zaken gaan veranderen. Er komt geen betaalde kracht meer terug op het secretariaat en het secretariaat zal ook niet meer elke dag bezet zijn.

Door de locatieraad is in kaart gebracht welke activiteiten allemaal door Betty worden uitgevoerd. De vervolgstap is dat nu gekeken gaat worden waar deze activiteiten kunnen/moeten worden belegd.

De locatieraad weet dat zeer veel mensen al vrijwilligerswerk voor de locatie doen en waardeert dat zeer.

Maar denkt u, ik wil nog een activiteit oppakken, stuur dan een e-mail naar de locatieraad

(e-mail: locatieraad@katholiekerkdebilt.nl). Wij kunnen u dan meer inzicht geven om welke activiteiten het gaat en nemen dan z.s.m. contact met u op.

Noteert u ook vast 11 juni 2023 in uw agenda. Dan wordt in een feestelijke viering afscheid genomen van Betty en kunt u na afloop ook persoonlijk van Betty afscheid nemen.

Locatieraad

Seniorenviering in de meimaand

Voor dinsdagmorgen 30 mei om 10.30 uur nodigen wij u van Harte uit voor de seniorenviering in de Meimaand waar aandacht zal zijn voor Maria.

Een aantal parochianen zal begin mei naar Lourdes gaan dus wie weet krijgen we daar ook een kort verslagje van.

Pastoor Skiba gaat voor in de viering en het koor Memento zal zingen o.l.v. Peter Steijlen.

Noteer het alvast in uw agenda.

Welkom allemaal.

Wijkcontactgroep Michael/ Laurens geloofsgemeenschap.

Eerste Hulp bij Energie

Met wat maatregelen in huis wordt uw energierekening lager. Tochtstrip, radiatorfolie, een zuiniger douchekop of misschien een voordeurgordijn. Maar niet iedereen lukt dat zelf. Bijvoorbeeld omdat er geen budget voor is of als er fysieke beperkingen zijn. *Eerste Hulp bij Energie* kan dan helpen. Het is een actie van BENG! en gemeente De Bilt. Op aanvraag komt een vrijwillige energiecoach aan huis, om samen de mogelijkheden te bekijken. Daarna komt een energiekusser de gratis materialen kosteloos installeren. Voor energiebesparing nu en in komende winters.

Kunt u deze hulp gebruiken? Mail of bel dan naar energiecoach@bengdebilt.nl, 06 439 61 500. Of informeer anderen over dit aanbod.

Zelf vrijwillige energiecoach of klusser worden? Ook dan is uw reactie welkom. Kijk ook op www.eerstehulpbijenergie.nl

NIEUWS UIT ONS AARTSBISDOM

MGR. WOORTS AANWEZIG BIJ NATIONALE IFTAR

In Scheveningen vond op maandagavond 11 april voor de zevende keer een Nationale Iftar plaats. Mgr. Woorts en Berry van Oers, respectievelijk bisschop-referent en beleidsadviseur voor Interreligieuze Dialoog, waren vanuit de Rooms-Katholieke Kerk bij deze iftar aanwezig. De iftar is de maaltijd van moslims direct na zonsondergang tijdens de islamitische vastenmaand ramadan.

Het thema van de Nationale Iftar dit jaar was 'de kracht van vertrouwen en geloven'. De organisatoren, CMO en Hotiad, benadrukken daarmee dat het geloof kracht en inspiratie aan gelovigen geeft, ook om goed met elkaar samen te leven en samen te werken. Zij ontvingen de boodschap van de Rooms-Katholieke Kerk bij gelegenheid van de vastenmaand Ramadan. In de boodschap worden moslims en christenen opgeroepen om liefde en vriendschap te versterken. Dit jaar overlappen de katholieke en de islamitische vasten elkaar gedeeltelijk. De nadruk op naastenliefde tijdens zowel de katholieke vasten als de islamitische vasten biedt kansen tot gemeenschappelijke acties. Mgr. Woorts noemde de bijeenkomst "zeer verrijkend, ook door gesprekken met mijn tafelgenoten van heel verschillende achtergronden, maar die zich allemaal willen inzetten voor die ene samenleving, ons gezamenlijke Nederland."

Minister Weerwind

Het kabinet was tijdens de iftar vertegenwoordigd door de ministers Weerwind en Wiersma en staatssecretaris Uslu. Minister voor Rechtsbescherming Franc Weerwind hield een toespraak. "Is het nooit te laat om je leven te beteren?", vroeg hij aan de aanwezigen. "Of misschien moet ik deze vraag anders stellen: verdienen alle daders vergeving?" Ook Rabin Baldewsingh, nationaal coördinator tegen discriminatie en racisme, sprak tijdens de iftar. Hij riep de genodigden op zich in te zetten voor een inclusieve samenleving. "In religie en spiritualiteit zit de kracht van inclusie verborgen," legde hij uit.

Bronnen

Haluk Songur, islamitisch rechtsgeleerde, pleitte voor een holistische benadering. Songur: "Om de kloof tussen wettelijke normen en ethische normen te overbruggen is het van cruciaal belang een alomvattende en

holistische aanpak te volgen die gebaseerd is op vertrouwen en geloof.” René de Reuver, scribe van de Protestantse Kerk Nederland, vertelde dat samen eten nooit een feest kan zijn zonder vertrouwen en openheid naar elkaar. De Reuver: “Wij hebben allen bronnen nodig om kracht en inspiratie uit te putten voor vertrouwen en geloof.”

Vredesprijs

De jaarlijkse vredesprijs werd door minister Weerwind uitgereikt aan Mirjam Ates-Snijdewind, voorzitter van Religies voor Vrede (foto), die al decennialang actief is bij interreligieuze ontmoetingen. Ze vertelde hoe ze nu op een school in Almere bezig is om met kinderen de betekenis van vasten te bespreken. Ruim tweehonderd vertegenwoordigers van religies en levensbeschouwingen, voorzitters van maatschappelijke organisaties, NGO's, politici, ondernemers en ambassadeurs van een aantal landen namen deel aan deze Nationale Iftar. Tijdens de iftar spraken zij met elkaar verder over de inleidingen van de sprekers.

HEILIGEN

Marcus 25 april

Met de evangelist Marcus is iets vreemds aan de hand. Hij is zeker niet een van de onbekendste heiligen en toch weten we weinig van hem. Geboortedatum en sterfdag bijvoorbeeld zijn onbekend. Toch heeft het volksgeloof hem ontdekt. Er is een lekkernij die men vandaag, op zijn feestdag, eet: *marci panis*, marsepein.

Hij moet de zoon geweest zijn van een zekere Maria uit Jeruzalem. Marcus maakte de eerste apostolische reis van Paulus mee. Later sloot hij zich aan bij Petrus, die hem "mijn zoon" noemde. Volgens de overlevering is Marcus de stichter van de christelijke Kerk in Alexandrië, de stad waar hij ook eerste bisschop was. De legende vertelt hoe de bisschop wegens zijn verzet tegen heidense paasgebruiken zo werd mishandeld, dat hij de volgende dag overleed. Een poging om het stoffelijk overschot te verbranden mislukte toen een plotselinge hevige regenval de vlammen doofde. De volgelingen van Marcus brachten daarop het lijk in veiligheid.

In 829 zijn vanuit het inmiddels islamitische Alexandrië zijn relieken overgebracht naar Venetië, waar ze nog steeds in de San Marco aanwezig zijn. Overal waar zij zich vestigden, brachten de Venetianen de leeuw, het herkenningsteken van Marcus, aan. Twee andere plaatsen eisen de aanwezigheid van zijn relieken op: Reichenau en Aquileia.

Op afbeeldingen zit Marcus aan een tafel of een lezenaar en schrijft hij het evangelie. Hij wordt immers gezien als een van de vier schrijvers van de evangeliën. Het evangelie dat hij schreef is het tweede, tevens het oudste van de vier. Petrus zou hem de verhalen verteld hebben. Tussen 60 en 64 zou zijn lezing zijn ontstaan. Omdat in het begin van zijn evangelie een leeuw voorkomt, is zijn attribuut een gevleugelde leeuw. Het beest zweeft boven zijn hoofd. Doorgaans hebben kunstenaars Marcus voorzien van een kaal hoofd en een ringbaardje. Zo komt hij voor op miniaturen in de evangelaria van onder meer Echternach, Uppsala en de Sainte-Chapelle in Parijs.

De heilige Marcus is de beschermheilige van notarissen en schrijvers, korf- en mattenvlechters (zijn relieken werden met een korf overgebracht), werkers met glas en metselaars. Tijdens de bouw van de Venetiaanse San Marco viel een metselaar van de steiger. Hij redde zich van een wisse dood door tijdens zijn val de naam van Marcus te roepen. Hij beschermt tegen een onverwachte dood en tegen onweer. Je kunt hem aanroepen voor mooi weer en een goede oogst, tegen krabben, schurft en andere kwellingen.

In het Limburgse Geleen bestaat het enige Sint-Marcus-en-Sint-Petrusgilde van Nederland. In oude almanakken wordt er bij de boeren op aangedrongen op de feestdag van de heilige Marcus te zaaien. Dat belooft een zeer rijke oogst: "Sinte Merc, lang en sterk". Volkstuinders mogen daar ook op rekenen, mits ze aan bepaalde verplichtingen voldoen: "Sinte Merc, plant uw bonen en ga naar de kerk". Het zaaien van pompoenen moet voor zonsopgang in de grond: "Sint-Marcusdag zaaien voor zonne, om pompoenen te krijgen gelijk tonnen". Is het voor vandaag mooi weer, dan wordt het slechts: "Zo lang voor Marcus warm, zo lang na Marcus koud". Een ander weersvoorspelling luidt: "Sint Marcus koud, ook het heilig hout". 'Heilig hout' verwijst naar de kruisdagen.

De naam Marcus is afgeleid van die van de Romeinse oorlogsgod Mars. De betekenis van die naam is ongeveer 'de strijdbare'. Voornamen: Marco, Marc, Mark. Achternamen: Marcus, Marcuse, Marcusse, Marcussen, Markus, Markusse, Merkes, Markens, Mercus, Merckx.

(Uit: 366 Heiligendagen van P. Spapens en K. van Kemenade blz 169, 170)

BEZINNING

Dankbaar leven wordt heel gemakkelijk verkeerd begrepen.

Want als ik zeg dankbaar te leven, dan denken de meeste mensen: ja, tel de goede gaven die het leven je geeft en let niet op de rest, maar dat is de verkeerde weg.

Dankbaar leven betekent allereerst jezelf bewust worden dat dankbaarheid net op dát moment in ons opkomt, wanneer ons iets heel waardevols wordt geschonken.

Dat hoeft geen geldwaarde te hebben. Het kan voor de moeder het kleine bloempje zijn dat haar kind haar geeft. Maar voor ons is het waardevol. En het moet volledig vrij worden gegeven. Dus we moeten er niet op een later moment iets voor moeten teruggeven. Het moet dus een echt vrij geschenk zijn.

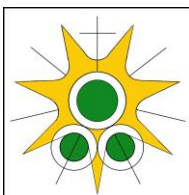
En die twee dingen komen samen in het ogenblik, in het nú. Er wordt ons iets gegeven dat we nooit onszelf kunnen geven. En dat is de voorwaarde voor alles wat we ons kunnen wensen: wanneer we niet in dat nu aanwezig zijn, kan er niets gebeuren.

Het nú is dus het grootste geschenk en door dankbaar te leven, doordat we dat elk ogenblik opnieuw beseffen, beleven we deze vreugde, want dankbaarheid is eigenlijk vreugde.

Dankbaarheid is niet dankjewel zeggen.

Het is de vreugde die we beleven, en uit dit beleven in het nú ontspringt dan de levensvreugde.

Broeder David Steindl Rast, osb (in een interview)

MICHAËL-LAURENS GELOOFSGEMEENSCHAP
NIEUWSBRIEF
Mei 2023

NIEUWS UIT EIGEN GELOOFSGEMEENSCHAP

VIERINGENROOSTER

- **Zondag 14 mei**, 6^e zondag van Pasen, **09:00** Eucharistieviering, celebrant: pastor G. Nijland
- **Dinsdag 16 mei**, **10:00** gebedsviering
- **Donderdag 18 mei**, **Hemelvaart van de Heer**, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. van Gaans en K. van Gestel
- **Zondag 21 mei**, 7^e zondag van Pasen, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. van Gaans en J. Vroom, m.m.v. Ecclesiakoor
- **Dinsdag 23 mei**, **10:00** gebedsviering
- **Zondag 28 mei**, **Pinksteren**, **09:00**, Woord en Communieviering, voorganger: W. Sarot
- **Dinsdag 30 mei**, **10:30**, Eucharistieviering, Seniorenviering, celebrant pastoor J. Skiba, m.m.v. koor Memento

- **Zondag 4 juni**, **Feest van de H. Drie-eenheid**, **10:00**, Woord en Communieviering, voorganger: I. Elsevier
- **Dinsdag 6 juni**, **10:00** gebedsviering
- **Zondag 11 juni**, **Sacramentsdag**, **11:00**, Woord en Communieviering, voorganger: W. Sarot, m.m.v. Ecclesiakoor
- **Dinsdag 13 juni**, **10:00** gebedsviering
- **Zondag 18 juni**, 11^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. Vroom en K. van Gestel

- Iedere zondagochtend zendt KRO-NCRV op NPO 2 een eucharistieviering uit, vanuit een wisselende locatie in Nederland. Aanvang: 10.00 uur. Voorafgaand is er om 9.45 uur het Geloofsgesprek.

- Iedere zondag worden er vieringen vanuit onze parochie uitgezonden; zie hiervoor <https://marthamaria.nl/vieringen/vieringen-luisteren/>
- De Eucharistieviering vanuit ons Eucharistisch centrum wordt om 11:00 uur uitgezonden via [Kerkomroep](#).

Aan de leden van de pastoraatgroepen, locatieraden en andere betrokkenen

Beste allemaal,

Zoals waarschijnlijk bekend hebben we, naar aanleiding van een teruglopend aantal communicantjes en steeds minder vrijwilligers in de werkgroepen Eerste Communie, nagedacht over een manier om parochiebreed de eerste communie voor te bereiden en te vieren.

Inmiddels hebben we daarvoor vergevorderde plannen.

Maar ook voor een parochiebrede werkgroep hebben we vrijwilligers nodig. Daarom sturen we jullie hierbij een vacature tekst.

We stellen het zeer op prijs wanneer jullie met ons mee willen zoeken naar vrijwilligers voor deze werkgroep.

Dat moet helaas met enige spoed willen we volgend jaar juni eerste communie kunnen vieren in onze parochie.

Willen jullie deze vraag delen in jullie geloofsgemeenschap met zoveel mogelijk mensen?

Misschien kunnen jullie de vraag in de mededelingen op zondag noemen en de advertentie ophangen op de mededelingenborden?

Voor 1 juni willen we graag een idee hebben met wie we volgend jaar aan de slag mogen.

Hopelijk kunnen we dan eind juni bij elkaar komen met een nieuwe werkgroep Eerste Communie.

We zijn ons ervan bewust dat dit geen makkelijke vraag is.

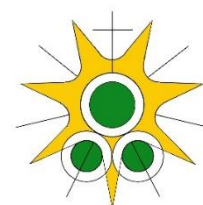
Toch is het met het oog op de toekomst echt noodzakelijk dat er een werkgroep eerste communie is voor onze parochie.

Met vriendelijke groeten,

Suhail Tafur en Wies Sarot

Timmer mee aan de weg

Drs. L.M. Sarot pastoraal werkster
Steenhoffstraat 41
3764 BJ Soest
06-57645491

Heb jij affiniteit met kinderen?
Vind jij het leuk om kinderen op een speelse manier kennis te laten maken met Jezus?
Wil jij je eigen geloof ook verdiepen?
Dan zoeken wij jou!

Voor de nieuwe parochiebrede werkgroep eerste communie catechese zijn wij op zoek naar vrijwilligers. De leden van de werkgroep zullen zich van september tot en met juni inzetten om kinderen en ouders klaar te maken voor het grote feest.

Naast de mensen die de lessen verzorgen, zoeken we ook vrijwilligers voor de administratie, de communicatie en de catering.

We werken met de methode 'Ik ben bij je' van uitgeverij Adveniat. Deze methode bevat een werkboek voor de eerste communicantjes en een begeleidersboek voor de werkgroep leden. Sommige lessen zullen we aanvullen met de Godly Play vertelmethode.

Wat wij vragen:

- Bereidheid om voor kinderen uit de hele Martha en Mariaparochie de catechese te verzorgen;
- bereidheid om daarvoor naar de verschillende kerken te gaan;
- 14 zaterdagmiddagen (Ruim 2 uur);
- 2 ouderavonden;
- 2 zondagsvieringen (presentatie en de eerste communie);
- 8 bijeenkomsten om de lessen voor te bereiden en de evaluatie;
- bereidheid om de parochie een VOG te laten aanvragen voor het werken met kwetsbare en minderjarige mensen.

Wat wij bieden:

- Toerusting voor deze mooie taak;
- begeleiding door pastoraal werker Wies Sarot;
- de kans om verder in te groeien in de parochie;
- gezelligheid;
- geloofsverdieping;

Heb je belangstelling of wil je meer informatie? Neem contact op met pastoraal werker Wies Sarot via e-mail: sarot@marthamaria.nl of per telefoon: 06 57 64 54 91.

Eind juni willen we van start met de voorbereiding voor het nieuwe schooljaar.

Michaelkerk, 10 jaar rouw- en trouwkoor Memento (Herinnering).

Dit koor is voortgekomen uit het vroegere Ceciliakoor, dat altijd al bij uitvaarten zong.

Omdat het voor het Ecclesiakoor niet mogelijk was deze taak over te nemen, is er besloten om een rouwkoor te vormen.

Op 9 april 2013 was de eerste repetitie en zo zingen wij al 10 jaar met plezier en enthousiasme onder begeleiding van Peter Steijlen.

We zijn heel blij met leden uit Maartensdijk.

Zo draagt ieder op zijn eigen manier bij aan een goede sfeer en daardoor aan kwaliteit van het koor, maar nieuwe stemmen zijn altijd welkom.

Het is voor ons als koor stimulerend dat we bij andere vieringen zingen zoals: Aswoensdag, Allerzielen en de senioren vieringen.

En eenmaal per jaar zingen de heren bij een Gregoriaanse mis.

Ons 10 jarig bestaan hebben wij gevierd en feestelijk herdacht onder het genot van een hapje en drankje, begeleid door een mooi geschreven feestlied.

Het was een gezellig samen zijn en we gaan vol goede moed door.

Wat is de houding van een christen ten aanzien van oorlog?

Al ruim een jaar duurt de oorlog in Oekraïne en het einde lijkt nog lang niet in zicht. Serieuze vredesbesprekingen komen niet van de grond. Ondertussen levert het Westen steeds zwaardere wapens aan Oekraïne. Is dat onontkoombaar? Omdat het de enige manier is om Oekraïne van een gewisse ondergang te redden? Maar ten koste van wat is het Westen bereid dat te doen? Is er niet het steeds groter risico dat wat als een rechtvaardige verdedigingsoorlog is begonnen, uitmondt in een onrechtvaardige oorlog, wanneer de oorlog steeds agressiever en meedogenlozer wordt gevoerd met de inzet van steeds zwaardere wapens? Helpt het christelijk geloof ons verder in deze fundamentele vragen?

Vorig jaar is een vertaling verschenen van het boek *Vrede in het na-christelijk tijdperk*. In dit boek van Thomas Merton (1915-1968), dat weer hoogst actueel is, wordt uitgebreid ingegaan op de vraag wat de houding van een christen zou moeten zijn ten aanzien van oorlog. Op **woensdagavond 14 juni** zal de vertaler van dit boek, Willy Eurlings, die als een kenner van het werk van Merton beschouwd kan worden, in de **Oosterlichtkerk** een inleiding geven op de inhoud van dit boek. Na de inleiding zullen enkele treffende tekstfragmenten uit het boek gelezen worden waar we dieper op in zullen gaan.

U wordt van harte uitgenodigd om de avond bij te wonen. De avond begint om **20.00 uur**.

Lourdes reis 2023

Van 29 april tot en met 6 mei vond vanuit aartsbisdom Utrecht een bedevaart plaats naar Lourdes. Vanuit het bisdom en andere parochies uit het hele land gingen er totaal 1.300 bedevaartgangers naar Lourdes.

Vanuit de Martha-Maria parochie namen 70 pelgrims deel aan deze bedevaart. Daarvan waren er 8 parochianen vanuit de locatie Michael Laurens. De reis ging eerst met de bus naar Noord-Frankrijk en vandaar met de TGV naar Lourdes.

Het was een mooie en inspirerende bedevaart. Elke dag was er een Nederlandse eucharistieviering en éénmaal een internationale viering. De vieringen werden voorgedaan door kardinaal Eijk en/of bisschop Woorts en vonden plaats op verschillende locaties zoals bij de grot waar Maria in 1858 aan Bernadette is verschenen.

We hebben deelgenomen aan de sacramentsprocessie en de lichtprocessie waarin 3000 tot 5000 pelgrims meelopen vanuit de hele wereld. Enorm indrukwekkend voor ons.

Wat ook veel indruk maakte was het lopen van de grote en/of kleine kruisweg onder begeleiding van pastoor Skiba en diaken Jan Nieuwenhuis.

Daarnaast was er tijd om het heiligdom en Lourdes zelf te ontdekken.

Als pelgrims vanuit De Bilt hebben we vanuit Lourdes een kaars meegenomen, die ter plaatse is ingezegend door pastor Skiba. Tijdens de Woord- en Communieviering op 7 mei is deze kaars door de pelgrims van De Bilt bij het beeld van Maria geplaatst in de Michael Laurenskerk.

We kijken terug op een prachtige ervaring. Kardinaal Eijk maakte bekend dat er over 3 jaar wederom een bedevaart vanuit ons bisdom naar Lourdes gaat. Voor ieder een aanrader!

Vanuit de Martha en Mariaparochie en Onze Lieve Vrouw van Amersfoortparochie hebben we een kaars mee naar Lourdes genomen. De kaars is op woensdag 3 mei ter plekke gezegend en er is bij gebeden.

NIEUWS UIT ONS AARTSBISDOM

Foto impressie van de Lourdes bedevaart, zie ook;
<https://www.aartsbisdom.nl/home/nieuws/>

HEILIGEN

Servatius van Maastricht 13 mei

Servatius, ook wel Servaas genoemd, heeft op afbeeldingen van hem een heel bijzonder attribuut: klompen, omdat hij met klompen zou zijn doodgeslagen, dat moet in Maastricht zijn gebeurd, want daar stierf de vermoedelijk uit Armenië afkomstige Servatius op 13 mei 384.

Naar men aanneemt was zijn oorspronkelijke naam Sarbatios. Hij leefde in de vierde eeuw, de tijd dat het Romeinse Rijk uiteen begon te vallen. Servatios was de eerste bisschop van Tongeren en deed op zowel godsdienstig als politiek gebied van zich horen. Als kerkleider bestreed hij op het concilie van 343 in Sofia de ariaanse ketterij. In Edessa bemiddelde de diplomaat Servatius tussen keizer Constantius II en de Gallische tegenkeizer Magnentius.

Op de vlucht voor de invallende Hunnen verplaatste Servatius als tiende bisschop van Tongeren de bisschopszetel naar Maastricht. Hij werd daardoor de eerste bisschop op Nederlands grondgebied. Na zijn dood deden allerlei wonderverhalen over hem de ronde, niet in de laatste plaats onder invloed van het oudste Midden nederlandse gedicht van Hendrik van Veldeke. Zijn legende 'Sente Servas' was gebraseerd op een in de elfde eeuw geschreven levensverhaal van de heilige Servatius. Zijn graf, en de naar hem genoemde kerk die er bovenop gebouwd werd, ontwikkelde zich al vroeg in de Middeleeuwen tot een zeer belangrijke bedevaartplaats, die werd bezocht door keizers als Karel de Grote, Hendrik II en Karel V.

Er bestaan verscheidene legenden over deze heilige. Hij zou een draak met zijn bisschopsstaf te lijf zijn gegaan. Als pelgrim zou hij in de volle zon hebben geslapen, terwijl een arend zijn vleugels uitspreidde om Servatius van schaduw te voorzien. Volgend Gregorius van Tours ging Servatius naar Rome om daar door gebed de aanstaande inval van de Hunnen te stoppen. In een visioen verscheen Petrus, die hem mededeelde dat God zelf de inval had gewenst, als straf voor de losse moraal van het volk. De bisschop zelf werd beloofd dat hij in vrede zou sterven. Dat was volgens de schrijver de reden dat Servatius afscheid nam van Tongeren en naar Maastricht trok, om daar korte tijd later het tijdelijke voor het eeuwige te verwisselen.

Op afbeeldingen is Servatius gekleed als bisschop met een kromstaf en boek. De verslagen draak aan zijn voet symboliseert de ariaanse ketterij, die hij zo vurig had bestreden. Legendes op afbeeldingen verhalen van een

bloedverwantschap met Jezus en wel via de grootmoeder van Maria. Verder draagt hij de sleutel van Petrus, die de hemelpoort kan openen. Deze zou hem op een reis naar Rome door Petrus zelf zijn gegeven. In de volksdevotie riep men hem aan bij koorts, botziekten, tegen muizen en doodsangsten en voor succes. Hij behoort tot de bronnenheiligen (onder wie ook Willibrordus). In het Vlaamse Grimbergen vindt jaarlijks op of rondom 13 mei de Sint-Servatiusprocessie plaats. Servatius is de beschermheilige van varkens in Maastricht.

In de Sint-Servaaskerk, de enige kerk in Nederland die gebouwd is boven het graf van een heilige, worden zijn resten bewaard in de 'noodkist', een schrijn uit omstreeks 1165. Zijn gebeente wordt tijdens de zevenjaarlijkse heiligdomsvaart door de stad rondgedragen. Het staat vast dat deze processie in 1391 voor het eerst is gehouden. De laatste in 2004. De volgende staat dus in 2011 op het programma, en daarna weer in 2018. Op 13 mei vindt een jaarlijks evenement plaats met onder meer een jaarmarkt en een kermis. In Maastricht wordt ook de sleutel bewaard die de heilige volgens de legende in Rome van Petrus zelf heeft ontvangen. Nunhem in Limburg kent een kleine Servatiusbedevaart. In het Noord-Brabantse Lieshout komt het enige in Nederland naar hem genoemde gilde voor.

Nachtvorst is de grote boosdoener tijdens de dagen van de ijsheiligen. Daarom zegt men wel: "Voor nachtvorst ben je niet beschermd, totdat Servatius zich ontfermt."

Servatius betekent 'de geredde'. In de naam ligt het Latijnse woord 'servare' voor 'bewaken' of 'gehouden' besloten. Voornamen: Servaas, Vaas, Servé. Achternamen: Servatius, Zervaas, Servais.

(Uit: 366 Heiligendagen van P. Spapens en K. van Kemenade blz 188, 189)

BEZINNING

De gebarsten kruik

Een waterverkoper trok elke morgen naar de rivier. Daar vulde hij zijn twee kruiken en trok dan naar de stad om het water te verkopen aan zijn cliënten.

Op zekere dag was er een barst in één van de kruiken en ze verloor water. Een grote nieuwe kruik kopen was echter veel te duur. Na een tijdje voelde de gebarsten kruik zich minderwaardig. Op een morgen besloot zij haar baas te zeggen:

'Weet je, ik moet je mijn grenzen bekennen. Het is door mij dat jij geld verliest. Want bij aankomst in de stad, ben ik reeds half leeg. Vergeef me mijn beperktheden.'

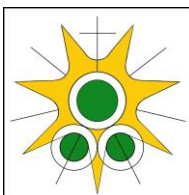
De volgende morgen, op weg naar de rivier, sprak de verkoper tot zijn gebarsten kruik: 'Kijk daar eens langs de boord van de weg'.

'Het is mooi, het staat hier vol bloemen', antwoordde ze.

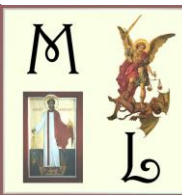
'Dat is dankzij jou', antwoordde de baas.

'Jij bent het die ze elke dag water geeft. Ik had in de stad een zakje bloemenzaad gekocht en heb het langs de weg gezaaid.

En zonder het te weten of te willen heb jij ze elke dag water gegeven. Vergeet nooit: wij zijn allemaal wel wat gebarsten, wij dragen allemaal onze kwetsuren. Maar als wij het God vragen, kan Hij met onze zwakheden wonderen verrichten.'

MICHAËL-LAURENS GELOOFSGEMEENSCHAP
NIEUWSBRIEF
Juni 2023

NIEUWS UIT EIGEN GELOOFSGEMEENSCHAP

VIERINGENROOSTER

- Zondag 18 juni, 11^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. Vroom en K. van Gestel
- Dinsdag 20 juni, **10:00** gebedsviering
- Zondag 25 juni, 12^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangster: I. Elsevier
- Dinsdag 27 juni, **10:00** gebedsviering

- Zondag 2 juli, 13^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorganger: W. Kremer, m.m.v. Ecclesiakoor
- Dinsdag 4 juli, **10:00** gebedsviering
- Zondag 9 juli, 14^e zondag door het jaar, **9:00**, Eucharistieviering, celebrant: pastor G. Nijland
- Dinsdag 11 juli, **10:00** gebedsviering
- Zondag 16 juli, 15^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangsters: I. Elsevier en J. Vroom

- Iedere zondagochtend zendt KRO-NCRV op NPO 2 een Eucharistieviering uit, vanuit een wisselende locatie in Nederland. Aanvang: 10.00 uur. Voorafgaand is er om 9.45 uur het Geloofsgesprek.

- Iedere zondag worden er vieringen vanuit onze parochie uitgezonden; zie hiervoor <https://marthamaria.nl/vieringen/vieringen-luisteren/>
- De Eucharistieviering vanuit ons Eucharistisch centrum wordt om 11:00 uur uitgezonden via [Kerkomroep](#).

Veranderingen

Nu Betty Zumbrink per 1 juni 2023 met pensioen is gegaan zullen er een aantal zaken gaan veranderen:

- Het locatiesecretariaat is nog maar 1 dag per week geopend en telefonisch bereikbaar, op de donderdagochtend van 9.00 – 12.00 uur. Maria van Gestel en Jacqueline Hartman zijn dan aanwezig. U kunt dan langskomen met vragen. Verder kunt u uw vragen ook mailen naar inf@katholiekekerkdebilt.nl. De mailbox wordt op dit moment 1x per week gelezen.
- Het reserveren van een vergaderzaal kan alleen nog maar digitaal. Verderop in de nieuwsbrief leest u meer hierover.
- Voorheen bracht Betty de setjes met parochiebladen langs bij een aantal lopers in Bilthoven. Dit gaat veranderen. De setjes kunnen nu op de donderdagochtend bij het locatiesecretariaat worden opgehaald. De setjes die niet op donderdagochtend opgehaald worden, zullen op zondagochtend achter in de kerk liggen om meegenomen te worden.
- De Mariakapel is vooralsnog alleen op donderdagochtend open en soms ook op de dinsdagochtend.

Het is wellicht mogelijk dat er nog meer gaat veranderen. Hierover zullen wij u op de hoogte houden via deze nieuwsbrief. Mochten er op dit moment nog vragen zijn dan kunt u deze mailen naar locatieraad@katholiekekerkdebilt.nl

Betty Zumbrink onderscheiden

Zondag 11 juni 2023 werd tijdens een feestelijke communieviering afscheid genomen van Betty Zumbrink. Tot 1 juni 2023 was Betty werkzaam op het secretariaat van de locatie Michaël/Laurens.

Aan het eind van de viering had de voorzitter van de locatieraad, Eric Kuin, nog een verrassing voor haar in petto. Betty Zumbrink werd onderscheiden met de Willibrord plaquette. Betty is ruim 20 jaar werkzaam geweest op het secretariaat. Zij was niet van de bühne maar van de achtergrond. Er was altijd tijd voor een praatje met vrijwilligers, grafrechtbezitters, leveranciers. Zij stond altijd klaar voor iedereen, ook buiten haar "werkuren".

Zij is daarom terecht in het zonnetje gezet.

RESERVERINGEN PASTORIE OF KERK - vervolgd

In de Nieuwsbrief van september 2022 stond een artikel over het reserveren van een ruimte in de pastorie of de kerk.

Zoals je elders in deze Nieuwsbrief kunt lezen zullen er met het vertrek van Betty veel zaken veranderen. Eén van de dingen is het reserveren van ruimtes in kerk of pastorie. In het stukje in de Nieuwsbrief van september schreef ik al dat we door het gebruik maken van de website om ruimtes te reserveren we ons vast kunnen voorbereiden op het vertrek van Betty, en dat vertrek is dan nu realiteit geworden!

Mocht je de Nieuwsbrief van september niet meer hebben, dan volgt hieronder een herhaling van het artikel (met kleine aanpassingen):

Wist je dat je zelf eenvoudig in een aantal stappen via de website van onze Michaël-Laurens gemeenschap een ruimte kunt reserveren in de pastorie of in de kerk?

Dit gaat als volgt:

Ga naar de [website](#) van onze gemeenschap, klik op het vakje 'Extra informatie', en kies het tabje 'Verhuur'. Door op de link 'deze pagina' te klikken, kom je op de pagina waar je alle ruimtes en de reserveringen per week kunt zien. (Uit privacy overwegingen kun je hier alleen zien welke ruimte wanneer gereserveerd is, niet wie de reservering heeft gemaakt.)

Kies dag, tijdstip en ruimte waarvoor je de reservering wilt maken.

Bijvoorbeeld: De PG en de LR willen een ruimte reserveren voor hun gezamenlijk overleg. Hiervoor willen ze een kamer voor 7 personen op woensdagavond 21 juni, om 20:00 uur, voor ca. 2 uur, bij voorkeur de Michaëlkamer.

Ze gaan dan naar boven genoemde pagina, scrollen naar beneden naar het reserveringsformulier. Ze kiezen een naam voor de reservering, bijvoorbeeld LR-PG overleg.

Ze kiezen een kamer, Michaëlkamer, gevolgd door de datum, 21 juni 2023. Dan vullen ze begin- en eindtijd in, en uiteindelijk hun contactgegevens. (Voor organisatie kiezen ze ML gemeenschap.)

Eventuele bijzonderheden kun je in het vakje voor 'Bericht' zetten.

Vergeet niet het vakje voor het verlenen van toestemming aan te vinken!

Dan klik je op 'versturen' en klaar is de klus!

Wat gebeurt er nu? Je aanvraag komt als mail op het secretariaat binnen, waar wordt gekeken of de reservering niet in strijd is met het gedachtengoed van de Kerk (als jij bijvoorbeeld als organisatie opgeeft een of andere pornoclub, dan vrees ik dat dit niet goed gekeurd wordt!). Maar

voor de meeste interne werkgroepen zal dat wel loslopen. Het secretariaat stuurt de aanvraag dan door naar mij en ik zorg er dan voor dat de reservering ook werkelijk in het systeem komt te staan; vanaf dat moment is de ruimte voor je gereserveerd. Mocht je 'm toch niet nodig hebben, vergeet dan niet dit door te geven aan het secretariaat, zodat iemand anders die ruimte nog kan gebruiken.

Dus let op: je hebt de reservering pas staan als ik 'm in het systeem heb gezet; meestal gaat dit heel snel.

Het schriftje/de kalender in de hal is nu verdwenen. De website is de enige route om reserveringen te doen. Wie geen website heeft kan het best even contact opnemen met een parochiaan die dat wél heeft.

Voor vragen kun je altijd bij mij terecht; ik ben (bijna) iedere week op zondag in de kerk!

Irene Elsevier

Eerste communie

Gaat jouw kind in september naar groep vier en zijn jullie Rooms-Katholiek? Dan is dit misschien een moment om alvast na te denken over de Eerste Communie. In onze parochie vieren we ieder jaar de Eerste Communie in mei of juni. Met de voorbereiding op dit grote feest beginnen we in september.

Dat biedt de mogelijkheid om de kinderen het hele kerkelijk jaar uit te leggen en vooral ook om dat te vieren. Gaandeweg leren ze Jezus (beter) kennen door de verhalen die we vertellen uit de bijbel. En ze gaan iets begrijpen van de betekenis van het brood delen aan de tafel van de Eucharistie.

Hebben jullie belangstelling of vragen? Geef je dan op bij pastor Wies Sarot (sarot@marthamaria.nl) Eind augustus valt er dan een uitnodiging voor een informatieavond in je bus.

Gezocht een goed werkende computer of laptop

Voor een parochiaan uit onze locatie Michael/ Laurens Gemeenschap zoek ik een nog goed werkende computer of laptop voor dagelijks gebruik. Steeds meer zaken moeten digitaal geregeld worden en deze parochiaan heeft nog geen computer, dus wie heeft nog ergens wat staan wat bruikbaar is voor eenvoudige zaken.

Neem contact op met:

Ans Weerdenburg (weerdenburg28@zonnet.nl)

MALAWI: Storm Freddy en nieuwe plannen in Mwanza

In de nieuwsbrief van februari gaven we een kort overzicht van onze activiteiten in Malawi. In de viering van halfvasten op 19 maart is hiervan een samenvatting gegeven.

Tropische storm Freddy

Half maart raasde de tropische storm Freddy over het zuidelijke deel van Malawi. Er viel veel regen met als gevolg grote overstromingen, met een enorme vernietigende kracht. Huizen, mensen, bomen en vee werden meegesleurd met de grote water- en modderstromen.

U zult begrijpen dat er slachtoffers zijn gevallen, oogsten verloren zijn gegaan, infrastructuur beschadigd, velen dakloos zijn geworden, er honger wordt geleden en er ziektes uitbreken. En dat op een moment dat er al grote problemen waren door de nasleep van de storm Ana van het jaar daarvoor en een grote cholera epidemie die er heerste. Na deze zorgelijke berichten heeft de werkgroep alle reserves overgemaakt naar Malawi om de eerste nood te lenigen.

In de viering van halfvasten deden we ook weer een beroep op u om de mensen in Malawi te helpen. U heeft daar ruimschoots gehoor aan gegeven. Binnen enkele weken werd er € 5000,- gedoneerd, waardoor het mogelijk was om ook andere verzoeken te honoreren. Zoals het aanschaffen van voedsel, kleding, tenten, schoolmaterialen, bouwmaterialen en brandstof, afhankelijk van de behoefte op dat moment.

Mwanza

Gelukkig is het noordelijker gelegen Mwanza minder erg getroffen door de storm. Onlangs hadden we een gesprek met "onze man" in Malawi, Tim van der Linden. Het is echt fantastisch om te zien hoe aQysta daar de werkzaamheden mee aanstuurt.

Er worden plannen gemaakt om de landbouwgrond anders in te richten. Er wordt gedacht aan het aanplanten van bomen, zoals mango, maringa (wonderboom) en nieuwe mandarijnenbomen. Deze zorgen voor schaduw, vruchten en in sommige gevallen verbetering van de grond. Door een diversiteit aan bomen te kiezen kunnen deze op verschillende manieren bijdragen aan betere groeiomstandigheden voor vele gewassen. Het streven is om groeilagen te realiseren met bomen, struiken, lage gewassen en bodembedekkers. Deze vormen tezamen de beste kans op succes. Malawizondag, 15 oktober (3^e zondag van oktober), verwachten we meer informatie te hebben over de uitgewerkte plannen.

Andere kleine projecten

We blijven studenten ondersteunen via het studiefonds. Ook het ziekenhuis van Zr. Rose helpen we bij de aanschaf van medicijnen en andere materialen.

Dankbaarheid

Van allen die we hebben geholpen ontvangen we grote dankbaarheid. In hun woorden:

"Really I cannot find words to express my gratitude towards you. Only God knows to thank you on behalf of me. MAY THE GOOD LORD BLESS YOU ABUNDANTLY".

Mooier kunnen we het niet zeggen. Dus dank voor alle gulle ondersteuning; er wordt op ons gerekend en uw giften blijven van harte welkom op rekeningnummer NL03 INGB 0006 5254 47 t.n.v. H.H. Martha en Mariaparochie, Baarn

Heel veel dank namens allen.
Werkgroep Malawi.

NIEUWS UIT ONS AARTSBISDOM

TABERNAKEL VAN GERESTAUREERD ALTAAR BEGRAAFPLAATS GEZEGEND

Tijdens de maandelijkse Eucharistieviering in de kapel van de R.-K. Begraafplaats St. Barbara (Prinsesselaan 2 te Utrecht) heeft mgr. Hoogenboom op 5 juni het tabernakel van het gerestaureerde hoogaltaar gezegend. Dit altaar werd in 1876 vervaardigd door Friedrich Wilhelm Mengelberg en bevindt zich sinds 1995 in de kapel op de begraafplaats. Van juli 2022 tot april 2023 heeft het een grondige restauratie ondergaan. Na afloop van de viering, waarin pastoor Boogers van de Utrechtse St. Martinusparochie concelebreerde, konden de aanwezigen het gerestaureerde altaar van dichtbij bewonderen. Miko Vasques Dias (rijksgediplomeerd restaurator) gaf daarbij uitleg op de door hem verrichte werkzaamheden. Pia Verhoeven (Erfgoed specialist Museum Catharijneconvent/Consulent Kunstzaken Aartsbisdom Utrecht) lichtte vanuit kunsthistorisch perspectief de waarde van het gerestaureerde altaar toe.

Mgr. Hoogenboom zegent het tabernakel met wijwater en wierook

In zijn preek stond mgr. Hoogenboom stil bij de H. Bonifatius wiens gedachtenis deze dag werd gevierd. "Er is veel geschreven over de betekenis van zijn leven en werken voor Europa," aldus de Utrechtse hulpbisschop, die stelde dat Bonifatius ijverde voor "eenheidsscheppende structuren." Mgr. Hoogenboom: "Aldus heeft hij zowel in godsdienstig als in politiek opzicht veel bijgedragen aan eenheid op het Europese continent in een tijdsgewricht waarin de 'Europese Unie' nog lang niet bestond."

"Voor het hedendaagse Europa is Bonifatius 'Apostel van de hoop', als degene die ons voorhoudt dat de mens niet kan leven zonder de goddelijke deugd van de hoop, die beantwoordt aan het verlangen naar geluk dat God heeft gelegd in het hart van iedere mens. In een tijd waarin zoveel mensen op het Europese continent, ook christenen, in verwarring zijn, op drift zijn, geestelijk en fysiek ontheemd, spoort Bonifatius ons aan om getuigen te zijn van het Evangelie van de hoop," zo vervolgde mgr. Hoogenboom.

Toelichting door Pia Verhoeven

Mgr. Hoogenboom: "Kern van ons katholieke geloof dat ook de heilige Bonifatius heeft verkondigd, is dat God de Vader [...] ons over de grens van ons aardse leven, de dood, in zijn reddende liefde vasthoudt. Het is hierom dat de Kerk ons vraagt om het lichaam van de overledenen met respect en

liefde te behandelen vanuit het geloof in en de hoop op de verrijzenis." De Eucharistie "geeft ons de voorsmaak van het hemelse gastmaal, waaraan wij eens verhopend te mogen aanzitten," zo zei de Utrechtse hulpbisschop. "Het is dan ook zeer betekenisvol dat zich op deze begraafplaats een kapel bevindt waarin geregeld de heilige Eucharistie wordt gevierd."

Het altaar is het middelpunt van de kerk, waarop in de Eucharistieviering het kruisoffer en de verrijzenis van Jezus Christus tegenwoordig worden. Mgr. Hoogenboom: "Omdat God onder de geconsacreerde gedaantes van brood en wijn werkelijk aanwezig is, vraagt de Kerk dat wij de heilige Eucharistie met grote eerbied bewaren in het tabernakel. Dit woord is afgeleid van tabernaculum (= hut, tent)."

Als kerkjurist had de Utrechtse hulpbisschop voor deze gelegenheid opgezocht wat het kerkelijk wetboek over het tabernakel schrijft: "Het

tabernakel waarin de allerheiligste Eucharistie bewaard wordt, dient in de kerk of kapel op een voorname plaats te staan, die zichtbaar is, smaakvol versierd en geschikt voor gebed" (canon 938, § 2 CIC/1983). Mgr.

Hoogenboom: "Het is daarom passend om vandaag het gerestaureerde altaar te bewonderen en het inderdaad zeer smaakvol versierde tabernakel te zegenen op de gedachtenis van de heilige Bonifatius."

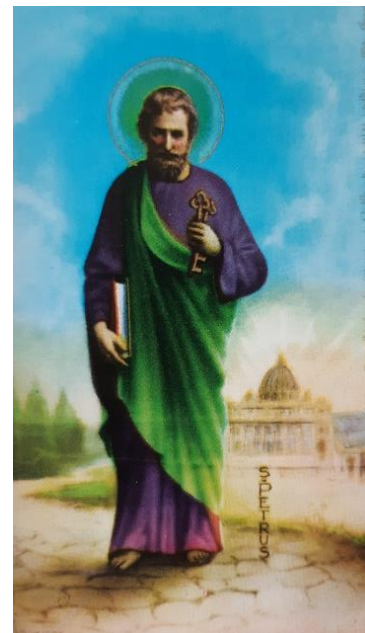

HEILIGEN

Petrus 29 juni

De meest vooraanstaande van de twaalf apostelen was Petrus. Hij is geboren in Bethsaïda, Galilea, maar verhuisde later met zijn broer Andreas naar Kafarnaüm. Eigenlijk heette hij Simon. Maar Jezus gaf hem in het Aramees, de taal die Hij sprak, de naam 'rots' (*kefas*). Er bestaan twee lezingen over de kennismaking van Petrus met Jezus. Volgens de eerste drie evangelisten (de synoptici) wandelde Jezus langs het water toen Petrus en zijn broer Andreas aan het vissen waren. Een andere lezing vertelt dat broer Andreas tegen Petrus (toen nog Simon geheten) zei dat hij de Messias had gevonden.

Petrus is bijgenaamd Apostel en Prins van de Apostelen. Na hem zijn talrijke heiligen naar hem genoemd. Op de kalender staan 141 heiligen met deze naam. Er is geen heiligennaam die meer voorkomt dan Petrus. Van zeer belangrijke momenten in het leven van Christus was Petrus getuige, zoals bij de gedaanteverandering van Christus op de berg Tabor en van de doodsangsten die Hij uitstond in de Hof van Olijven. Jezus stelde hem het primaat over de katholieke Kerk in het vooruitzicht. De Kerk gaat ervan uit dat dit ook geldt voor de opvolgers van Petrus, de pausen. Hoe belangrijk Petrus voor Jezus was, blijkt wel uit het feit dat hij de sleutels kreeg van het Koninkrijk der Hemelen. Vandaar dat hij sindsdien met de sleutels voor de hemelpoort staat.

Blijkens de evangeliën werd de in de Hof van Olijven gevangengenomen Christus door Petrus verloochend, precies zoals Jezus het voorspeld had: 'Eer de haan vandaag kraait, zult ge me driemaal verloochend hebben' Al bij het verlaten van het hof van de hogepriester, waar de bange Petrus drie keer had tegengesproken dat hij Jezus kende, herinnerde hij zich de voorspelling en 'schreide bittere tranen'. Na de dood van zijn leermeester plaatste Petrus zich aan het hoofd van de apostelen. In 42 belandde hij in een kerker van koning Herodes. Een engel zou hem hebben bevrijd. In Rome moest een engel hem opnieuw te hulp schieten. Tijdens een van de vervolgingen nam Petrus volgens een legende de benen. Hij kwam Jezus tegen en op de vraag van Petrus: '*Quo vadis?*' ('Waarheen ga je?'), antwoordde Hij: 'Naar Rome om opnieuw gekruisigd te worden.' Petrus keerde op zijn schreden terug, werd gevangen gezet en liet in zijn cel een bron ontspringen. Met het water doopte hij zijn bewakers. Een engel maakte zijn ketenen (Petrus' Banden) los en hielp Petrus zich een weg naar de vrijheid te zoeken. Op 1 augustus werd

tot 1960 het feest van Petrus' Banden gevierd. De oudste kerken van Noord-Brabant zijn "Petrus' Banden" genoemd. De boeien, ijzeren kettingen, werden felbegeerde relikwieën waarvan stukken over heel Europa verspreid raakten.

Alle wonderbaarlijke reddenen ten spijt, tijdens de vervolging onder keizer Nero van 64 tot 67 zou Petrus zijn gedood. Volgens de legende is hij ondersteboven gekruisigd. Op afbeeldingen is deze stervensscène vaak te zien. De heilige Petrus wordt doorgaans zeer kenmerkend afgebeeld met een rond gezicht, een korte, krullende baard en een kale plek op de kruin (*tonsura Petri*). Vaak is hij te zien in het gezelschap van een haan. Een vis verwijst naar zijn oorspronkelijke beroep. Allerlei episodien uit zijn leven komen voor, zoals de engel die hem bevrijdt van zijn ketenen. Zijn meest typische attribuut zijn de sleutels van de hemelpoort. De oudste afbeeldingen van de sleutels dateren van de vijfde eeuw. Tijdens het pontificaat van paus Silvester I (314-335) ontstond het gebruik resten van de boeien van Petrus verpakt in metalen sleutels aan de bisschoppen ten geschenke te geven. Zo'n sleutel wordt nog altijd bewaard in Maastricht. In de Middeleeuwen werden aan de twee sleutels afzonderlijk betekenissen toegekend:

Twee sleutels ontving Petrus.

Met de ene weegt hij de verdiensten van de mensen af,
de andere geeft hem de macht de schuldigen te binden,
en de overigen onbelemmerd te laten opstijgen naar de hemel.

De katholieke Kerk vereert de heilige Petrus als de eerste paus. Hij heeft vier feestdagen. De belangrijkste is Petrus en Paulus op 29 juni. Volgens de overlevering zijn beide apostelen op dezelfde dag en binnen hetzelfde uur gestorven. In het zuiden van Nederland werden op deze dag worteltjes en peultjes samen gegeten. De bevrijding van Petrus wordt gevierd op 1 augustus, Sint Petrus' Banden. Minder bekend zijn Petrus' Stoel (18 januari) en het Opperherderschap van Sint Petrus (22 februari). Petrus' Stoel duidt op zijn vestiging als paus in de eeuwige stad. Omstreeks 22 februari ontstonden in onder meer de Achterhoek en Friesland allerlei gebruiken, die inmiddels stuk voor stuk verdwenen zijn. In Wieringen zongen jongens onder het ophalen van brandstof voor het Sint-Pietervuur:

Heb je geen turf, heb je geen hout?

Stine Pieter is zo koud.

Heb je geen glaasje rooie wijn?

Dan zullen we vanavond vrolijk zijn.

Petrus heeft talrijke patroonschappen. Een greep: van bewakers, mensen die gaan biechten, vissers en vishandelaren, pausen, de verschillende beroepen die iets met steen te maken hebben zoals steenbakkers, ruiters, schippers,

horlogemakers (de haan). Hij kan worden aangeroepen tegen zaken als: onvruchtbaarheid, slangenbeten, bezetenheid en hondsdelheid. Tot twee eeuwen geleden werd in de Meierij van 's-Hertogenbosch de wond van een hondenbeet met een sleutel uitgebrand. Petrus waakt ervoor dat je bezoek van dieven krijgt en zorgt ervoor dat je lang leeft; ook dat je geen ruzie krijgt.

Wat aan de weerspreuken van vandaag opvalt, is dat in geen enkele ervan wordt gesproken over onweer, afkoeling of koude. De zomer is van start gegaan: "Als het op Sint Pieter schoon mag zijn dan drinken alle molenaars wijn. Maar valt er regen, 't valt hun en de bakkers tegen." Vandaag wil het nogal eens regenen en daarom werd wel gezegd: "Wanneer het Sint Pieter is, zorg dan dat de hooitijd ten einde is, want pissen doet hij zonder genâ: ofwel ervoor of erna."

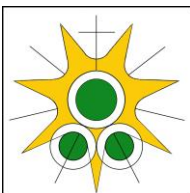
De eigenlijke naam van Petrus was Simon. Nadat hij zich bij Jezus had aangesloten werd hij omgedoopt in Kefas, een Aramees woord met de betekenis 'steenrots'. In het Grieks, de taal van het Nieuwe Testament, heeft Petrus dezelfde betekenis. De metaforische betekenis 'symbool van betrouwbaarheid'. Voornamen: Piet, Piete, Pieter, Peet, Pete, Peter, Peer, Piek, Pierre, Pedro, Pjotr, Per, Piere, Pietro, Perez, Petra, Pierette, Pernette. Achternamen Coppieter, Jongepier, Perderson, Petersen, Peters, Peet, Pereclaes, Piek, Pieterhans, Serpieters, Speers.

(Uit: 366 Heiligendagen van P. Spapens en K. van Kemenade blz 240, 241,242)

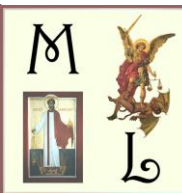
BEZINNING

De Heer zij vóór u,
om u de juiste weg te wijzen.
De Heer zij achter u,
om u in de armen te sluiten
en u te beschermen tegen gevaar.
De Heer zij onder u om u op te vangen
wanneer u dreigt te vallen.
De Heer zal in u zijn om u te troosten
als u verdriet hebt.
Hij omgeve u als een beschermende muur,
wanneer anderen over u heen vallen.
De Heer zij boven u om u te zegenen.
Zo zegene u God, vandaag,
morgen en in de eeuwigheid.
Amen.

(Zegenbede van St. Patrick)

MICHAËL-LAURENS GELOOFSGEMEENSCHAP
NIEUWSBRIEF
Juli 2023

NIEUWS UIT EIGEN GELOOFSGEMEENSCHAP

VIERINGENROOSTER

- Zondag 16 juli, 15^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. Vroom en I. Elsevier
- Dinsdag 18 juli, **10:00** gebedsviering
- Zondag 23 juli, 16^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. van Gaans en W. Eurlings
- Zondag 30 juli, 17^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: K. van Gestel en W. Eurlings

- Zondag 6 augustus, 18^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. van Gaans en W. Eurlings
- Dinsdag 8 augustus, **10:00** gebedsviering
- Zondag 13 augustus, 19^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. Bosboom en K. van Gestel
- Dinsdag 15 augustus, **10:00** gebedsviering
- Zondag 20 augustus, 20^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: I. Elsevier en J. van Gaans

- Iedere zondagochtend zendt KRO-NCRV op NPO 2 een eucharistieviering uit, vanuit een wisselende locatie in Nederland. Aanvang: 10.00 uur. Voorafgaand is er om 9.45 uur het Geloofsgesprek.

- Iedere zondag worden er vieringen vanuit onze parochie uitgezonden; zie hiervoor <https://marthamaria.nl/vieringen/vieringen-luisteren/>
- De Eucharistieviering vanuit ons Eucharistisch centrum wordt om 11:00 uur uitgezonden via [Kerkomroep](#).

Communie 2023

Het is eind 2022 als de eerste bijeenkomst wordt gepland voor de 1^e communie. Het is een informatieavond met uitleg en een planning voor de bijeenkomsten. Omdat de 15 1^e communiekantjes van 3 kerken bij elkaar zitten rouleren de bijeenkomsten tussen Eemnes, Soest en Soesterberg. Tijdens de

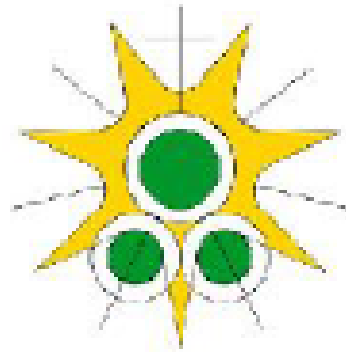

bijeenkomsten voor de kinderen wordt er een boek gebruikt. Hierin zit ook huiswerk voor de kinderen dat weer gebruikt wordt in de volgende bijeenkomst. Naast de bijeenkomsten is er ook een speurtocht door de kerk in Eemnes en zamelen de kinderen geld in voor de Amerpoort in Baarn. Daarvoor zijn de kinderen ook naar een mis in de Amerpoort geweest welke vol stond van vrolijkheid en muziek. Waar de eerste keren sommige kinderen nog iets hadden van 'het is spannend', veranderde dat tijdens de duur van de voorbereiding in 'wat leuk' en 'doen we het volgend jaar nog een keer'? De echte communie is gevierd in de kerken van Soest en Eemnes, waarbij ook een deel van de versiering die is gemaakt voor Soest weer is gebruikt in de kerk van Eemnes. Afgelopen zondag 2 juli werd het hele project afgesloten met het voor de 2^e keer ter communie gaan in Soesterberg.

We willen dan ook de onze dank uitspreken naar de begeleiders: Wies, Mieke en Gabriëlle

In september beginnen we met de voorbereiding van de Eerste communie op 9 juni 2024. Wil je graag een uitnodiging voor de ouderavond, stuur dan een berichtje naar pastor Wies Sarot: sarot@marthamaria.nl

Oog en oor hebben voor elkaar en helpen waar nodig

De Parochiële Caritas Instelling van de parochie HH. Martha & Maria zet zich in voor mensen met kleine financiële en persoonlijke noden. Ook bieden we een luisterend oor en helpen bij het zoeken naar oplossingen.

Bekijk het filmpje op de nieuwe website van de PCI! Ga naar:

caritasmarthamaria.nl

Kies daar voor een persoonlijke hulpvraag of voor hulp voor een ander en vul de gevraagde informatie in. Wij gaan ermee aan de slag!

Wij bemiddelen en verwijzen door als het nodig is. Onze werkgroepen zijn actief in Soest, Soesterberg, Baarn, Bilthoven, De Bilt, Maartensdijk/Groenekan en Eemnes.

Namens het bestuur van de Parochiële Caritas Instelling van de HH. MarthaMaria Parochie,

Ruud van 't Pad Bosch
Secretaris.

NIEUWS UIT ONS AARTSBISDOM

PODCAST MET MGR. WOORTS: WAT BETEKENT MARIA VOOR JOU?

Deze zomer vinden de Wereldjongerendagen (WJD) plaats in Lissabon met als thema: Maria stond op en ging met spoed (Lucas 1, 39). In de aanloop naar de WJD gaat katholiekleven.nl in gesprek met een aantal bijzondere gasten over de vraag: Wat betekent Maria voor jou? In deze aflevering is mgr. Woorts te gast, bisschop-referent voor de bedevaarten.

Wanneer bidt mgr. Woorts tot Maria? Wat is zijn mooiste Marialied, Mariafeest, mooiste Maria bedevaartplaats? Hij vertelt ook over Maria in de bijbel. "Zij staat bij het kruis van Jezus. En daar, vlak voor Zijn sterven, geeft Jezus Maria als moeder aan de leerling die Hij liefheeft. We weten dat die leerling Johannes was. Maar in het Johannes evangelie staat er niet de naam van die leerling bij. We mogen dat zien als: wij zijn allemaal door de Heer geroepen, gekozen om Zijn geliefde leerling te zijn. Jezus geeft dus Maria aan ons allemaal als moeder. En dan staat er in het Evangelie volgens Johannes: vanaf dat moment nam de leerling haar bij zich in huis. Dat gaat dieper dan dat Maria op dat moment bij Johannes introk of dat hij zich over haar ontfermde. Nee, wij mogen haar opnemen in het huis van ons geloofsleven, in het huis van ons gebed. Daar heeft zij een plaats. Daar mag zij wonen. We mogen haar daar verwelkomen."

Hoe mooi is het dat de WJD dit jaar een Mariathema hebben? "Ik merk bij mezelf en bij vele mensen, waaronder ook jongeren, dat Maria ons heel veel kan zeggen. Op de eerste plaats vanwege haar gelovig vertrouwen. Maria heeft heel veel dingen in haar leven meegemaakt, die ze niet begreep en die op haar weg kwamen. Maar ze bleef vertrouwen op God. Ze vertrouwde zich aan Hem toe. We kunnen onzeker zijn en eenzaam: Wie ben ik? Wat is mijn plek in de wereld? Wat is mijn plek in het leven? In de Kerk? Noem maar op. Maria kan helpen om rust te krijgen en vertrouwen."

"Ik herinner mij een oude mevrouw die ik toen ik jong was ontmoette bij de grot in Lourdes. Die mevrouw had veel meegemaakt. Ze wees mij naar het beeld van Maria in de grot en zei toen heel nadrukkelijk: haar hoeft ik niets uit te leggen, zij begrijpt mij. En dat heeft mij doen verstaan wat Maria voor mensen betekent. Zij begrijpt mij. Ik hoop dat Maria door deze WJD dichterbij komt voor de jongeren, en dat we met haar ons leven aan God kunnen toevertrouwen, met alle vragen en worstelingen die er kunnen zijn."

[Luister hier](#) naar de podcast met mgr. Woorts

R.K. AARTSBISDOM UTRECHT

THUIS IN JE GELOOF

Kom gezellig met heel het gezin!

Programma

Het Aartsbisdom Utrecht organiseert een diocesane Gezinsdag in Nijverdal. De voorbereiding van de bijeenkomst is in handen van Elise Bangma (medewerker Huwelijk en Gezin) en Sarah Mijhad (diocesaan jongerenwerker).

De kinderen van 5-11 jaar gaan (onder begeleiding) het Kompasmysterie lopen. Een mooie wandeltocht door het Doktersbos waarbij de kinderen a.d.h.v. een kompas de juiste route moeten zoeken. Tijdens deze wandeling wordt er ook catechese aangeboden.

De tieners van 12-16 jaar doen de moeilijkere Navigatie Challenge. Een wandeling van ongeveer 2,5 uur waarbij ze ook met behulp van een kompas en een GPS een route moeten lopen. Ook bij de tieners zal er onderweg catechese gegeven worden.

Voor de allerkleinsten van 0-4 jaar is er opvang in een zaal op locatie. Zo hebben de ouders alle rust om hun eigen programma te volgen. Met de ouders gaan we samen nadenken over het liturgisch leven thuis, hoe we ons thuis kunnen voelen in de Kerk, maar ook hoe we het geloof in ons eigen thuis een plekje kunnen geven. Er is een inleiding en een creatieve workshop waarin praktische tips meteen uitgewerkt kunnen worden voor gebruik in het gezin.

Rond 16.00 uur sluiten we de dag gezamenlijk af met een drankje.

Diocesane Gezinsdag

Zondag 24 september 2023
NIJVERDAL

Aanvang: 10.30 uur
Eucharistieviering in de
St. Antonius van Padua kerk
GROTESTRAAT 148

Lunch en de rest van het
programma vindt plaats bij
De Wilgenwaard
SPORTLAAN 6

De kosten voor deze dag zijn
€ 25 per gezin.
Dit bedrag kunt u overmaken op
IBAN NL03 ABNA 0812 0067 12
t.n.v.
RK AARTSBISDOM UTRECHT
o.v.v.
Gezinsdag 2023 + naam.

Met vragen en/of voor meer
informatie kunt u contact
opnemen met Elise Bangma
bangma@artsbisdom.nl

AANMELDEN VÓÓR 8 SEPTEMBER VIA WWW.AARTSBISDOM.NL/DIOCESANE-GEZINSDAG

Diocesane Gezinsdag 24 september 2023 'Thuis in je geloof'

Op zondag 24 september organiseert het Aartsbisdom Utrecht een diocesane Gezinsdag in Nijverdal. Het thema voor deze dag is 'Thuis in je geloof'. De voorbereiding van de bijeenkomst is in handen van Elise Bangma (medewerker Huwelijk en Gezin) en Sarah Mijhad (diocesaan jongerenwerker).

De Gezinsdag begint om 10.30 uur met de Eucharistieviering in de St. Antonius van Padua kerk te Nijverdal (Grotestraat 148). Mgr. Woorts zal hoofdcelebrant zijn. Daarna gaan we door naar De Wilgenweerd (Sportlaan 6, Nijverdal) waar de rest van het programma zal plaatsvinden. Om 12.00 uur hebben we daar een gezamenlijke verzorgde lunch, waarna iedereen rond 13.00 uur aan zijn/haar eigen activiteit begint.

De kinderen van 5-11 jaar gaan (onder begeleiding) het Kompasmysterie lopen. Een mooie wandeltocht door het Doktersbos waarbij de kinderen aan de hand van een kompas de juiste route moeten zoeken. Tijdens deze wandeling wordt er ook catechese aangeboden.

De tieners van 12-16 jaar zullen de moeilijkere Navigatie Challenge gaan doen. Een wandeling van ongeveer 2,5 uur waarbij ze ook met behulp van een kompas en een GPS een route moeten lopen. Er worden onderweg vragen beantwoord die bepalen welke kant ze op moeten lopen. Ook bij de tieners zal er onderweg catechese gegeven worden.

Voor de allerkleinsten van 0-4 jaar is er opvang in een zaal op locatie. Zo hebben de ouders alle rust om hun eigen programma te volgen. Met de ouders gaan we samen nadenken over hoe we ons thuis kunnen voelen in de Kerk, maar ook hoe we het geloof in ons eigen thuis een plekje kunnen geven. Er zal een inleiding zijn en een creatieve workshop waarin praktische tips meteen uitgewerkt kunnen worden voor gebruik in het gezin.

Rond 16.00 uur sluiten we de dag gezamenlijk af met een drankje.

Aanmelden graag vóór 8 september via <https://forms.gle/ZvRZvXhPTPp24afEA>

De kosten voor deze dag zijn €25 per gezin. Deze kunt u overmaken op NL03 ABNA 0812 0067 12 t.n.v. RK AARTSBISDOM UTRECHT o.v.v. Gezinsdag 2023 + naam.

Overzicht programma

10.30 uur	Eucharistieviering St. Antonius van Padua (Grotestraat 148, 7443 NB Nijverdal)
12.00 uur	Verzorgde lunch (De Wilgenweerd, Sportlaan 6, 7443 RA Nijverdal)
13.00 uur	0-4 jaar crèche
	5-11 jaar Kompasmysterie
	12-16 jaar Navigatie Challenge
	Ouders inleiding + workshop
16.00 uur	Gezamenlijke afsluiting met drankje

HEILIGEN

Christoffel 25 juli

De zeer bekende Christoffel of Christophorus is een der heiligen die van de officiële heiligenkalender is afgevoerd omdat inmiddels wel vaststaat dat zijn persoon puur op legenden is gebaseerd. Desondanks is hij een heilige die vandaag de dag nog een der grootste rollen speelt in de volksdevotie. Talloze automobilisten, ook als zij nergens in meer geloven, hebben een Christoffelpenning aan boord. Hier en daar in Nederland kan men op of omstreeks zijn feestdag auto, motor, scooter of fiets laten zegenen. Duizenden maken van deze mogelijkheid gebruik.

Volgens de verzonnen geschiedschrijving zou Christophorus een reus uit Kanaän zijn geweest en oorspronkelijk geluisterd hebben naar de naam Reprobus. Hij predikte het christendom en verrichtte wonderen. Zo liet hij zijn staf, die op een altaar lag, in bloei schieten. Omwille van zijn geloof zou hij door keizer Decius ter dood zijn gebracht. Tijdens zijn leven had Christoffel slechts één wens: dienaar zijn van de machtigste persoon. Na de koning en de duivel (in die volgorde!) zijn diensten te hebben aangeboden, gaat hij op aanraden van een kluizenaar op zoek naar Christus. Hij doet dat door reizigers over een kolkende rivier te dragen. Ten slotte verschijnt Christus hem als een kind, dat gezeten op zijn schouder steeds zwaarder wordt.

Dit oude verhaal is een verchristelijkte versie van een nog veel ouder verhaal. Het blijkt dat de legende van Christoffel, in de twaalfde eeuw voor het eerst opgetekend in de Donaustreek, een getrouwe omzetting is van het verhaal van de Egyptische god Anubis. Anubis droeg Horus, de zoon van de zonnegod Ra, over de Nijl. Anubis wordt altijd met de kop van een hond afgebeeld. Op de oudste afbeeldingen heeft Christoffel ook een hondenkop.

Christoffel wordt steevast afgebeeld als een grote, baardige man. Met een staf in de hand en met het kind Jezus op de schouder steekt hij een rivier over. De staf van de reus is vaak een jonge boom. De gebeurtenis speelt zich meestal af in de nachtelijke uren. De gebroeders Van Eyck gaven de legendarische reus een plaats op hun polyptiek in Gent. Ook Hiëronymus Bosch (Museum Boymans-van Beuningen, Rotterdam), Dirk Bouts (Alte Pinakothek, München) en Quinten Matsijs (Koninklijk Museum Schone Kunsten, Antwerpen) hebben dit motief uitgebeeld. Omdat hij in het middeleeuwse volksgeloof de patroon was tegen een plotselinge dood, plaatste men hem groot en opvallend bij de ingang van een kerk. Het

bekijken van het beeld moest voorkomen dat men die dag door de dood werd verrast. Een prachtig voorbeeld van een dergelijk bezwerend Christoffelbeeld, afkomstig uit de kerk van Oud-Zevenaar, is te zien in rijksmuseum Catharijneconvent in Utrecht. Maar ook het zien van een kleinere Christoffel is voldoende voor bovennatuurlijke bescherming, dit indachtig het schietgebedje: 'Als je elke dag Sint Christoffels gelaat beziet, tref je die dag het boze sterven niet.'

Dit alles maakt Christoffel bij uitstek de beschermheilige van de reizigers, in het bijzonder van hen die zich per auto verplaatsen. Mensen die niet meer op de hoogte zijn van de achtergrond noemen de Christoffelpenning ook wel 'autoheilige'. In elke automaterialenwinkel zijn ze te koop. In 2001 is in het Noord-Brabantse Alphen een nieuw wegkapel ingezegend door bisschop Muskens van Breda. De kapel staat langs een levensgevaarlijke weg en is om deze reden toegewijd aan Christoffel. Tegelijkertijd hebben de initiatiefnemers het zegenen van auto's ingevoerd. Op 25 juli worden op verschillende plaatsen autozegeningen verricht, waarbij ook andere weggebruikers worden uitgenodigd. Automuseum Autotron in Rosmalen blies deze traditie nieuw leven in. Een van de bekendste is die in het Noord-Brabantse Hoeven. In 1969 dreigde deze typische vorm van devotie te verdwijnen, nadat Christoffel van de officiële heiligenlijst was geschrapt. Het Vaticaan gaf echter toestemming ermee door te gaan. Een andere plaats in Noord-Brabant waar nog elk jaar aan tientallen auto's en inzittenden een Christoffelzegen wordt gegeven is Diessen. De pastoor spreekt over elke auto het volgende gebed uit:

Onze hulp is in de naam des Heren,
Die hemel en aarde gemaakt heeft.
Heer God, ga goedgunstig op onze smeekbede in,
En zegen dit voertuig en zijn gebruikers met Uw heilige kracht.
Moge Uw zegen hen behoeden tegen alle gevaren van het drukke verkeer,
En hen altijd hun verantwoordelijkheid tegenover anderen doen inzien.

Christoffel is ook een van de noodhelpers die kan worden aangeropen tegen hagel en acuut doodsgevaar. Dat laatste dankt hij aan zijn gebed tot God om Zijn vereerders tegen een plotselinge dood te beschermen. Zijn populariteit heeft gezorgd voor een lange lijst ongemakken en problemen waarbij hij zou kunnen helpen, zoals droogte, onweer, oogproblemen, tandpijn, pest en andere epidemieën, open wonden. In verband met zijn specialisatie als reisheilige is hij ook de patroon van verkeer, vervoer en luchtvaart. Wie moe is, kan ook een beroep op hem doen. Deze specialisatie hangt samen met zijn gestalte. De gedachte was dat hij nooit moe was en altijd zoveel energie over had dat hij wel een beetje daarvan aan de vermoeide mens af kon staan. Christoffelkruid is naar hem vernoemd. In het Vlaamse Sint-Niklaas vindt in

het vierde weekeinde van juni een Christoffelbedevaart plats. Roermond heeft een Sint-Christoffelgilde.

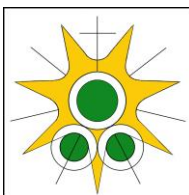
Christoffel komt van het Griekse woord 'christoforos'. De letterlijke vertaling is: 'hij die Christus draagt' of 'Christusdrager'. Voornamen: Chistof en Stoffel. Achternamen: Christoffers, Christoffels, Christoffersen, Christofori, Christopf.

Uit: 366 Heiligendagen van P. Spapens en K. van Kemenade (blz 272, 273)

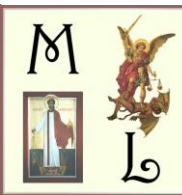
BEZINNING

God,
Geef me een lach
Die nooit stopt met lachen
Geef me een oor
Dat altijd kan blijven luisteren naar de mensen
Geef me handen
Die blijven helpen
Geef me voeten
Die me naar alle plaatsen brengen
Waar ik moet zijn om te kunnen helpen
Geef me een mond
Die altijd opkomt voor de zwakken
Geef me...
Ik vraag en blijf maar vragen
Misschien is dit net iets te veel
Laat me gewoon beginnen
Met je te bedanken voor
Wat ik al heb
En nu ik dat gedaan heb
Voel ik dat de rest
Stapje voor stapje komt
Bedankt God voor het feit dat ik danken kan!

Griet Schellekens

MICHAËL-LAURENS GELOOFSGEMEENSCHAP
NIEUWSBRIEF
Augustus 2023

NIEUWS UIT EIGEN GELOOFSGEMEENSCHAP

VIERINGENROOSTER

- Zondag 20 augustus, 20^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: I. Elsevier en J. van Gaans
- Dinsdag 22 augustus, **10:00** gebedsviering
- Zondag 27 augustus, 21^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorganger: diaken W. Kremer
- Dinsdag 29 augustus, **10:00** gebedsviering

- Zondag 3 september, 22^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: K. van Gestel en I. Elsevier
- Dinsdag 5 september, **10:00** gebedsviering
- Zondag 10 september, 23^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorganger: diaken W. Kremer
- Dinsdag 12 september, **10:00** gebedsviering
- Zondag 17 september, 24^e zondag door het jaar, **10:00**, Eucharistieviering, celebrant: pastor G. Nijland, m.m.v. Ecclesiakoor

- Iedere zondagochtend zendt KRO-NCRV op NPO 2 een eucharistieviering uit, vanuit een wisselende locatie in Nederland. Aanvang: 10.00 uur. Voorafgaand is er om 9.45 uur het Geloofsgesprek.

- Iedere zondag worden er vieringen vanuit onze parochie uitgezonden; zie hiervoor <https://marthamaria.nl/vieringen/vieringen-luisteren/>
- De Eucharistieviering vanuit ons Eucharistisch centrum wordt om 11:00 uur uitgezonden via [Kerkomroep](#).

Ouderavond eerste communie

Maandag 2 oktober om 20.00 uur in 't Trefpunt in Baarn

Alle ouders uit de Martha en Mariaparochie die hun kind eerste Communie willen laten doen op 9 juni 2024 nodigen we van harte uit voor een ouderavond op maandag 2 oktober om 20.00 uur in Baarn. Tijdens deze informatiebijeenkomst zullen we een toelichting geven bij het project dat we gebruiken bij de voorbereiding op de

eerste Communie en de concrete gang van zaken bespreken. Ook komt er een korte uitleg van de betekenis van de Eucharistie voor ons geloof. Zit jouw zoon of dochter in groep vier of hoger dan bent je van harte welkom op deze informatieavond. Je kunt je alvast aanmelden bij pastor Wies Sarot: sarot@marthamaria.nl, dan ontvang je eind augustus een uitgebreide uitnodiging met opgaveformulieren.

Bijbelse engelen

In de bijbel en in ons dagelijks leven komen we engelen tegen. Ze helpen ons, maar bovenal zijn zij boodschappers van God die ons de weg willen wijzen. De goede weg. In tien bijeenkomsten op donderdagmiddag zullen we met elkaar onderzoeken wat de bijbel over engelen zegt. Dat betekent dat we het onderwerp bewust beperken, want los van de bijbel is er nog veel meer over engelen te vertellen. Iedere keer lezen we tenminste één bijbelfragment. Daarnaast bekijken we het werk van kunstenaars en delen we onze eigen ervaringen. Ook zoeken we passende liederen en gedichten.

Donderdagmiddag 14.00 -15.30 uur in De Sleutel in Soest o.l.v. Wies Sarot

14 september	Algemene inleiding
19 oktober	Aartsengelen
9 november	Michaël vecht met ons voor het goede
14 december	Gabriël, de vriend van God heeft een boodschap
11 januari	Beschermengelen
8 februari	De duivel, een gevallen engel?
14 maart	Dienende engelen
11 april	In paradisum
16 mei	Oogsttijd
13 juni	Serafim en Cherubs

Maria die de knopen ontwart

Maria, die de knopen ontwart (Duits: Maria Knotenlöserin) is een [genadebeeld](#) in de [bedevaartkerk](#) van [Sint-Petrus aan de Perlach](#) in [Augsburg](#).

Het afgelopen jaar heeft de gespreksgroep op maandagavond een nieuwe werkwijze ontdekt. Eens in de maand beginnen we met luisteren. Op tafel staat een klein boxje en daaruit klinken de stemmen van de Dolle Maria's. Laetitia en Celine zijn twee RK vrouwen, die in de podcast in gesprek gaan met een deskundige gast over een onderwerp dat ons gewone leven raakt, maar ook vragen oproept, mede vanuit je geloof. Onderwerpen die je soms een knoop in je maag bezorgen. Denk aan het klimaat, omgaan met negatief nieuws, de overgang, de jeugd in de kerk enz. Na het beluisteren van de podcast ontstaat vanzelf een gesprek. Omdat de podcast zelf niet op discussie maar op 'kennismaken met' gericht is, zijn ook onze gesprekken open en verkennend. Het gaat niet om leerstellingen, maar om het leven met de vragen die er zijn.

Misschien vind je het leuk om aan te schuiven. Dat kan. Als je je opgeeft krijg je ieder weekend voor de bijeenkomst een mailtje met een vermelding van de podcast die we gaan beluisteren. (sarot@marthamaria.nl)

Maandag 4 september, 9 oktober, 30 oktober, 27 november van 20.00-22.00 uur in De Sleutel in Soest.

Cursus voorbeden maken

Vlak na Pasen, in april hebben we een bijeenkomst gehouden rond het maken van voorbeden. Voorbeden zijn de gebeden van de gemeenschap voor de noden in kerk en wereld. Voor iedere viering in de kerk zijn er wel ergens kant en klare voorbeden te vinden. Die hebben echter een groot nadeel, ze zijn niet actueel en ook niet aangepast aan de plaatselijke geloofsgemeenschap. Bovendien zijn ze dikwijls gesteld in een wat hoogdravende taal.

In april hebben we vooral de theorie achter het maken van voorbeden behandeld. Aan de praktijk en het samen oefenen kwamen we niet toe. Daarom hebben we een vervolg gepland en wel op zaterdag 16 september. We zullen bespreken hoe je voorbeden maakt en we gaan oefenen, zowel in het schrijven van de voorbeden als in het bidden van de voorbeden achter de ambo. Deze middag is op de eerste plaats bedoeld voor lectors en voorgangers. Maar andere belangstellenden zijn ook van harte welkom.

Zaterdag 16 september 14.00-16.00 uur in de pastorie van de St. Martinus te Hoogland.

Graag van tevoren opgave bij sarot@marthamaria.nl

MALAWI: Malawiviering en bomen planten in Mwanza

Nieuwsbrief augustus 2023

Onlangs kwam onze werkgroep bijeen om de huidige situatie te bespreken en ons te beraden op de toekomst. Dat zijn heel dankbare bijeenkomsten waar we elkaar stimuleren en proberen om ons echt in de situatie te verplaatsen van onze vrienden in Malawi. Tegelijkertijd voelen we ons gesteund door onze geloofsgemeenschap, door u, die altijd positief reageert op de oproep om antwoord te geven op de vragen die vanuit Malawi op ons afkomen.

Enkele zaken springen er op dit moment uit:

Mooie donatie:

- In 2002 hebben Boukje en Theo Andringa, samen met Yvonne en Frank Diepstraten voor de eerste keer Malawi bezocht. Een reis met vele indrukken en nieuwe contacten. Juist zo een bezoek draag je voor altijd mee in je hart.

Nu blijkt dat na het overlijden van Theo en Boukje zij in hun nalatenschap een mooie donatie aan ons Malawiproject hebben gedaan. De dochters van Theo en Boukje hebben dat persoonlijk met ons besproken en inmiddels is het bedrag al op de Malawirekening gestort. Begrijpelijk dat we daar heel dankbaar voor zijn en dat we deze gelden met zorg zullen besteden.

Bomen planten:

- In juni was er contact met Tim v.d. Linden. Hij is onze vertegenwoordiger van aQysta, dat het landbouwproject van de zusters begeleidt.

Men ziet mogelijkheden om de opbrengst van het areaal te vergroten, maar daarvoor dient de bodem verbeterd te worden. Die is op zichzelf

eigenlijk te arm. Samen met een landbouwkundige is er een plan ontwikkeld om het gebied met bomen te beplanten. Bomen die de grond verbeteren en bomen die vruchten voortbrengen. De bomen zorgen voor meer schaduw, waardoor de grond minder uitdroogt en het geeft de mogelijkheid om onder de bomen allerlei gewassen te planten die schaduw nodig hebben.

Onze werkgroep is enthousiast over deze plannen en wil dit graag ondersteunen. Daarvoor vragen wij uw hulp om de aankoop van deze bomen te realiseren. Gemiddeld kost elke boom €2,--, inclusief transport naar Mwanza. Er wordt gedacht aan 5000 bomen. Om de overlevingskansen van de jonge bomen te vergroten worden deze in november geplant aan het begin van het regenseizoen. Bij de fruitbomen zal het drie tot vier jaar duren voordat ze echt goede vrucht gaan dragen. Dus een beetje geduld is nodig 😊.

- De pindaogst is bijna klaar en de kwaliteit van de pinda's is zeer goed. De gepelde doppen worden weer op het land gebruikt ter verbetering van de grond.

Schoolbericht:

De school in Mangochi heeft na lange tijd gereageerd op ons verzoek om meer informatie. We zijn nu in het bezit van een goed onderbouwd verhaal en een aantal inspirerende foto's. We hebben hen laten weten blij te zijn met hun informatie, en het belang te onderstrepen van educatie als basis van verdere ontwikkeling.

We hebben gevraagd of er concrete zaken worden gemist, waar wij mogelijk een antwoord op kunnen geven.

Malawiviering 15 oktober:

Op zondag 15 oktober is onze jaarlijkse Malawiviering in de Michaëlkerk en we nodigen u van harte uit om hierbij aanwezig te zijn. Aanvang om 10.00u. Het Ecclesiakoor zal weer enkele Afrikaanse liederen laten klinken. Aan het eind van de viering willen we aandacht besteden aan ons project. We zullen u bijpraten over nieuwe ontwikkelingen en voorstellen doen voor de voortzetting van ons gemeenschappelijk project.

Versterking werkgroep:

Tot slot vraagt de werkgroep uw aandacht voor het volgende.

In maart is een verzoek gedaan om versterking van onze werkgroep. Dat willen we hier, maar ook in oktober nog een keer herhalen. Weet dat we daar belangstellend naar uitkijken en dankbaar zijn voor een reactie.

Een hartelijke groet en graag tot 15 oktober als we elkaar treffen.

Eveline Meijer
Jacqueline van Gaans
Leonie Eurlings
Frank Diepstraten

P.S.

Uw bijdragen blijven natuurlijk welkom op rekening:

NL03INGB0006525447

t.n.v. H.H. Martha en Maria Parochie

o.v.v. Kerkfonds Malawi

Nieuwe cursus RK voor beginners

"Ciborie, Synodaal Proces, Goede (?) Vrijdag, Sociale Leer," als je spreekt met een doorgewinterde Katholiek dan tuiten je oren misschien en vraag je je af waarom het allemaal zo moeilijk moet. En dan heb je gelijk, het hoeft niet allemaal zo moeilijk. Maar tegelijk is het zo dat we in de kerk met dingen bezig zijn die buiten de kerk steeds verder uit beeld raken. En dat vraagt dus om toerusting.

Gelukkig is daar ook een mogelijkheid voor. In oktober start er opnieuw een cursus RK voor beginners. Deze cursus is bedoeld voor mensen die Rooms-Katholiek willen worden, voor hen die alsnog hun vormsel willen doen, voor Katholieken van huis uit die hun kennis willen opfrissen en voor belangstellenden die meer willen weten van de RK Kerk. Tot Pasen komen we gemiddeld eens in de twee weken op woensdagavond bij elkaar om nader kennis te maken met het geloof van onze kerk. Veel aandacht is er voor wat we vieren in de loop van het kerkelijk jaar, maar we zullen ook aandacht besteden aan het Synodaal Proces en de Sociale Leer van de kerk. De cursus wordt gegeven in De pastorie in Hoogland door bekwame vrijwilligers en pastores uit onze parochies. Er komen dus verschillende stemmen aan het woord.

Vraag je je af of deze cursus misschien iets voor jou is? Neem dan contact op met Ivonne Stronks, de cursusleidster of met pastor Wies Sarot.

Ivonne Stronks: ivonnestronks@gmail.com

Wies Sarot: sarot@marthamaria.nl

NIEUWS UIT ONS AARTSBISDOM

'WJD-REIS: VIA PARIJS EN LOURDES NAAR BURGOS VAN
24 JULI TOT 9 AUGUSTUS

De WJD-pelgrims die maandagochtend 24 juli vanuit de opstapplaatsen in de bisdommen Utrecht, Rotterdam, Breda en Roermond aan hun reis begonnen, arriveerden diezelfde middag in Parijs waar zij het laatste stuk liepen naar de kerk Saint Pierre de Montmartre. Deze ligt naast de bekende basiliek Sacré Coeur.

Vervolgens reden de bussen de hele nacht door om in de loop van de dinsdagochtend in Lourdes aan te komen.

In Lourdes woonden de jongeren een Internationale Mis bij aan de Grot, namen ze 's middags deel aan de Sacramentsprocessie en liepen ze 's avonds de Lichtprocessie.

Woensdag 26 juli, begon al vroeg met om 7.30 uur een Eucharistieviering – wederom bij de Grot.

In de middag liepen de deelnemers bij San Sebastián (Spanje) een stuk van de camino, de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela. In de bus werd uitleg gegeven over deze pelgrimsroute

Donderdagochtend 27 juli werden de jongeren wakker in de ruimtes bij de school in Burgos waar ze hadden overnacht. Na het ontbijt gingen ze in deelgroepen samen op pad en in gesprek. Het was niet ver wandelen naar de grote kathedraal van Burgos, waar de WJD'ers in een zijkapel de Eucharistie vierden.

Vrijdag 28 juli begonnen de WJD'ers met een Eucharistieviering in de parochiekerk in Burgos

Daarna begint de busreis naar Portugal, waar vanwege het tijdverschil bij de grens de klok een uur wordt teruggezet. Dan is het nog maar kort naar Covilhã, waar de bussen met wat tussenpozen aankomen. Het is dertig graden, maar in de kerk is het koel. De lokale parochie heet de Nederlandse

groep welkom. Samen wordt de rozenkrans gebeden. Dat gebeurt in het Portugees en in het Engels en de groep bidt in het Nederlands mee. Syrisch-katholieke jongeren uit de Nederlandse groep bidden een deel van de rozenkrans in het Arabisch voor, afgewisseld met Nederlands.

Maandagochtend 31 juli. Onderweg naar Fatima kregen de jongeren in de bus uitleg over dit bedevaartsoord. Na de dag daar doorgebracht te hebben, volgde de laatste bus-etappe naar Lissabon. Daar begon op 1 augustus het Youth Festival en was de openingsviering van de WJD. Woensdag 2 augustus hadden de Nederlandse jongeren om 12.30 uur een Eucharistieviering in de ruimte onder de kerk van São João de Brito in Lissabon.

De Nederlandse bisschoppen gaven op 2, 3 en 4 augustus in de ochtend een catechese aan de jongeren in een grote zaal die door het bisdom Lissabon beschikbaar is gesteld. 's Middags konden de WJD-deelnemers steeds kiezen uit de vele programma's die in de stad worden aangeboden.

Vrijdag 4 augustus stond de laatste Nederlandse catechese op het programma, was er daarna een Eucharistieviering en vond aan het einde van de middag de Kruisweg plaats met paus Franciscus.

Een Eucharistieviering met paus Franciscus sloot op zondag 6 augustus officieel de Wereldjongerendagen in Lissabon af.

Mgr. Woorts was op 9 augustus in de binnenstad van Utrecht aanwezig om de Utrechtse WJD-gangers te verwelkomen. Zelf kijkt hij met grote tevredenheid terug op de WJD in Lissabon, waar hij samen met vijf andere Nederlandse bisschoppen aan deelnam: "Het was mooi en inspirerend dat zoveel jongeren daar samen hun geloof konden vieren. Op zo'n moment kun je echt merken dat de heilige Geest werkzaam is."

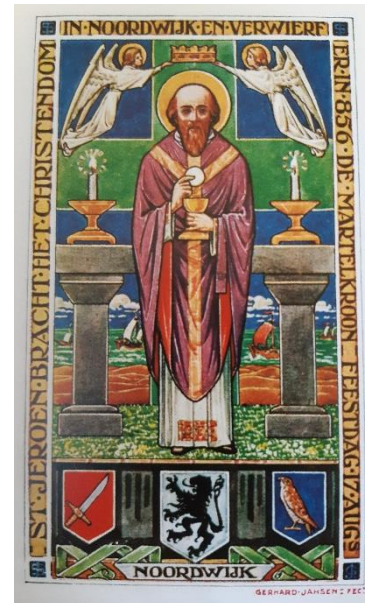
HEILIGEN

Jeroen van Noordwijk

27 augustus

Er is maar één heilige Jeroen en dat is ook nog een Nederlandse heilige. Hoewel dit niet helemaal waar is. Jeroen is afkomstig uit Schotland. Omdat hij een rol heeft gespeeld bij de kerstening van Nederland, werd hij later beschouwd als Nederlander. Zo zijn wel meer allochtone heiligen ingelijfd, onder wie Willibrordus en Bonifatius. Zij speelden als missionarissen zo'n belangrijke rol in onze christelijke cultuur, dat ze als Nederlandse heiligen worden gezien.

De heilige Jeroen geniet een zeer beperkte verering. Zijn vader was een Schotse edelman. Jeroen koos voor een geestelijk ambt en besloot zoals zoveel Ierse en Angelsaksische monniken om missionaris te worden op het vaste land van Europa. In 847 landde Jeroen in Holland: tussen Noordwijk en Katwijk. In 851 vestigde de missionaris zich in opdracht van bisschop Hunger (22 december) in Northgo, de oude naam voor Noordwijk. Om de plaatselijke bevolking te kerstensen bouwde hij er een kerkje gewijd aan Sint maarten. Het was de tijd dat de Vikingen regelmatig invallen deden en de bevolking in opperste wanhoop bad: 'Van de Noormannen verlos ons Heer.' Dit zeevarend volk had het niet zo begrepen op het christelijke geloof. Op 17 augustus 856 viel Jeroen in handen van de Vikingen. Hij werd mishandeld en onthoofd, als martelaar voor zijn geloof. Het stoffelijk overschot werd begraven en raakte vergeten. Maar de herinnering aan Jeroen en zijn dood bleef voortleven. In 980 was boer Northbodo zijn paard kwijt. Jeroen verscheen hem drie keer in een droom en openbaarde de plaats waar hij zijn dieren kon terugvinden en waar zijn relieken verbleven. Ze werden overgebracht naar de Egmondse abdij en daar voortaan vereerd. Begin veertiende eeuw werd ook nog de schedel teruggevonden, die werd vereerd in de kerk van Noordwijk. Tijdens de Reformatie raakten de overblijfselen van de heilige verstrooid over een aantal kerken. De meeste delen berusten in Noordwijk. Daar vormen ze het centrum van devotie. In Noordwijk bestaat nog een Jeroenbedevaart. De verering daar is ook tijdens de Reformatie in het verborgene blijven bestaan. Na het herstel van het katholicisme herleefde de Noordwijkse bedevaart aan het einde van de negentiende eeuw. Op dit moment is er onder meer eens stille omgang ter ere van de heilige. In 1997 is de middeleeuwse processie nieuw leven ingeblazen. Deze vindt plaats op 17

augustus. Relieken van de heilige zijn ook bewaard gebleven in de Gentse Sint-Pieterabdij.

Jeroen wordt in de beeldende kunst voorgesteld in priesterlijk gewaad met een zwaard en een valk op de hand. Het zwaard duidt op zijn dood, de valk op zijn afkomst. Zo staat hij ook afgebeeld in de voorgevel van de kerk van Sint Jeroen in Noordwijk. Hij is ook onverschrokken te midden van Vikingen weergegeven, die hij probeert te overtuigen van de superioriteit van zijn geloof. In de volksdevotie zijn verloren zaken zijn specialiteit. Hij strijdt wat dat betreft met Antonius van Padua (13 juni).

(Uit: 366 Heiligendagen van P. Spapens en K. van Kemenade blz. 311, 312)

BEZINNING

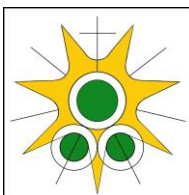
In heel kleine dingen hebben wij U ontmoet Heer
in het groen van de bomen in vogelgezag in adem en aarde in
zonsondergang.

In heel kleine schoonheid hebben wij U ontmoet:
in een lelie op het water in een schelp op het strand in bloemen op tafel in
een ring aan een hand.

In heel kleine vreugde hebben wij U ontmoet:
in een heldere maan in een tedere moeder in een trouwe vriend.

In eenvoudige mensen hebben wij U ontmoet:
in spelende kinderen in jeugd die zich geeft in een man die kan knielen in een
vrouw die vergeeft.

In al deze gaven kwam U ons tegemoet Heer
wees Gij nu de brug waardoor wij anderen ontmoeten.

MICHAËL-LAURENS GELOOFSGEMEENSCHAP
NIEUWSBRIEF
September 2023

NIEUWS UIT EIGEN GELOOFSGEMEENSCHAP

VIERINGENROOSTER

- **Zondag 17 september**, 24^e zondag door het jaar, **11:00**, Eucharistieviering, celebrant: pastor G. Nijland, m.m.v. Ecclesiakoor
- **Dinsdag 19 september**, **10:00** gebedsviering
- **Zondag 24 september**, 25^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: I. Elsevier en J. van Gaans
- **Dinsdag 26 september**, **10:00** gebedsviering

- **Zondag 1 oktober**, 26^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers; I. Elsevier en J. Vroom
- **Woensdag 4 oktober**, **10:00** Eucharistieviering, celebrant: pastoor J. Skiba
- **Zondag 8 oktober**, 27^e zondag door het jaar, **11:00**, Eucharistieviering, celebrant: pastoor J. Skiba
- **Dinsdag 10 oktober**, **10:00** gebedsviering
- **Zondag 15 oktober**, 28^e zondag door het jaar, **10:00**, **Malawizondag**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. van Gaans en K. van Gestel, m.m.v. Ecclesiakoor
- **Dinsdag 17 oktober**, **10:00** gebedsviering

- Iedere zondagochtend zendt KRO-NCRV op NPO 2 een eucharistieviering uit, vanuit een wisselende locatie in Nederland. Aanvang: 10.00 uur. Voorafgaand is er om 9.45 uur het Geloofsgesprek.

- Iedere zondag worden er vieringen vanuit onze parochie uitgezonden; zie hiervoor <https://marthamaria.nl/vieringen/vieringen-luisteren/>
- De Eucharistieviering vanuit ons Eucharistisch centrum wordt om 11:00 uur uitgezonden via [Kerkomroep](#).

Extra Eucharistieviering

Op woensdag 4 oktober is er om 10:00 uur een Eucharistieviering in de H. Michaëlkerk.

Onze pastoraatgroep heeft met het pastorale team gesproken over de hoeveelheid Eucharistievieringen die er bij ons zijn, met name dat het er weinig zijn. De PG heeft gevraagd om extra Eucharistievieringen, bijvoorbeeld op weekdays. Pastoor Skiba heeft dit besproken in het pastorale team en er is besloten dat er eens per twee maanden op een weekday een Eucharistieviering zal zijn. De eerste hiervan is op woensdag 4 oktober, om 10:00 uur en pastoor Skiba is de celebrant. Iedereen is hierbij van harte uitgenodigd om aan de Eucharistieviering mee te doen.

N.B.: Er is die week **geen** gebedsviering op dinsdag 3 oktober!

'Genees de aarde en alles wat ademt en leeft.' Dat is de uitnodiging van paus Franciscus aan ons tijdens de Scheppingsperiode.

De Scheppingsperiode omspannt de periode van 1 september tot 4 oktober, de feestdag van Franciscus van Assisi. Het initiatief om extra aandacht voor de schepping te hebben is ontstaan binnen de Orthodoxe Kerk en de Wereldraad van Kerken, en uitgegroeid tot een oecumenisch initiatief van alle christelijke kerken. In dit bericht wat meer achtergrond en vooral veel inspiratie.

Is de aarde dan ziek, als we worden opgeroepen om haar te genezen? In zekere zin wel. Door klimaatverandering en milieuvervuiling, en andere gevolgen van menselijke activiteiten, sterven veel planten- en diersoorten uit. Regelmatig verschijnen in het

Op 2 augustus was het 'earth overshoot day', met andere woorden: met alle mensen gezamenlijk op deze aardbol hadden we in de eerste 7 maanden van het jaar al gebruikt wat de aarde in een jaar feitelijk kan voortbrengen aan grondstoffen. Het gevolg is dat we de komende maanden moeten lenen van de toekomst, en daarmee van onze volgende generaties. Dit leidt tot uitputting van de aarde en een ophoping van CO2 in de atmosfeer.

nieuws nieuwe onderzoeken met alarmerende overzichten over het verlies van biodiversiteit, planten die verdwijnen, dieren die met uitsterven bedreigd worden, exotische planten en dieren die bestaande, kwetsbare natuur overgroeien omdat ze goed gedijen bij de oplopende temperaturen. Als we de gezondheid van onze planeet blijven ondergraven en het web van het leven vernietigen, is er ook geen toekomst meer voor de mens.

De vraag is dan ook hoe wij mensen de aarde weer beter kunnen maken. Kunnen wij een halt toeroepen aan de wereldwijde klimaatverandering en het verlies van

biodiversiteit? Kunnen we de schepping en alles wat ademt en leeft herstellen?

Het lijkt onbegonnen werk en toch...soms lukt het om een natuurgebied te herstellen, soms lukt het van een bedreigde diersoort de populaties weer te laten toenemen. Soms lukt het mens en natuur met elkaar in harmonie te laten samenleven. Het kan dus wel, het gaat alleen niet vanzelf!

Tijdens de Scheppingsperiode nodigt paus Franciscus ons uit om, individueel en in gemeenschap, te bidden voor de zorg voor de schepping en na te denken wat wij zelf kunnen bijdragen. Wij zijn aangesteld als rentmeesters over de aarde, en worden aangespoord aan de slag te gaan om haar beter te maken! We kunnen ons daarbij laten leiden en inspireren door de zeven Laudato Si' doelen:

Zeven Laudato Si'-doelen

1. Antwoord geven op de "Schreeuw van de Aarde": streven naar koolstofneutraliteit door het gebruik van fossiele brandstoffen te verminderen en over te schakelen naar hernieuwbare energie, inspanningen doen om de biodiversiteit te beschermen en te bevorderen, de toegang tot zuiver water voor iedereen te verzekeren, enz...

2. Antwoord geven op de "Schreeuw van de Armen": de verdediging van alle leven op aarde, en van het menselijk leven vanaf het begin tot de dood, met speciale aandacht voor kwetsbare groepen zoals inheemse gemeenschappen, migranten, kinderen die riskeren in slavernij terecht te komen, enz.

3. Ecologische economie: duurzame productie, eerlijke handel, ethische consumptie, ethische investeringen, divesteren uit fossiele brandstoffen en elke economische activiteit die schadelijk is voor de planeet en de mensen, investering in hernieuwbare energie, enz.

4. Een eenvoudige levensstijl: een sober gebruik van materialen en energie, het vermijden van plastic voor eenmalig gebruik, overschakelen naar een meer plantaardig dieet en vermindering van vleesconsumptie, meer gebruik maken van het openbaar vervoer en vermijden van vervuilende transportmiddelen, enz.

5. Ecologische opvoeding: het herdenken en herontwerpen van leerplannen, de hervorming van onderwijsinstellingen in de geest van integrale ecologie, het creëren van ecologisch bewustzijn en actie, het bevorderen van ecologische keuzes van jongeren, leerkrachten, opvoeders en pedagogen, enz.

6. Ecospiritualiteit: het herstellen van een religieuze visie op Gods schepping, het contact met de natuurlijke wereld aanmoedigen in een geest van verwondering, lof, vreugde en dankbaarheid, het bevorderen van scheppingsgerichte liturgische vieringen, de ontwikkeling van ecologische catechese, gebed, retraites, vorming, enz.

7. Betrokkenheid van de gemeenschap en participatieve acties voor de zorg voor de schepping op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal vlak: bevordering van belangenbehartiging en van campagnes die mensen opzetten, vanuit de nauwe band met de streek of het grondgebied en de plaatselijke ecosystemen, enz...

'Verbeter de wereld en begin bij je zelf.'... zo luidt een oud gezegde, bijvoorbeeld door na te gaan hoe duurzaam jij al bezig bent.

Op alle gebieden van je leven kun je duurzame stappen zetten. Het is soms zo overweldigend dat je niet weet waar je moet beginnen. Op www.duurzamebucketlist.nl kun je afvinken wat voor jou al duurzame gewoontes zijn geworden. Daar doe je ook ideeën op voor wat jouw volgende stap kan zijn.

'Veel handen maken licht werk.'... een ander bekende uitspraak.

Kunnen wij als parochiegemeenschap een stap naar een duurzamer leven maken? Dat bepalen we uiteraard niet alleen, juist omdat we gezamenlijk de parochiegemeenschap vormen. Misschien kunnen we er tijdens de koffie op zondag eens een gesprekje over voeren en met elkaar ideeën ontwikkelen.

Ook na de scheppingsperiode staat er van alles op de agenda waarin je verder geïnspireerd wordt om zorg te dragen voor Gods schepping.

4 oktober: Dierendag en feestdag van Franciscus van Assisi.

15 oktober: Micha Zondag 2023: klimaatrechtvaardigheid = naastenliefde

De Micha Zondag gaat dit jaar over klimaatrechtvaardigheid. Het kerkenpakket krijgt de titel 'thuis op plekken zonder hoop' en als ondertitel: 'klimaatrechtvaardigheid = naastenliefde'. Het gaat dus over hoe sociale en ecologische gerechtigheid met elkaar verbonden zijn (michazondag.nl).

15 oktober: Malawi zondag bij ons in de Michaëlkerk. Malawi is ook een land dat zwaar te lijden heeft onder klimaatveranderingen, zoals afwisselend droge periodes en dan weer zware overstromingen. Het landbouwproject van de zusters in Malawi probeert daar antwoorden op te vinden door o.a. bomen te planten: deze geven schaduw en houden de grond vast, waardoor de vruchtbare aarde beschikbaar blijft voor de landbouw.

21 oktober: GroenGelovig

GroenGelovig biedt je nieuw perspectief op de aarde als Gods Schepping. Laat je inspireren door prikkelende speeches, ontdek de laatste ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en ontmoet mensen die net als jij op zoek zijn naar een levensstijl die recht doet aan mens en natuur. Kom op 21 oktober 2023 naar De Basiliek in Veenendaal en ontdek welke concrete stappen jij kunt zetten om thuis, in je kerk en in je omgeving het verschil te maken! (<https://groengelovig.tearfund.nl/>)

Meer weten over Laudato Si'?

Laudato Si' Alliantie Nederland De Laudato Si' Alliantie publiceert regelmatig blogs en voorbeelden vanuit de gedachten van Laudato Si'. Bovendien zijn op de [website](http://www.laudato-si.nl) van Laudato Si' (www.laudato-si.nl) allerlei samenvattingen, voorbeden en filmpjes te vinden om je te verdiepen in Laudato Si' en het toe te passen in parochie en huishouden.

In onze parochie zijn er gelukkig verschillende cantores actief. Vaak zijn zij lid van een koor, maar niet altijd. Daarom dit berichtje ook voor de nieuwsbrief. Hou jij van zingen en zou je de liturgie graag ondersteunen in jouw kerk? Neem dan eens contact op met de pastoraatgroep in jouw gemeenschap om te bespreken of deze cursus iets voor jou is. Ook als je al cantor bent kan je veel opsteken van deze cursus. Tevens ben je welkom bij de studiedag van Sint Caecilia.

Cantor cursus binnen ons bisdom

Sinds een aantal jaren neemt de functie van de taak cantor steeds nadrukkelijker toe en wordt ook in ons bisdom met regelmaat door een cantor de liturgische muziek verzorgd. En het is niet uit te sluiten dat de cantor in de toekomst een steeds grotere rol zal gaan spelen.

Van belang is dat een cantor niet slechts de zanger is die een gecoloreerd repertoire presenteert, maar juist goed onderlegd is op de functie van liturgische onderdelen en daarmee inspeelt op de muzikale ondersteuning van het liturgische moment.

De kerkelijke instelling Sint Caecilia Aartsbisdom start daarom dit najaar weer met de cursus Cantor I. Deze cursus zal worden gehouden in de Onze Lieve Vrouwekerk Apeldoorn (Stationsstraat) op zaterdag 4, 11, 18 en 25 november 2023 van 10u-13u. In deze cursus komen onder andere aan de orde: de rol binnen liturgie, liturgische achtergrond, werken met een muziekinstallatie, verbanden tussen tekst en melodie, en elementen van stemvorming.

De kosten bedragen € 125,-.

Voor aanmelding en verdere informatie kunt u terecht bij bureausecretaris Marcus de Haard, Maliebaan 40, 3581 CR Utrecht. Tel: 06-49957318. E-mail: sintcaecilia@aartsbisdom.nl

Studie- en ontmoetingsdag Sint Caecilia Aartsbisdom 2023

Op zaterdag 7 oktober a.s. organiseert de kerkelijke instelling Sint Caecilia van het Aartsbisdom Utrecht de jaarlijkse studie- en ontmoetingsdag. Dit jaar staat daarbij het werkveld van de cantor centraal. Tijdens deze studiedag worden cantors, dirigenten, organisten en overige zangers samengebracht, om toe te werken naar een wisselwerking én samenwerking. Een cantor heeft in het werkveld vaak te maken met een organist, en/of een dirigent waar praktische afstemming mee moet zijn, en omgekeerd. Deze, en andere onderwerpen die hierbij komen kijken, zoals het liturgische aspect binnen vieringen, worden deze dag aan de orde gesteld. De dag wordt geleid door de musici Marcus de Haard en Ronald de Haan, en rector Kuipers.

De studie- en ontmoetingsdag wordt gehouden in de Onze Lieve Vrouwekerk in Apeldoorn (Stationsstraat) en begint om 10.30 uur (inloop vanaf 10.00 uur). Naar schatting zal deze duren tot 15.00 uur. De kosten bedragen € 15,- per persoon (inclusief materiaal).

Voor aanmelding en nadere informatie kunt u terecht bij bureausecretaris Marcus de Haard, Maliebaan 40, 3581 CR Utrecht. Tel: 06-49957318. E-mail: sintcaecilia@aartsbisdom.nl

Gerarduskalender 2024: elke dag een beetje spirit!

De Gerarduskalender, uitgebracht door Klooster Wittem, is een scheurkalender met elke dag op de voorkant een spreuk die opbeurt of aanzet tot nadenken, onder het motto: 'elke dag een beetje spirit'. Op de achterkant staan afwisselend moppen, gedichten, bezinningsteksten, puzzels en informatie over verschillende onderwerpen.

De kalender is bedoeld om elke dag goed te kunnen beginnen. De spreuk op de voorkant en de moppen, de puzzels en informatie op de achterkant geven u aan het begin van de dag een positief gevoel.

De opbrengst van de kalender komt ten goede aan alle activiteiten die vanuit klooster Wittem worden georganiseerd (zie ook www.kloosterwittem.nl). De Gerarduskalender 2024 kost € 9,75.

U kunt ook een kalender kopen voor een gedetineerde. Klooster Wittem zorgt dan voor verspreiding van deze zeer gewilde en gewaardeerde kalenders.

Op donderdagochtend: Secretariaat Michaël-Laurenskerk
Kerklaan 31 3731 EE De Bilt
030-2200025

Nieuwe cursus RK voor beginners

Start Woensdag 4 oktober 2023

"Ciborie, Synodaal Proces, Goede (?) Vrijdag, Sociale Leer," als je spreekt met een doorgewinterde Katholiek dan tuiten je oren misschien en vraag je je af waarom het allemaal zo moeilijk moet. En dan heb je gelijk, het hoeft niet allemaal zo moeilijk. Maar tegelijk is het zo dat we in de kerk met dingen bezig zijn die buiten de kerk steeds verder uit beeld raken. En dat vraagt dus om toerusting.

Gelukkig is daar ook een mogelijkheid voor. In oktober start er opnieuw een cursus RK voor beginners. Deze cursus is bedoeld voor mensen die Rooms-Katholiek willen worden, voor hen die alsnog hun vormsel willen doen, voor Katholieken van huis uit die hun kennis willen opfrissen en voor belangstellenden die meer willen weten van de RK Kerk. Tot Pasen komen we gemiddeld eens in de twee weken op woensdagavond bij elkaar om nader kennis te maken met het geloof van onze kerk. Veel aandacht is er voor wat we vieren in de loop van het kerkelijk jaar, maar we zullen ook aandacht besteden aan het Synodaal Proces en de Sociale Leer van de kerk. De cursus wordt gegeven in De pastorie in Hoogland door bekwame vrijwilligers en pastores uit onze parochies. Er komen dus verschillende stemmen aan het woord.

Vraag je je af of deze cursus misschien iets voor jou is? Neem dan contact op met Ivonne Stronks, de cursusleidster of met pastor Wies Sarot.

Ivonne Stronks: ivonnestronks@gmail.com

Wies Sarot: sarot@marthamaria.nl

NIEUWS UIT ONS AARTSBISDOM

Fraters van Utrecht vieren 150-jarig jubileum

De Congregatie van de Fraters van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart (de 'Fraters van Utrecht') vieren deze maand dat de congregatie 150 jaar geleden door de toenmalige aartsbisschop van Utrecht mgr. Andreas Ignatius Schaepman is gesticht. Op de officiële stichtingsdag zondag 13 augustus was er in het Fraterhuis St.-Jozef in De Bilt een jubileumprogramma waarbij mgr. Hoogenboom namens het Aartsbisdom Utrecht de hele dag aanwezig was. Vanuit Indonesië vertegenwoordigden frater Kanisius en frater Adolf het algemeen bestuur.

Die dag werd er ook een kunstwerk onthuld dat een blijvende herinnering is aan de [Fraters van Utrecht](#) in Nederland. Mgr. Hoogenboom kreeg een kleine replica van dit kunstwerk. Tevens is er vanwege het jubileum een audiovisuele presentatie gemaakt en er is een fototentoonstelling te zien. In de twee weken na 13 augustus zijn er diverse ontmoetingen gepland, zoals met andere religieuzen en hun organisaties, met familieleden van de nog negen Nederlandse fraters en een middag met zakelijke relaties.

Mgr. Hoogenboom was hoofdcelebrant in de Eucharistieviering in de kapel van het fraterhuis. In zijn inleiding heette mgr. Hoogenboom – in het Indonesisch – onder meer beide Indonesische Fraters van Utrecht welkom: "Namens de aartsbisschop van Utrecht feliciteer ik u en de hele congregatie in Nederland, Indonesië en Kenia met de viering van het honderdvijftig jarig bestaan van uw congregatie."

Mgr. Hoogenboom memoreerde ook dat hij "vijf jaar lang (van 1972-1977) leerling was van de Sint Gregorius Scholengemeenschap aan de Nobeldwarsstraat in Utrecht. Ik ben de Fraters van Utrecht veel dank verschuldigd en ben dan ook zeer vereerd met de uitnodiging om vandaag met u dit jubileum in de Eucharistie te vieren, met als concelebrant Jozef Wissink, van wie ik trouwens ook een oud-leerling ben."

[In zijn preek](#) benadrukte mgr. Hoogenboom dat het zijn geschiedenisleraar frater Roland Disch was die hem op het Sint Gregorius een grote liefde voor de geschiedenis bijbracht. Hij stond stil bij de stichter van de congregatie van Fraters van Utrecht, mgr. Schaepman: "Hij werd in 1868 benoemd tot

aartsbisschop van Utrecht op de zetel van de heilige Willibrord. Hij las de tekenen van zijn tijd goed. Het confessioneel onderwijs was bij de wet van 1848 mogelijk geworden, maar alleen het openbaar onderwijs werd van regeringswege gesubsidieerd. Mgr. Schaepman zag het als zijn missie in het voetspoor van de heilige Willibrord om met katholiek onderwijs in het aartsbisdom en met name in de stad Utrecht te beginnen en zo jonge mensen tot leerlingen van Christus te maken. Daarom stichtte hij in 1873 de Congregatie van de Fraters van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart." Vele decennia droegen de fraters hoofdzakelijk in het Aartsbisdom Utrecht zorg voor allerlei vormen van onderwijs en opvang van de katholieke jeugd in hun vrije tijd, aldus mgr. Hoogenboom. "Ik noem de Jonge Wacht, de verkennerij (zelf was ik ooit als welpje en daarna als verkenner lid van de Scoutinggroep Mgr. Schaepman in Montfoort), hobbyclubs, sport. Ook voorzagen de fraters in de Leo Stichting te Borculo in de opvoeding en het onderwijs van wat we heden ten dage probleemjongeren zouden noemen. De Uitgeverij en Drukkerij St.-Gregoriushuis deed verdienstelijk werk, onder meer door de verzorging van schooluitgaven. Veel fraters deden en doen met veel liefde en toewijding ondersteunend werk als kok, portier, ziekenbroeder en bestuurder."

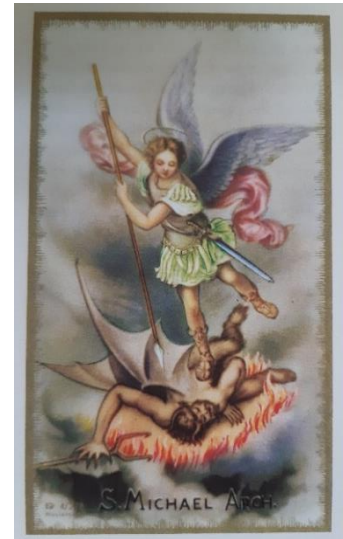
In de afgelopen decennia is de congregatie moedig en vol Godsvertrouwen nieuwe wegen ingeslagen, zo zei mgr. Hoogenboom. "Zij sloeg haar vleugels uit naar Indonesië en naar Kenia. ... De congregatie kijkt dankbaar naar het verleden en met geloof en vertrouwen naar de toekomst. Alle reden dus voor een feestelijke viering van het 150-jarig jubileum."

Mgr. Hoogenboom ging in op de gekozen Evangelielezing op dit jubileumfeest: het verhaal van de bruiloft van Kana, waar Jezus als de ware bruidegom water in wijn verandert. "Deze keuze heeft ook alles van doen met de rol van Maria, de moeder van de Heer, in dat verhaal. Leidend voor de fraters was en is een evangelische geest van dienstbaarheid aan Kerk en maatschappij naar het voorbeeld van hun patrones Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart: Maria die wijzend naar Jezus zegt: 'Doet maar wat Hij u zeggen zal'. Woorden van Maria, gesproken tot de dienaren op de bruiloft van Kana, die in de loop der tijden onder wisselende maatschappelijke en kerkelijke omstandigheden altijd weer weerklank en praktische navolging hebben gevonden bij de fraters van de vandaag jubilerende congregatie. ... Anderhalve eeuw hebben de fraters in Gods wijngaard met inzet van hun talenten van hoofd, hart en handen met liefde en toewijding gewerkt op voorspraak van de heilige Maagd Maria en aldus rijke vruchten helpen voortbrengen. Vandaag passen daarbij allereerst woorden en zangen van dankbaarheid aan de Heer en aan de fraters die hij tot zijn dienstwerk riep en voorts hoop en vertrouwen voor de toekomst.

HEILIGEN

Michaël 29 september

Een van de gietijzeren heiligenbeelden aan de voorkant van de begraafplaats aan de Bredaseweg in Tilburg (rijksmonument) stelt de aartsengel voor. Waarom staat hij daar, terwijl hij met een lans een draak (= het kwaad) doodsteekt? Omdat Michaël de strijder Gods is, de aanvoerder van de hemelse heerscharen. Hij verdreef Lucifer en zijn gevallen engelen naar de hel, en is degene die op de dag van het Laatste Oordeel goed en kwaad tegen elkaar zal afwegen. Met name aan dat laatste dankt hij zijn plaats in deze heiligengalerij langs het Tilburgse kerkhof.

Evenals de engelen Rafaël en Gabriël is Michaël geen heilige in de strikte zin van het woord, al wordt hij wel als zodanig aangeduid en vereerd. Een aartsengel is namelijk geen mens met zijn natuurlijke zwakheden. Rond met name Michaël zijn talrijke legenden ontstaan. Hij speelde een belangrijke rol in het scheppingsverhaal door Lucifer te verslaan. Deze duivel en zijn opstandige engelen werden door Michaël naar de hel verdreven. Verwacht werd dat Michaël opnieuw een belangrijke rol zou spelen bij het Laatste Oordeel: hij zou zielen van de overledenen het eeuwig leven binnenleiden. 'Bazuinblazer van de Jongste Dag' en 'Begeleider van de zielen der Rechtvaardigen' zijn bijnamen die naar deze zaak verwijzen.

In 495 zou Michael zijn verschenen op de berg Gargano in Italië. De bisschop van Siponto werd opgedragen daar een kerk te bouwen ter ere van de aartsengel en de andere engelen. Het wijdingsfeest van deze kerk wordt gevierd op 29 september en zo is Michaël aan een vaste plaats op de heiligenkalender gekomen. Vanwege de hoge ligging van de eerste Michaëlkerk wordt de heilige bij voorkeur vereerd op bergtoppen, zoals de Mont-Saint-Michel in Frankrijk, Michael's Mount in Engeland, en in torenkapellen, zoals de Sint Michaëlskapel in de domtoren van Utrecht. De Mont-Saint-Michel is nog steeds een van de belangrijkste bedevaartsoorden ter wereld. In 1940 werd de Sint-Michaëlskerk in Coventry door Duitse bombardementen verwoest. De ruïnes en de nieuwe kerk dienen samen als symbool van de vrede en pelgrimsplaats.

De vroegste afbeeldingen van Michaël als strijder dateert uit de vijfde of zesde eeuw. In de Middeleeuwen werd hij voorgesteld in volle wapenuitrusting, vechtend tegen een helse draak. Tijdens de Contrareformatie gold hij daarom als de verdelger van de ketterijen. Meestal is hij afgebeeld met vleugels, de traditionele uitmonstering van een engel.

Zijn wapen is een vlamvend zwaard of een lans die in een kruis eindigt. Omdat hij de zielen van de doden naar de hemel brengt, is zijn attribuut de weegschaal waarmee hij goed en kwaad weegt. De bekendste voorstelling van de heilige engel, die teruggaat op het vroegchristelijke type, is het Byzantijnse ivoorrelief van omstreeks 500 in het Brits Museum in Londen.

De krijgshaftige Michaël was de schutspatroon van het Duitse Rijk. In het Limburgse Ool en Thorn bestaan Sint-Michaëlgilden. Kooplieden en apothekers genieten van hem extra bescherming. Hij is de patroon van de stervenden en helpt bij een vredige dood. Daarnaast heeft hij nog tientallen patroonschappen. Zo kon op hem een beroep worden gedaan als men tijdig uit bed moest. Bij gebrek aan een wekker zou dit schietgebedje de avond tevoren goede diensten bewijzen:

Heilige engel Michaël,
bewaar mijn lijf en mijn ziel.
Wil mij wekken metter spoed,
niet te vroeg of niet te laat,
wanneer de klok (zelf het uur invullen) slaat.

Tegen iemand die werkschuw was, werd gezegd:

Sint Michaël, die luie ziel,
die het altijd op de avond hiel(d).
Sint Gertrudis, die trouwe vrouw,
die in de avond niet werken wou.

De heilige Michaël is een nogal wispelturige weervoorspelleer. Eerst belooft hij een nazomertje: "Acht dagen zonneshijn geeft Michaël om wel te zijn." Maar de vreugde zal slechts van korte duur zijn: "Sint Michaël brengt winter onder zijn kiel." Het is dus beter de zomerkleding onderhand op te bergen: "Sint Michaël verbiedt strooien hoed en linnen kiel." Tijdens en herfstwandeling in de bossen kan men, zo wilde het volksgeloof, zelf het weer van de volgende zomer vaststellen. Zoek een eikenblad met een door een steek van de galwesp veroorzaakte bobbel. Is de uitstulping leeg en vochtig, wijst dat op een natte koude zomer. Een verdorde bobbel duidt op een droge zomer.

Op sommige afbeeldingen draagt Michaël eens schild met het opschrift 'Quis ut Deus?' (Wie is als God), de vertaling van zijn naam. Zijn oorspronkelijk Hebreeuwse naam 'mi ka el' betekent hetzelfde. Voornamen: Michel, Machiel, Michiel, Mick, Micky, Mike, Chiel, Machgielis, Michel, Miguel, Mihály, Mihai, Michail, Michaela, Michelina, Micheline, Michelle, Misja. Achternamen: Machgielsen, Machiels, Machielsen, Michael, Michal, Michalides, Micheels, Micheli, Michiels, Michels, Michielsen, Mikkelsen, Mischel.

(Uit: 366 Heiligendagen van P. Spapens en K. van Kemenade blz 349 - 350)

BEZINNING

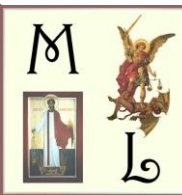
Als Jezus gedichtjes had geschreven, had één ervan dit kunnen zijn:

Probeer de fouten van een ander te vergeten,
probeer de missers van een ander niet te zien.
Geef alle mensen maar het voordeel van de twijfel,
denk wat sneller: 't Was een misverstand misschien'.

Word niet meer boos om zoveel kleinen dingen,
en denk wat vaker: 'Even slikken doet geen pijn'.
Probeer de wereld met een glimlach te bekijken,
bedenk dat mensen zónder fouten er niet zijn.

MICHAËL-LAURENS GELOOFSGEMEENSCHAP
NIEUWSBRIEF
Oktober 2023

NIEUWS UIT EIGEN GELOOFSGEMEENSCHAP

VIERINGENROOSTER

- **Zondag 15 oktober**, 28^e zondag door het jaar, **10:00, Malawizondag**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. van Gaans en K. van Gestel, m.m.v. Ecclesiakoor
 - **Dinsdag 17 oktober, 10:00** gebedsviering
 - **Zondag 22 oktober**, 29^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. Bosboom en W. Eurlings
 - **Dinsdag 24 oktober, 10:00** gebedsviering
 - **Zondag 29 oktober**, 30^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorganger: diaken W. Kremer
 - **Dinsdag 31 oktober, 10:00** gebedsviering
 -
 - **Donderdag 2 november, 19:30 Allerzielen**, gebedsviering, voorgangers: K. van Gestel en I. Elsevier, m.m.v. Memento
 - **Zondag 5 november**, 31^e zondag door het jaar, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. van Gaans en J. Vroom
 - **Dinsdag 7 november, 10:00** gebedsviering
 - **Zondag 12 november**, 32^e zondag door het jaar, **11:00**, Woord en Communieviering, voorganger: A. van Gaans, m.m.v. Ecclesiakoor
 - **Dinsdag 14 november, 10:00** gebedsviering
 - **Zondag 19 november**, 33^e zondag door het jaar, **10:00**, Eucharistieviering, voorganger: J. Oude Vrielink ofm en A. van Gaans, diaken
 - **Dinsdag 21 november, 10:00** gebedsviering
- Iedere zondagochtend zendt KRO-NCRV op NPO 2 een eucharistieviering uit, vanuit een wisselende locatie in Nederland. Aanvang: 10.00 uur. Voorafgaand is er om 9.45 uur het Geloofsgesprek.
- Iedere zondag worden er vieringen vanuit onze parochie uitgezonden; zie hiervoor <https://marthamaria.nl/vieringen/vieringen-luisteren/>
- De Eucharistieviering vanuit ons Eucharistisch centrum wordt om 11:00 uur uitgezonden via [Kerkomroep](#).

Bomen planten: herhaling

Onderstaande tekst trof u aan in de Nieuwsbrief van augustus. In de viering van 15 oktober gaan we er met u over in gesprek en daarom deze tekst in herhaling.

- In juni was er contact met Tim v.d. Linden. Hij is onze vertegenwoordiger van aQysta, dat het landbouwproject van de zusters begeleidt. Men ziet mogelijkheden om de opbrengst van het areaal te vergroten, maar daarvoor dient de bodem verbeterd te worden. Die is op zichzelf eigenlijk te arm. Samen met een landbouwkundige is er een plan ontwikkeld om het gebied met bomen te beplanten. Bomen die de grond verbeteren en bomen die vruchten voortbrengen. De bomen zorgen voor meer schaduw, waardoor de grond minder uitdroogt en het geeft de mogelijkheid om onder de bomen allerlei gewassen te planten die schaduw nodig hebben. Onze werkgroep is enthousiast over deze plannen en wil dit graag ondersteunen. Daarvoor vragen wij uw hulp om de aankoop van deze bomen te realiseren. Gemiddeld kost elke boom €2,--, inclusief transport naar Mwanza. Er wordt gedacht aan 5000 bomen. Om de overlevingskansen van de jonge bomen te vergroten worden deze in november geplant aan het begin van het regenseizoen. Bij de fruitbomen zal het drie tot vier jaar duren voordat ze echt goed vrucht gaan dragen. Dus een beetje geduld is nodig 😊.

Wat is de 'synodale kerk' die paus Franciscus wil? En waarom is de synode in Rome zo bijzonder?

'Synodaliteit is wat God van de kerk vraagt voor het derde millennium', zei paus Franciscus in 2015.

4 oktober 2023 begon in het Vaticaan de bisschoppensynode, de derde en laatste fase van het vernieuwingsproces van paus Franciscus. Wat er gaat gebeuren is historisch. In vijf vragen en antwoorden legt Hendro Munsterman (de Vaticaanwatcher en Rome-correspondent van het Nederlands Dagblad) uit waarom.

1. 'Paus Franciscus wil 'een synodale kerk'. Wat bedoelt hij daarmee?'

De term synode betekent letterlijk 'samen op weg zijn'. Paus Franciscus gebruikt de term 'synodaliteit' om aan te geven dat de verhouding tussen geestelijken en leken nieuwe vormen moet vinden omdat alle gelovigen actiever aan de kerk kunnen bijdragen. 'Synodaliteit is wat God van de kerk verwacht in het derde millennium', vindt hij.

Dit is voor hem vooral ook een manier om het zogenaamde 'klerikalisme' te bestrijden. Dit is de traditionele katholieke cultuur van een geestelijkheid die boven andere gelovigen staat en die alle beslissingen neemt. Volgens Franciscus heeft dit klerikalisme ook geleid tot verschillende vormen van geestelijk, seksueel en machtsmisbruik in de kerk.

In 2021 lanceerde Franciscus daarom een drie jaar durende synode. Om niet alleen over synodaliteit te praten, maar om het gelijk maar in praktijk te brengen werd een wereldwijde volksraadpleging gehouden waarin iedereen mocht meepraten. Via verschillende tussenstappen leidde deze inbreng tot een werkdocument waarover de bisschoppensynode bijna een maand lang zal spreken.

2. 'Gaat de bisschoppensynode ook over heikle thema's als seksuele moraal, homoseksualiteit en vrouwelijke priesters?'

Centraal staat de vraag naar een nieuwe verhouding tussen geestelijken en leken, de gewone gelovigen. En de vraag in hoeverre leken mee kunnen praten in kerkelijke besluitvormingsprocessen.

Maar dat gaat dus gelijk ook over de plaats van vrouwen in de kerk. Dit werd wereldwijd als een van de prioriteiten aangekaart, net als de roep om gehuwde priesters. Over de vraag of vrouwen ook tot diaken of priester gewijd moeten worden verschillen de meningen. Ook wordt in veel landen de vraag naar de plaats van lhbt+-ers, hertrouwde gescheidenen, maar in Afrika ook naar die van polygame gezinnen, gesteld. Hoewel de synode niet over de katholieke seksuele moraal gaat, zal dit zeker ook onderdeel van de discussies zijn.

3. 'Wat is er eigenlijk zo 'historisch' aan deze bisschoppensynode? Is er echt zo'n groot verschil met voorgaande bisschoppensynodes?'

Allereerst: deze bisschoppensynode is voor het eerst ingebed in een bredere synode waarin alle gelovigen konden meepraten. De discussie begon 'beneden' aan het grondvlak en de bisschoppensynode moest luisteren alvorens te kunnen spreken.

Ten tweede: de synode wordt meer als voorheen gezien als een spiritueel proces waar dankzij dialoog en luisteren naar elkaar iets van de heilige Geest opgemerkt kan worden. Zo zal de 'methode van het geestelijke gesprek' worden toegepast. Dat betekent dat telkens drie tot vier minuten stilte en gebed worden ingelast voordat sprekers op elkaar reageren.

Ten derde: voor het eerst in de geschiedenis nemen ook niet-bisschoppen met stemrecht aan de bisschoppensynode deel. Van de 464 deelnemers, hebben 365 stemrecht. Onder deze stemgerechtigden bevinden zich zeventig niet-bisschoppen, waaronder 54 vrouwen. Toch heet het nog steeds bisschoppensynode.

4. 'Maar de Duitse bisschoppen hadden toch ook een 'Synodale Weg' waar het Vaticaan juist boos over was? Hoe zit dat nu?'

De Duitse kerk lanceerde in 2019 een nationale 'Synodale Weg' als antwoord op de misbruikschandalen. De Duitse bisschoppen en de nationale lekenorganisatie ZdK stelden vier 'systemische oorzaken' van kerkelijk misbruik vast: de uitoefening van autoriteit, de plaats van vrouwen in de kerk, de levenswijze van priesters en de katholieke seksuele leer.

De Synodale Weg werd in 2023 afgesloten en de Duitse kerk wil veel hervormingen. Sommige voert zij zelf door, maar voor andere - zoals het wijden van gehuwde mannen en vrouwen - heeft zij toestemming aan het Vaticaan gevraagd. In het Vaticaan zijn velen verbolgen over de Duitse hervormingsdrift, onder meer over het feit dat de Duitse bisschoppen hun macht met leken willen gaan delen. Hoewel de synode van paus Franciscus pas in 2021 startte en deze vier zaken niet specifiek op de agenda stonden, zijn al deze zaken wel door katholieken wereldwijd genoemd als pijnpunten. Zo komen zij dus toch op de agenda van de bisschoppensynode.

5. 'Wat gaan gelovigen in Nederland ervan merken?'

De bisschoppensynode vindt plaats in twee sessies. De eerste in oktober 2023 en de tweede een jaar later. Concrete uitkomsten kunnen dus pas in oktober 2024 worden verwacht.

Maar de bedoeling van de paus is ook dat er een nieuwe kerkelijke cultuur ontstaat waarin geestelijken en leken, maar ook gelovigen met verschillende

meningen, naar elkaar luisteren en van elkaar leren. Die veranderende cultuur moet ook in de lokale bisdommen en parochies doordringen. Pas vanaf eind oktober 2024 zal dat kunnen leiden tot veranderingen in het kerkelijk recht, bijvoorbeeld over de vraag hoe bisschoppen worden benoemd en hoe gelovigen sterker bij besluitvorming kunnen worden betrokken.

Bron: Nederlands Dagblad, maandag 2 oktober 2023

Taizévieringen in de Centrumkerk in Bilthoven

Een aantal keer per jaar, meestal op de laatste zondag van de maand zijn er Taizévieringen in de Centrumkerk in Bilthoven.

Het zijn meditatieve vieringen in de sfeer van het Franse klooster in Taizé, waar mensen uit de hele wereld samenkomen. Er wordt gezongen in verschillende talen en er is gelegenheid om stil te zijn.

Bij elke viering zingt het koor en spelen instrumentalisten onder leiding van Els Firet.

Wie mee wil zingen in het koor of wie mee wil doen met een instrument is van harte welkom. We oefenen altijd om 18.15 uur voorafgaand aan de viering in de Centrumkerk. Als je interesse hebt kun je je aanmelden via het mailadres martien@zigterman.com.

Je krijgt dan van tevoren de liturgie toegestuurd.

Na afloop is er de mogelijkheid om thee of koffie te drinken en na te praten.

Plaats: Centrumkerk, Julianalaan 42 in Bilthoven

Tijd: 19.30 uur

Data voor het komende seizoen:

2023: 29 oktober, 26 november

2024: 28 januari, 25 februari, 24 maart, 28 april

NIEUWS UIT ONS AARTSBISDOM

Op woensdag 4 oktober, de feestdag van de heilige Franciscus van Assisi, is *Laudate Deum* (Prijs God) gepubliceerd. Deze apostolische exhortatie (pauselijke brief) van paus Franciscus is een vervolg op zijn eerdere encycliek *Laudato si'* (Geprezen zijt Gij), uit 2015.

In de inleiding van *Laudate Deum* schrijft de paus dat allerlei gebeurtenissen in de

wereld tijdens de afgelopen acht jaar rondom klimaat en sociale gerechtigheid vragen om verheldering en aanvulling van *Laudato si'*.

De paus schrijft dat de situatie nog urgenter is dan acht jaar geleden toen hij met zijn 'groene' encycliek kwam, waarin het niet alleen om klimaatverandering gaat maar vooral over de consequenties die dit heeft voor kwetsbare en arme mensen die er wereldwijd door getroffen worden.

Breekpunt

"Acht jaar zijn verstreken sinds ik de encycliek *Laudato si'* publiceerde, toen ik met u allen, mijn broeders en zusters van onze lijdende planeet, mijn oprechte zorgen wilde delen over de zorg voor ons gemeenschappelijk huis. Maar met het verstrijken van de tijd heb ik me gerealiseerd dat onze antwoorden niet adequaat zijn geweest, terwijl de wereld waarin we leven aan het instorten is en misschien wel het breekpunt nadert. Naast deze mogelijkheid is het onbetwistbaar dat de impact van de klimaatverandering het leven en de families van veel mensen in toenemende mate zal schaden. We zullen de gevolgen voelen op het gebied van gezondheidszorg, werkgelegenheid, toegang tot hulpbronnen, huisvesting, gedwongen migratie, enzovoort."

De paus citeert ook de bisschoppen die bij elkaar kwamen voor de Synode over de Amazone: "Aanvallen op de natuur hebben gevolgen voor het leven van mensen." En de Afrikaanse bisschoppen als zij zeggen dat klimaatverandering niet langer een secundaire of ideologische kwestie is, maar een drama dat ons allen schaadt en dat "een tragisch en treffend voorbeeld van structurele zonde" manifest maakt.

Samenwerken op mondiaal niveau

In Nederland vraagt de bisschopreferent voor Kerk en Samenleving, mgr. De Korte, aandacht voor de boodschap die wordt uitgedragen in *Laudato si'* en nu wordt uitgebreid in *Laudate Deum*. Hij zegt na een eerste kennismaking met de nieuwe exhortatie: "Paus Franciscus doet een hartstochtelijke oproep aan de wereldgemeenschap om gezamenlijk vaart te maken en de klimaatcrisis versneld aan te pakken. De paus spreekt als geestelijk en moreel leider. In de titel van zijn exhortatie: *Laudate Deum/Prijs God* komt dat tot uitdrukking. Want de mens die de plaats van God wil innemen wordt de ergste vijand van zichzelf (LD 73). God is de Schepper en eigenaar van

deze wereld.”

“Wij staan voor de opgave om op mondiaal niveau samen te werken en het algemeen belang en de toekomst van onze kinderen als uitgangspunten te nemen. Internationale afspraken moeten beter worden gecontroleerd. Het ontbreken van sanctiemechanismen toont de zwakheid van de huidige internationale politiek. De paus hoopt dat de komende klimaatconferentie van Dubai een positieve doorbraak kan bewerkstelligen (LD 54).”

Kijk voor meer informatie ook op Laudatedeum.va.

[Lees hier Laudate Deum](#) (onder meer Engelse vertaling).

Aan de Nederlandse vertaling wordt gewerkt.

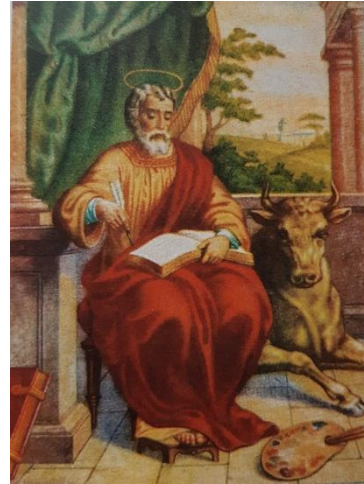

— APOSTOLIC EXHORTATION —
LAUDATE DEUM
— *Of the Holy Father Francis* —
To all people of good will on the climate crisis

HEILIGEN

Lucas de Evangelist 18 oktober

Lucas, evangelist en schrijver van de 'Handelingen der apostelen', was waarschijnlijk een Syriër van geboorte. Syrië heeft nog steeds een grote christelijke gemeenschap: vijftien procent van de inwoners is christen. Zij hebben de beschikking over een heel bijzonder aandenken aan Lucas: in de buurt van het oasedorp Ma'lula ligt een belangrijk bedevaartklooster. Het cultusobject is een portret van Maria dat door Lucas zou zijn geschilderd. Lucas heeft als bijnaam 'de Evangelist' om hem te onderscheiden van elf andere heiligen met deze naam.

Mogelijk heeft de wieg van Lucas de Evangelist gestaan in de stad Antiochië. Zijn oorspronkelijke beroep was arts, en volgens een in de zesde eeuw voor het eerst opgetekende legende kon hij ook aardig schilderen. Het verhaal wil dat hij Jezus en Maria een paar keer heeft geportretteerd. Een beroemd Mariaportret wordt vereerd in Santa Maria Maggiore in Rome. De Byzantijnse keizerin Eudoxia zou dit door Lucas gemaakte portret van de Heilige Maagd Maria hebben teruggevonden. Een ander legende verteld dat Lucas het beeld (in feite uit de twaalfde eeuw) van de Zwarte Madonna heeft gemaakt dat wordt vereerd in de abdij van Montserrat bij Barcelona.

Dokter-schilder Lucas was eerst heiden, maar bekeerde zich. Hij was vanaf de jaren 50, 51 een trouw helper van de apostel Paulus. Lucas vergezelde hem op zijn tweede en derde missiereis. Na de dood van Paulus in 67 zou hij zijn werk hebben voortgezet in Achaia en Bithynië. Het feit dat hij arts was, is ook niet zonder gevolgen gebleven. In zijn evangelie laat hij Jezus zeggen: 'Niet de gezonden hebben een dokter nodig, maar de zieken.' Hieruit heeft zich de christelijke naastenliefde gericht op de zieke mens ontwikkeld. De beroemde parabels over Lazarus, de barmhartige Samaritaan en Dismas, de goede moordenaar, komen eveneens uit zijn evangelie.

Een legende meldt zijn dood op 84-jarige leeftijd in de Griekse streek Boeotië. Hij zou daar vreedzaam zijn ingeslapen. Ook in Efeze in het huidige Turkije wijst men een Lucasgraf aan. Andere bronnen laten hem bisschop worden van Thebe. Zijn gebeente werd in de vierde eeuw vanuit Thebe naar Constantinopel overgebracht en daar bijgezet in de kerk van de Heilige Apostelen. In de Middeleeuwen kwamen enkele relieken in Padua terecht.

Deze translatie had plaats op 18 oktober; dit werd vanaf de pauselijke erkenning in 1177 de feestdag van de evangelist. Op grond van de legende is Lucas de patroonheilige van de (kunst)schilders. Ook apothekers en artsen kunnen zijn hulp inroepen. Een aantal andere beroepen rekent ook op zijn bescherming, zoals goudsmeden, kunstenaars, beeldhouwers, boekbinders, slaggers en stickers.

Lucas wordt schrijvend in het evangelieboek afgebeeld. Als hij met een duif is vereeuwigd wil dat zeggen dat de Heilige Geest hem inspiratie influistert. Het symbool van deze evangelist is een rund. Het waarom daarvan is niet helemaal duidelijk. Het zou de geduldigheid en de trouw van Lucas symboliseren. Maar het kan ook verwijzen naar de vier mythologische oerdieren die in het Oude Testament voorkomen en die de vier hoekfundamenten van de wereld zijn. Daarnaast wordt Lucas ook veelvuldig voorgesteld terwijl hij bezig is Maria en haar kind te schilderen. Dit motief is te vinden bij onder meer Maarten van Heemskerck (Frans Halsmuseum, Haarlem).

Met de komst van Lucas kunnen we er niet meer onderuit: de winter is nabij: "Sint Lucas is de portier van de winter." In een ander gezegde wordt er al rekening mee gehouden dat het op zijn feestdag heel koud kan zijn: "Als Sint Lucas zijn mantel draagt, vriest het dat het kraakt." Boeren zullen het land op moeten, want: "Wie met Lucas rogge zaait, het jaar daarop met genoeg maait."

Lucas is een verkorting van Lucanus, dat 'afkomstig uit Lucanië' betekent.

Voornamen: Loek, Loeks, Luck en Luuk.

Achternamen: Lucasse, Lucassen, Lukasse, Lukassen, Luken, Lukus, Luijken.

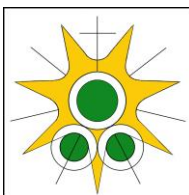
(Uit: 366 Heiligendagen van P. Spapens en K. van Kemenade blz 374, 375)

BEZINNING

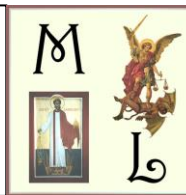
BIDDEN DOEN WE OM AAN IETS DEEL TE HEBBEN

Zoals een boom niet zonder aarde kan,
zoals een rivier een bron nodig heeft,
zo heeft de menselijke ziel iets nodig wat groter is dan zichzelf;
zonder dat zou de ziel verdorren.
Bidden is wat anders dan praten.
Wanneer we praten delen we elkaar iets mee;
wanneer we bidden hopen we deel te krijgen aan iets.

- Abraham Joshua Heschel -

MICHAËL-LAURENS GELOOFSGEMEENSCHAP
NIEUWSBRIEF
November 2023

NIEUWS UIT EIGEN GELOOFSGEMEENSCHAP

VIERINGENROOSTER

- **Zondag 19 november**, 33^e zondag door het jaar, **10:00** Eucharistieviering , celebrant: J. Oude Vrielink ofm en diaken A. van Gaans
 - **Dinsdag 21 november**, **10:00** gebedsviering
 - **Zondag 26 november, Hoogfeest van Christus, Koning van het heelal**, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. Bosboom en K. van Gestel
 - **Dinsdag 28 november**, **10:00** gebedsviering
 - **Zondag 3 december**, 1^e zondag van de Advent, **10:00** Woord en Communieviering, voorgangers: W. Eurlings en I. Elsevier, m.m.v. Ecclesiakoor
 - **Dinsdag 5 december**, **10:00** gebedsviering
 - **Zondag 10 december**, 2^e zondag van de Advent, **11:00** Eucharistieviering , celebrant: pastoor J. Skiba
 - **Woensdag 13 december**, **10:00** Eucharistieviering, celebrant: pastor G. Nijland
 - **Zondag 17 december**, 3^e zondag van de Advent, **10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. Vroom en J. van Gaans, m.m.v. Memento
 - **Dinsdag 19 december**, **10:00** gebedsviering,
-
- Iedere zondagochtend zendt KRO-NCRV op NPO 2 een eucharistieviering uit, vanuit een wisselende locatie in Nederland. Aanvang: 10.00 uur. Voorafgaand is er om 9.45 uur het Geloofsgesprek.
 - Iedere zondag worden er vieringen vanuit onze parochie uitgezonden; zie hiervoor <https://marthamaria.nl/vieringen/vieringen-luisteren/> De Eucharistieviering vanuit ons Eucharistisch centrum wordt om 11:00 uur uitgezonden via [Kerkomroep](#)

Eucharistieviering op woensdag

Op woensdag 13 december is er weer een Eucharistieviering op een weekday. Meer informatie hierover kon u lezen in de Nieuwsbrief van September.

Deze Eucharistieviering begint om 10:00 uur. In verband hiermee is er die week, op dinsdag 12 december, **geen** gebedsviering.

Pastor Nijland is de celebrant in deze viering, die ongetwijfeld in het teken van de Advent zal staan.

Uiteraard bent u allen weer van harte welkom in deze Eucharistieviering!

Inleiding op Marcus

Op zondag 3 december begint er een nieuw kerkelijk jaar. We stappen dan over van het A-rooster naar het B-rooster, een rooster waarin het evangelie van Marcus het leidende evangelie is. Daarnaast zullen we veel uit het evangelie van Johannes lezen, immers het evangelie van Marcus is vrij kort.

Het evangelie van Marcus heeft een heel eigen kleur. Met die eigen kleur laat ik jullie graag kennismaken op **zaterdag 25 november** (deze datum is veranderd!) om 14.00-16.00 uur in De Sleutel, Steenhoffstraat 41 te Soest. Je bent van harte welkom.

Het is makkelijk wanneer je je even opgeeft voor deze middag, dan weten we hoeveel koffie en thee er gezet moet worden. (sarot@marthamaria.nl)

Stuur deze mail gerust door aan andere voorgangers, lectoren of andere belangstellenden. Graag zelfs.

Tenslotte, als je je voor wilt bereiden, lees dan een keer het hele evangelie van Marcus achter elkaar door. Het kost je ongeveer twee uurtjes tijd.

Met een hartelijke groet, Wies Sarot.

Lief & Leed

Hoort u dat er iemand in uw omgeving ziek is, gevallen of opgenomen in een revalidatiecentrum, verpleeghuis of iets dergelijks wilt u dit dan doorgeven aan de wijkcontactpersonen of het secretariaat?

We zijn dan in de gelegenheid om aan deze personen aandacht te schenken.

Secretariaat: info@katholiekekerkdebilt.nl (030-2200025 alleen op donderdagmorgen)

Of Mieke Hesp: pietenmieke@live.nl (2202417)

Of Ans Weerdenburg: weerdenburg28@zonnet.nl (2281690)

Vacature:

Mevrouw van Zonneveld komt de groep wijkcontacten versterken. Heel fijn! Maar we hebben nog wat wijken die vacant zijn. Met name in De Bilt rondom het KNMI en de bloemenbuurt.

Wie heeft er een paar uurtjes per maand over om dit bezoekwerk te doen, een kaartje bij verjaardagen te brengen e.d.

Belangstelling bel naar Mieke Hesp, zij kan u er alles over vertellen.

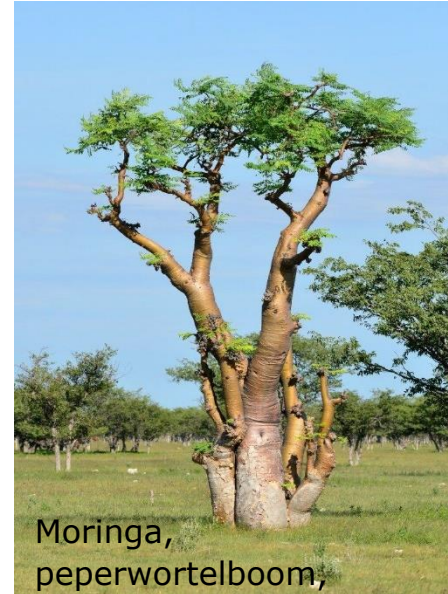
MALAWI: Bomenproject

Nieuwsbrief november 2023

MALAWI – ONS LOCATIEPROJECT

Via deze Nieuwsbrief laten we u de huidige stand van zaken van ons project weten. En als we *ons* zeggen, bedoelen we er onze locatie mee. En we melden alvast dat het project volgend jaar 40 jaar bestaat. Let wel: dankzij ons allen.

Het jaar is al bijna om en u ontvangt traditiegetrouw in het nieuwe jaar weer een overzicht met verantwoording. Maar er is nog genoeg te vertellen over dit jaar en dat doen we graag.

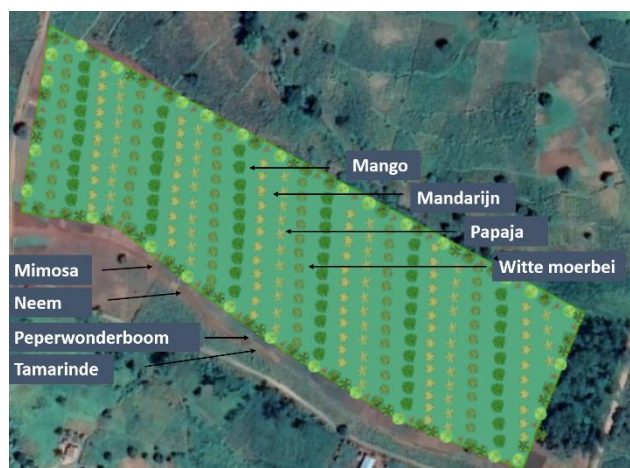
We merken dat het project locatiebreed gedragen wordt en daar zijn we heel dankbaar voor.

Zo kregen we begin dit jaar een noodkreet uit Malawi vanwege overstromingen door storm Freddy. Gelukkig beschikten we nog over reserves en met de extra donaties naar aanleiding van de viering met halfvasten hebben we direct geld overgemaakt om de eerste nood te lenigen.

Mwanza, bomenproject

In juni hadden we contact met "onze man in Malawi", Tim v.d. Linden. Hij gaf aan dat de grond in het landbouwproject eigenlijk te arm was voor een goede opbrengst. Deskundig advies gaf aan dat verrijking van de bodem vereist was en dat het planten van goede bomen niet alleen de bodem zou versterken, maar ook grotere mogelijkheden opleverden om meer gewassen aan te planten. We raakten meteen enthousiast en wilden deze plannen graag aan onze parochianen overbrengen.

In de viering van 15 oktober is aan de hand van een duidelijke presentatie "een boompje met u opgezet". Het terrein zal worden omzoomd met bomen die voeding in de grond brengen en deels ook producten leveren. In het midden zullen fruitbomen worden geplant en onder de bomen lage gewassen.

Het zal nog 3 tot 4 jaar duren voor het eerste fruit kan worden geoogst. Dus nog even geduld.

Het infobord achter in de kerk is vernieuwd en de plannen zijn helder. We hebben een thermometer achter in de kerk om de donaties bij te houden. De eerste € 2500.- is aangedragen vanuit de nalatenschap van Theo en Boukje Andringa.

Kortom, de eerste 1250 bomen zijn al gedoneerd. We stellen voor de komende periode aan te geven hoeveel bomen we nog hebben te gaan. Iedere nieuwe boom kost € 2.- en er zijn 5000 bomen nodig.

U begrijpt het: we willen graag boompjes met u opzetten. Die worden in november geplant, vlak voor het regenseizoen, met de meeste kans op succes. De collecte na de Malawiviering van 15 oktober was goed voor 135 bomen (!) en dat is exclusief wat is overgemaakt via de QR-code.

School in Mangochi

Vanaf 2018 is geld gedoneerd voor de bouw en inrichting van de Martha Clara basisschool in Mangochi. In juni ontvingen we een verantwoording van de bestedingen, en in oktober een mooi overzicht van de klassen en het aantal kinderen.

Er zat zelfs een mooi toekomstplan bij voor uitbreiding met nog 2 gebouwen. Dat is te groot voor ons, maar we willen kijken op welke wijze we toch kunnen bijdragen.

Op dit moment wordt er met vier klassen gewerkt en behalve twee zusters zijn er ook twee leerkrachten aangenomen. Dat geeft een positief gevoel en we hopen dat er voldoende steun van de overheid zal zijn om de plannen voor de uitbreiding van de school verder te realiseren. Om hen te stimuleren hebben we wel alvast een donatie aan de school gedaan.

Bezoek

En tot slot werden we verrast door een bezoek van Tim aan Nederland. Zo konden we zijn enthousiasme delen en de toekomstplannen met elkaar in Breda bespreken.

Daar hebben we dankbaar gebruik van gemaakt. Naast het bomenplan vertelde Tim van ontwikkelingen om producten te drogen, waardoor ze langer houdbaar zijn en een mogelijkheid bieden om niet alleen de inlandse markt te voorzien. Er zijn ook contacten met Duitsland om te kijken naar eventuele afzet daar. Steeds weer worden we blij als we zien wat Tim (aQysta) voor de ontwikkeling van Malawi kan betekenen en dat we mee kunnen liften om onze bijdrage zo goed mogelijk tot zijn recht te laten komen.

Zo werken we naar het eind van het jaar toe en zullen u op de hoogte houden van wat er van alle plannen tot dan toe terecht is gekomen.

De presentatie eindigde met ZIKOMO, ZIKOMO KWAMBIRI (Bedankt, hartelijk dank).

Weet dat uw bijdrage er in Malawi echt toe doet! Dank daarvoor.

De Malawiwergroep.

Eveline, Leonie, Jacqueline, Frank

Uw donaties blijven van harte welkom op rekening:

NL03INGB0006525447

t.n.v. H.H. Martha en Maria Parochie

o.v.v. Kerkfonds Malawi

NIEUWS UIT ONS AARTSBISDOM

GEPENSIONEERD PASTORAAL WERKSTER C.M. APPELBOOM-HARTE OVERLEDEN

Het Aartsbisdom Utrecht ontving het bericht dat op 7 november 2023 te Harderwijk is overleden Cornelia Maria (Cor) Appelboom-Harte. Zij werd geboren te Amsterdam op 28 oktober 1934. Wij zijn haar dankbaar voor het goede werk dat zij in de zielzorg van het Aartsbisdom Utrecht heeft verricht. Met ingang van 1 oktober 1994 werd zij benoemd als pastoraal werkster in de St. Michaëlparchie te De Bilt, de St. Laurensparochie te Bilthoven en de parochie Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand te Bilthoven, speciaal voor het seniorenpastoraat. Met ingang van 1 oktober 1999 ging zij met pensioen.

De uitvaart vond plaats op zaterdag 11 november in de Heilige Catharinakerk, Van Maerlantlaan 1, 3842 JA Harderwijk.

Moge zij rusten in vrede.

OPROEP PAUS: CONCRETE DADEN OP WERELDDAG VAN DE ARMEN

De Rooms-Katholieke Kerk viert de Werelddag van de Armen op zondag 19 november. Eerder dit jaar verscheen de boodschap van paus Franciscus voor deze dag. De paus neemt hierin als inspiratie het boek Tobit: "Het boek Tobit leert ons om realistisch en praktisch te zijn in wat we met en voor de armen doen."

De paus neemt in zijn boodschap voor de Werelddag van de Armen 2023 deze woorden uit het boek Tobit als uitgangspunt: "Wendt je gezicht niet af van wie arm is" (Tobit 4, 7). Het boek Tobit vertelt de lotgevallen van Tobit en zijn zoon Tobias. Tobit leeft als een rechtvaardige in de Assyrische diaspora en wordt blind wanneer hij een vermoorde arme volksgenoot begraaft die buiten de poorten van de stad is gegooid.

Zijn rechtvaardigheid uit zich in concrete daden. Zo nodigt hij op het joodse Pinksterfeest de arme joden aan zijn tafel uit. Voor paus Franciscus is dit een inspirerend voorbeeld, dat navolging verdient op de Werelddag van de Armen. En hij benadrukt: "Het boek Tobit leert ons om realistisch en praktisch te zijn in wat we met en voor de armen doen."

In zijn boodschap vraagt de paus zich af waar Tobit de kracht vandaan haalt om God te dienen te midden van een heidens volk, ook in tijden van beproeving. Het antwoord ligt er volgens hem in dat Tobit in moeilijke periodes van zijn leven ontdekte wat het betekende arm te zijn. Daardoor herkent hij armoede bij anderen. Hij adviseert dan ook zijn zoon Tobias zijn gezicht niet van armen af te keren. "Ook wij kunnen niet wegkijken wanneer we een arme persoon ontmoeten, want dat belet ons het gelaat van de Heer te zien," zo stelt paus Franciscus.

De paus signaleert dat de virtuele realiteit en het echte leven steeds meer versmelten. De arme wordt op deze manier een onderdeel van een korte 'videoclip' die ons een ogenblik bezighoudt. Wanneer we de arme op straat tegenkomen, kijken we de andere kant op. De parabel van de Barmhartige Samaritaan daagt ons nog steeds uit, benadrukt paus Franciscus. Het gaat er daarbij om dat we de zorg voor anderen niet delegeren maar dat we onszelf engageren.

Armoede in oorlogssituaties

In zijn boodschap vraagt de paus ook aandacht voor nieuwe vormen van armoede. Hij wijst op de armoede van kinderen in oorlogssituaties maar ook op het groeiend aantal zelfmoorden onder jongeren. Zij geloven door de illusies die de hedendaagse cultuur schept dat zij verliezers zijn die nergens toe dienen. De paus roept op deze kwade invloeden te bestrijden en de jongeren te helpen op te groeien tot zelfverzekerde en edelmoedige mannen en vrouwen. De paus herinnert eraan dat armen geen nummer zijn maar personen met hun goede en slechte eigenschappen, met gezichten en verhalen. Zij zijn onze broeders en zusters.

De Werelddag van de Armen is een initiatief van paus Franciscus. Hij stelde deze dag in 2016 in bij het afsluiten van het Heilig Jaar van de Barmhartigheid. Jaarlijks viert de Kerk deze op de 33ste zondag door het jaar. De boodschap voor deze Werelddag van de Armen publiceerde de paus op 13 juni 2023, de gedachtenis van de heilige Antonius van Padua (de patroon van de armen).

HEILIGEN

Caecilia van Rome 22 november

Vandaag hebben de katholieke kerkoren hun feestdag. Veel muziekgezelschappen vieren de dag van de heilige Caecilia van Rom met zang en muziek. Menig koor is naar haar genoemd. De vieringen zijn voorbeelden van levende volksdevotie. De heiligenkalender kent nog een Caecilia.

Met Caecilia speelt hetzelfde probleem als met zoveel andere martelaren uit de Romeinse tijd: van haar is weinig met zekerheid bekend. Het zou zelfs kunnen dat er twee Caecilia's zijn geweest, wier daden in één persoon zijn samengevoegd. Een van hen schonk haar woning aan de Kerk. De andere is doodgemarteld, althans volgens haar passie, die het lijdensverhaal van deze martelares beschrijft en uit omstreeks 500 dateert. De marteldood zou in de eerste helft van de derde eeuw hebben plaatsgevonden.

Caecilia was een adellijke jongedame. Als kind al zou zij zich met Jezus hebben verloofd en hem haar maagdelijkheid hebben opgedragen. Geheel tegen haar zin werd ze uitgehuwelijkt aan de heidense jongeman Valerianus. Ze gruwde van de heidense muziek tijdens het bruiloftsfeest. Daar ligt alvast een relatie met kerkelijke zangkoren.

Caecilia overreedde haar kersverse echtgenoot en haar zwager Tiburtius zich te bekeren en zich door paus Urbanus I te laten dopen. Toen dat prefect Turcius Almachius ter ore kwam, liet hij de drie arresteren. Valerianus en Tiburtius werden onthoofd. Het schijnt dat Caecilia, althans volgens de legende, vooral werd gemarteld om achter de plaats te komen waar Valerianus zijn bezittingen had verborgen. Dagenlang werd het meisje gefolterd en ten slotte besliste men haar ter dood te brengen.

Eerst werd geprobeerd Caecilia te laten stikken. Dat mislukte, waarop ook zij moest worden onthoofd. De maagd overleefde drie slagen met het zwaard, maar overleed niettemin drie dagen later aan de gevolgen van deze mishandeling. Spoedig daarna werden Caecilia en de twee mannelijke martelaren vereerd in de catacomben van Calixtus, waar ze begraven werden. Tegenwoordig wordt aangenomen dat de resten van deze drie heiligen zich bevinden in de basiliek van de heilige Caecilia in Trastevere. Vanaf 545 wordt hun feestdag gevierd op deze 22ste november.

In 821 werd het stoffelijk overschot van Caecilia opgegraven. Het bleek nog grotendeels onaangetast. Naar verluidt zou ze een diepe wonde in haar hals hebben gehad. Haar voorname kledij was doordrenkt met bloed. De relieken werden overgebracht naar de kerk van Sint Caecilia in Trastevere. De overlevering wil dat deze kerk gebouwd is boven het ouderlijk huis van Caecilia. Bij een restauratie van de kerk, in 1599, werd het gebeente teruggevonden. De heilige werd liggend op de rechterzij aangetroffen. Zo is zij als beeldhouwwerk op haar sarcofaag in 1600 door Maderno weergegeven. De kunstenaar voorzag haar ene hand van één uitgestrekte vinger, de andere van drie. Hiermee werd haar geloof in de Heilige Drie-Eenheid gesymboliseerd. Zo zou ze ook in haar graf zijn aangetroffen.

Behalve de meer algemene attributen als palm, boek, kroon en zwaard, draagt Caecilia op latere afbeeldingen een orgel. In de barok werd ze gewoonlijk orgelspelend afgebeeld. De aanwezigheid van dit muziekinstrument berustte op een passage uit haar legende: "Terwijl het orgel klonk, zong Caecilia in haar hart voor haar enige Heer." Het rijksmuseum Catharijneconvent in Utrecht bezit een beeldje van omstreeks 1500 waarop het orgeltje aan de voeten van de heilige door een engel bespeeld wordt. Lucas van Leyden en Rubens hebben haar vereeuwigd met een valk, een typisch Nederlands attribuut dat naar haar adellijke afkomst verwijst. Op afbeeldingen verkeert ze ook vaak in het gezelschap van Valerianus en Tiburtius. Het Caeciliabeeld kan overigens in veel katholieke kerken worden aangetroffen.

Caecilia is de patrones van muzikanten en beschermheilige van de muziek, in het bijzonder van de kerkelijke muziek. De bescherming strekt zich ook uit tot de bouwers van instrumenten. In de Noord-Brabantse Veldhoven is een gilde dat haar naam draagt. Als dichter kan men de maagd ook aanroepen. Fanfares weten zich eveneens door haar beschermd.

De weerspreuk zegt: "De dag aan Caecilia gewijd, tekent ons de wintertijd." Het weer vandaag is tekenend voor de komende winter.

De naam Caecilia komt van het Latijnse 'caecus' (blind), een van oorsprong Grieks woord. Daarvan is het Latijnse zelfstandige naamwoord 'caecilia' afgeleid, dat 'de kortzichtige', 'de blinde' betekent. Geen echt aardige naam dus voor een Latijn sprekend meisje.

Voornamen: Ciel, Cieltje, Celia, Sheila, Sissie, Cecile.

(Uit: 366 Heiligendagen van P. Spapens en K. van Kemenade)

BEZINNING

Die zachte fluistering

Die zachte fluistering

was jij god?

Heel zacht, heel stil, haast ongemerkt?

Zó dat k het eerst niet hoorde?

Luisterde ik niet goed?

Sprak jij te stil?

Of hoorde ik je niet

omdat jouw aanwezigheid zo vanzelf spreekt

en jou fluistering er altijd is?

Net al de wind,

die door de bomen ruist,

die mijn gezicht streelt,

en die pas opvalt als hij zwijgt.

Zoals de lucht

die ik in- en uitadem

er altijd is.

Ongemerkt.

Gewoon.

Onmisbaar.

Ik mocht Je gaan ervaren, God,

in de warmte van mens tot mens,

in een blik, een handdruk, een gebaar.

En gaandeweg de rit,

langzamerhand, op kousenvoeten,

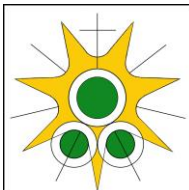
ben ik het gaan horen:

jouw roep naar mensen,

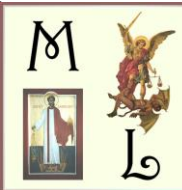
en naar mij.

Blijf ons toch roepen, God.

(Uit woorden en verhalen die ons dragen.
Annemiek Wijker-Hoedjes, Kees Maas SVD)

MICHAËL-LAURENS GELOOFSGEMEENSCHAP
NIEUWSBRIEF
December 2023

*Beste medegelovigen,
wij wensen u fijne dagen
met liefdevolle mensen
om u heen.*

NIEUWS UIT EIGEN GELOOFSGEMEENSCHAP

VIERINGENROOSTER

- **Zondag 17 december, 3^e zondag van de Advent, 10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. Vroom en J. van Gaans, m.m.v. Memento
- **Dinsdag 19 december, 10:00**, gebedsviering
- **Zondag 24 december, 4^e zondag van de Advent, 10:00**, Woord en Communieviering, voorganger: W. Eurlings
- **Zondag 24 december, Gezinskerstviering, 17:00**, Gebedsviering, voorgangers: J. Vroom en Werkgroep KWD
- **Zondag 24 december, Kerstavond, 22:00**, Woord en Communieviering, voorganger: diaken W. Kremer, m.m.v. Ecclesiakoor
- **Maandag 25 december, Eerste Kerstdag, 10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: I. Elsevier en K. van Gestel
- **Zondag 31 december, Heilige Familie, 10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. van Gaans en W. Eurlings

- **Woensdag 3 januari 2024, 10:00**, Eucharistieviering
- **Zondag 7 januari, Openbaring des Heren, 10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: J. Bosboom en J. van Gaans
- **Dinsdag 9 januari, 10:00** gebedsviering
- **Zondag 14 januari, 2^e zondag door het jaar, 10:00**, Woord en Communieviering, voorgangers: W. Eurlings en I. Elsevier
- **Dinsdag 16 januari, 10:00** gebedsviering
- **Zondag 21 januari, 3^e zondag door het jaar, 10:00**, Eucharistieviering, celebrant: pastor G. Nijland
- **Dinsdag 23 januari, 10:00** gebedsviering

- Iedere zondagochtend zendt KRO-NCRV op NPO 2 een eucharistieviering uit, vanuit een wisselende locatie in Nederland. Aanvang: 10.00 uur. Voorafgaand is er om 9.45 uur het Geloofsgesprek.
- Iedere zondag worden er vieringen vanuit onze parochie uitgezonden; zie hiervoor <https://marthamaria.nl/vieringen/vieringen-luisteren/>
De Eucharistieviering vanuit ons Eucharistisch centrum wordt om 11:00 uur uitgezonden via [Kerkomroep](#)

Eucharistievieringen door de week

Vanaf januari 2024 wil pastoor Skiba of pastor Nijland iedere eerste woensdag van de maand bij ons in De Bilt de Eucharistie komen vieren. Met dit aanbod zijn we uiteraard heel blij! De eerste keer zal zijn op woensdag 3 januari 2024. In de weken dat er een Eucharistieviering is op woensdag vervalt de gebedsviering op dinsdagochtend. De vieringen beginnen iedere week om 10:00 uur en uiteraard is iedereen van harte welkom bij deze vieringen. We zullen de vieringen ook aankondigen in de weekmededelingen in de weekenden voorafgaand aan de vieringen.

De pastoraatgroep en Irene Elsevier

Kerststallenroute

Rondom de kerstdagen van 18 dec. t/m 6 januari 2024 wordt in Baarn weer de kerststallenroute georganiseerd. In 342 tuinen staan kerststallen, allemaal zichtbaar vanaf de openbare weg. De route kan te voet of per fiets worden afgelegd, maar per auto is ook mogelijk. In de avond zijn de kerststallen verlicht. Op de website: <https://parochienet.nl/kerststallenroute> is de route te downloaden.

Poppentheater De Arme Pelgrim

Op tweede kerstdag om 15.00 uur speelt Broeder Alex, poppenspeler en pelgrim voor kinderen vanaf 6 jaar en hun mama, papa en volwassenen het poppentheaterstuk:

De Arme Pelgrim

Er wordt gespeeld met zelfgemaakte poppen, met sterke karakters met zeer uiteenlopende opvattingen over het leven en geloof.

Broeder Alex is een pelgrim, broeder in de geest van Franciscus van Assisi.

Plaats : Rafaëlkerk , Lichtenbergdreef Overvecht / Utrecht

Toegang : Gratis

Na afloop chocolademelk en andere consumpties tegen betaling.

Kraanvogels vouwen voor vrede

In de Japanse cultuur staat de kraanvogel voor geluk, een lang leven en loyaliteit. De kraanvogel wordt ook beschouwd als een symbool van vrede. Rond 1700 ontstond de origami-vouwkunst. Een Japanse legende zegt dat er vrede komt als iemand duizend kraanvogels vouwt met de origami vouwtechniek.

Met Kerst vieren we dat zo'n 2000 jaar geleden, het kindje Jezus is geboren in Bethlehem.

Een bijzondere geboorte, de Zoon van God, geboren onder mensen, voorspeld door profeten lang daarvoor. Als Jezus groot is, vertelt hij aan de mensen hoe ze goed met elkaar kunnen samen leven. Hij wordt daarom ook wel Koning van de Vrede genoemd.

Vrede is het sleutelwoord in deze verhalen, vrede is ook wat de wereld meer dan ooit nodig heeft.

Op zaterdagmiddag 9 december zijn we bij elkaar gekomen in de pastorie naast de Michaëlkerk om kraanvogels te vouwen. En of het gelukt is om er 1000 te vouwen?

Vanaf de gezinskerstviering op zondag 24 december om 17:00 uur zijn de kraanvogels tot begin januari te bewonderen in de kerk.

HM Martha en Maria parochie

WIJ ZOEKEN VERSTERKING VOOR HET PAROCHIEBESTUUR !

Onze Martha Maria parochie is verspreid over een gebied van Eemnes tot Maartensdijk. Bij elkaar 8 geloofsgemeenschappen die door het parochiebestuur ondersteund worden. Denk hierbij aan contacten met de budgethouders, de voorzitters en de gebouwenbeheerders van de verschillende locaties, zorgen voor de werknemers, financiële verantwoordelijkheden, contact met het aartsbisdom en overheden. Allemaal taken ten dienste van de hele parochie.

Het parochiebestuur zorgt o.a. voor het financieel beleid en werkt samen met het pastoraal team aan het pastoraal beleid. Pastoor Joachim Skiba is voorzitter van het pastoraal team én het parochiebestuur. Nu de vicevoorzitter vertrekt, bestaat het parochiebestuur, naast de voorzitter, uit nog maar drie leden en één adviseur. Om onze parochie verantwoord te kunnen blijven besturen hebben we echt meer mensen nodig. Daarom zoeken we minstens twee bestuursleden die ons team kunnen versterken.

Voel jij je aangesproken en/of wil je hierover meer informatie? Neem dan contact op met: pastoor Skiba via pastoorSkiba@marthamaria.nl of Ellen Schoorl secretaris@marthamaria.nl. Uiteraard mag je ook bellen.

Wij horen graag van je!

NIEUWS UIT ONS AARTSBISDOM

AANDACHT VOOR 800 JAAR KERSTSTAL OP VIER.NU KERSTMIS

Op zondag 3 december is de Advent, de voorbereidingstijd naar het hoogfeest van Kerstmis begonnen. Op de website over de christelijke hoogfeesten, Vier.nu, staat dan Kerstmis centraal met speciale aandacht voor de kerststal, want het is precies 800 jaar geleden dat de eerste levende kerststal werd ingericht.

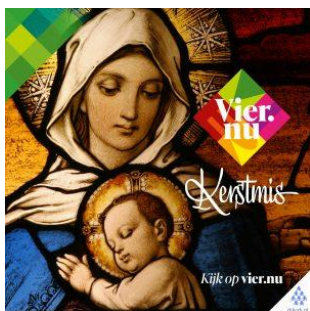
Op 24 december 2023 is het precies 800 jaar geleden dat Franciscus van Assisi in het stadje Greccio in Italië een levende kerststal liet inrichten. Franciscus vond dat zijn tijdgenoten weinig oog en begrip hadden voor de menselijke kant van het kerstverhaal. Daarom besloot hij het zichtbaar te maken. Midden in de bossen van Greccio creëerde hij een stal met een kribbe, een ezel en een os. Deze eerste levende kerststal was de opmaat voor een traditie die nog altijd actueel is. Op tal van plekken – thuis, op school, in de kerk en op straat – wordt de geboorte van Christus uitgebeeld met de kerststal.

Foto: Wim Koopman, kerststal in Greccio

Welkom bij de viering

Vier.nu roept mensen ook op het hoogfeest mee te vieren in de eigen plaatselijke kerk. De site helpt om de website van de dichtstbijzijnde parochie te vinden. In het vieringenrooster van de parochies is te zien waar en wanneer men Kerstmis mee kan vieren. Daarnaast biedt Vier.nu andere inspirerende en informatieve links en downloads voor en over het vieren van Kerstmis. Zo is er voor kinderen een kleurplaat en een kerststal die ze zelf in elkaar kunnen knutselen, er is een link naar het kerstevangelie en naar een brief die paus Franciscus schreef over de kerststal en nog veel meer.

Kijk voor meer informatie op [Vier.nu](https://vier.nu) en doe mee: Vier Kerstmis, niet alleen thuis, maar ook samen in de kerk!

HEILIGEN

Anastasia van Sirmium, 25 december.

De afgelopen nacht is menigeen naar de nachtmis geweest. Terwijl het kerkbezoek drastisch is teruggelopen, blijven mensen in groten getale naar de nachtmis komen. Dat geldt in het bijzonder voor Kerstmis; nachtmissen met Pasen trekken minder klanten. Officieel is de nachtmis (*missa in nocte*) de eerste van de drie missen met Kerstmis, die bij uitzondering om middernacht gecelebreerd mag worden. Op deze uitzondering bestond ook weer een bijzondere uitzondering in de vorm van de dubbele nachtmis. In de vijfde eeuw ontstond in Rome het gebruik om na de kerstnachtsmis in de kerk van Anastasia ter ere van deze heilige een tweede mis te lezen. Daaruit is de meervoudige nachtmis op 25 december ontstaan.

De Anastasia met wie dit gebruik samenhangt heeft een huiveringwekkende marteldood gehad. Haar bloederige stervensverhaal is een schoolvoorbeeld van de manier waarop het lijden van iemand tot legendarisch voorbeeld moest strekken. Waarheid en verduistering zijn in haar levensverhaal, en met name voor wat betreft haar einde, onontwarbaar door elkaar gehaald. Haar volledige naam is Anastasia van Sirminum, naar haar sterfplaats. Dit moet haar onderscheiden van nog vijf heilige vrouwen met deze voornaam.

Anastasia werd in de derde eeuw geboren in Rome. Ze had rijke ouders. Omstreeks 304 vond ze haar einde tijdens de vervolgingen onder Keizer Diocletianus. Ze werd verraden en in de boeien geslagen. De legende vertelt hoe men eerst probeerde haar met zachte dwang het geloof te laten verzaken. Toen dat niet werkte, werd ze naakt aan het toegestroomde publiek getoond. Anastasia was nog maagd. Ze accepteerde de schande, de folteringen begonnen. Ze zei daarnaar te verlangen. De marteldood betekende immers een rechtstreekse reis naar de hemel.

Om te beginnen werd onder haar buik een vuurtje gestookt. Haar rug werd tegelijkertijd met zweepen bewerkt. Vervolgens werd ze op een pijnbank gelegd, een ingenieus apparaat waarmee haar botten werden gekraakt en spieren en pezen werden vernield. Toen ze van de pijnbank was gehaald bleken haar wonden genezen, iets dat bij martelaren wel vaker voorkomt. De beulen kregen opdracht door te gaan. Ze moesten met ijzeren haken het vlees van haar lichaam scheuren. De martelingen gingen door totdat de beulen uitgeput waren. Weer heelden de wonden van Anastasia. Vervolgens werden haar borsten afgesneden. Anastasia bleef bidden. Dat wekte de woede van een zekere Probus, die haar tong liet uitsnijden en de tanden uit de mond liet breken. Ten slotte werd zo onthoofd.

Het stoffelijk overschot van Anastasia werd in 465 naar Constantinopel overgebracht en daar in een speciaal naar haar genoemde kerk bewaard. De cultus breidde zich van Constantinopel uit naar het Westen, waar eerst in Rome een kerk werd gesticht die naar de maagd was genoemd, en naar Rusland. Een van de dochters van de laatste tsaar heette Anastasia. De heilige Anastasia heeft op de afbeeldingen een schaar als attribuut. Dat instrument komt echter nergens in haar levensverhaal voor. De schaar heeft wel alles te maken met haar uitverkiezing tot patrones van de perscensuur. Katholieke schrijvers werden geacht zelfcensuur toe te passen, dat wil zeggen de schaar in hun stukjes te zetten. Wie moeite had de waarheid geweld aan te doen, kon om haar bijstand vragen. In relatie tot de perscensuur, een gruwel voor iedereen, is het hoogst merkwaardig dat ze ook de patrones is tegen liegen en voor oprechtheid. Anastasia werd ook aangeroepen tegen hoofdpijn en borstpijn. In de basiliek van Benediktbeuern nabij Augsburg worden relikwieën van haar bewaard in een zilveren buste.

Van de heilige Anastasia bestaan geen weerspreuken, van Kerstmis des te meer. Veel van deze gezegden leggen een verband tussen het weer met Kerstmis en met Pasen. Een bekende zegswijze is: "Witte Kerstmis, groene Pasen, groene Kerstmis, Witte Pasen." Op deze spreuk bestaat een groot aantal variaties: "Vliegen op kerstdag de muggen rond, dan dekt Pasen ijs de grond" of "Een warme kerstnacht maakt een koude Pasen." Andere spreuken beloven: "Is het met Kerstmis nog niet koud, dan gebruikt de winter weinig hout" en "Kerstmis winderig, Lichtmis (2 februari) stil, een massa hooi beloven wil." In ieder geval gaan nu de dagen lengen: "Met Kerstmis lengt de dag zo veel een mus geeuwen mag."

Anastasia komt van het Griekse woord 'anastasias' dat 'opstanding' (door de doop) betekent. Voornamen: Staas, Anastasie.

(Uit: 366 Heiligendagen van P. Spapens en K. van Kemenade)

BEZINNING

Gebed in December

Nu het jaar ouder wordt
en de schemering de dagen binnenkruipt
zoek ik dieper Uw nabijheid,
schuil ik dieper in de kring,
besef ik helderder door Uw straling,
voel ik sterker hoe U mij draagt,
Aanwezige....

Wat in de wereld is gebeurd
en wat mij is overkomen
in dit harde jaar vol geweld
-het is voor U niet verborgen gebleven.
Alles wat mij heeft gemaakt, ontroerd,
alles wat mij nog steeds verbijstert:
Ik leg het voor U neer,
in Uw licht wordt alles anders.
Door Uw liefde vind ik moed om te leven,
door Uw inspiratie vind ik kracht om te werken.

Leeg geworden, voel ik mij stromen
met de veerkracht van de nieuwe mens.
Als een jonge kiem uit gestorven zaad,
zo groeit er vrijheid in mij,
voltrekt zich inzicht en ommekeer.

Leer mij voortgaan in eenvoud,
leer mij oog hebben voor de ander,
geef mij vertrouwen in Uw trouw,
laat Uw sporen oplichten als de nacht valt. Amen

(Uit woorden en verhalen die ons dragen.
Annemiek Wijker-Hoedjes, Kees Maas SVD)